

ŽELEZAR

Jesenice, 28. januarja 1988

Številka 4 • XXXVII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstrednik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradaškja, lektorica — novinarka Cvetka Martinič, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija — Mira Keserovič in Dinka Čatac. Naslov: Uredništvo Železarja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Letošnje leto v znamenju ekologije

Varstvu okolja smo v naši železarni vedno namenjali veliko pozornosti, letos pa so prvič ekološko problematiko obravnavali tudi na odboru za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne. Sprejeli so plan ekoloških nalog in ukrepov za leto 1988, ki ga je pripravila komisija za varstvo okolja v Železarni Jesenice.

Podrobneje nam je načrtovane naložbe in njihov pomen predstavila vodja odseka za ekologijo Dragica Bezla. V začetku leta 1986 je komisija za varstvo okolja pripravila splošen dolgoročni program ekoloških nalog, ki zajema spremembe zaradi nove tehnologije (Jeklarna 2 in nova lužilnica) in ekološke naložbe zaradi čistilnih naprav in uvajanja novejših postopkov čiščenja industrijskih odpadkov.

Načrt naj bi veljal do leta 1990, za letošnje leto pa so izbrali naloge, ki bi jih letos lahko izvedli ali vsaj začeli. Ekološke naložbe so razdelili v tiste, ki so skupnega pomena za celotno železarno, in v ekološke ukrepe in naložbe v temeljnih organizacijah.

Leto 1987-88 pomeni velik kvaliteten in količinski preskok v ekologiji, saj so nove naložbe, Jeklarna 2 in nova lužilnica, pomagale, da smo rešili do sedaj bistvena ekološka problema: onesnaževanje Save in ozračja. Težišče ekologije se sedaj usmerja na druga ekološka področja, ki niso več tipično metalurška (onesnaževanje z nafto in naftnimi derivati).

Najbolj pomemben ekološki problem, ki ga je nujno treba rešiti, je zbiranje in čiščenje odpadnih olj iz obeh hladnih valjarn. Zato ima naložba v objekt ultrafiltracije odpadnih oljnih emulzij prednost pred ostalimi, čeprav je zelo draga. Osrednji del opreme je sicer iz uvoza, vendar so tudi na domačem tržišču možnosti, da preko posrednikov opremo kupimo za dinarje.

Naši ekologi so naredili tudi prve poizkuse s postopkom ultrafiltracije, ki so zelo ugodni. Postopek so testirali v Impolu v Ilirski Bistrici, kjer imajo enako napravo, kot jo želimo kupiti pri nas. Odbor za gospodarstvo se je zaradi ugodnih testnih rezultatov odločil zanjo, čeprav je bila že decembra 1987 naložba v ultrafiltracijo ocenjena na 500 milijonov. Seveda jo bomo uresničevali postopoma. Letos naj bi zgradili dva zbiralnika z grobim ločevanjem olje faze od vodne in pripravili temelje za osrednjo čistilno napravo.

Pri ekološki obdelavi odpadnih oljnih emulzij in gošč ostaja nerešen problem sežiganje oljnih gošč in oljnih koncentratov po ultrafiltraciji. Sežiganje oljnih gošč in oljnih kon-

centratov v rafineriji na Reki je zelo drago, zato so našim ekologom reški strokovnjaki priporočili, da sami uvedemo postopek utrjevanja (solidifikacije) oljnih gošč. Končni produkt tega postopka je prašek, ki ga lahko dodajamo v kurošča s premogom. Sestavni del praška je apno, ki veže nase žveplo, ki nastaja ob goreanju. Tako žveplo ne uhaja več skozi dimnik, ker je vezano v pepelu; učinek praška po solidifikaciji je torej dvojen. Sežiganje oljnih gošč v naši železarni so člani strokovne skupine preizkusili ob pilotnem plamenu, vendar po ukinjanju SM peči niso našli ustrezne nadomestne peči za sežiganje oljnih gošč. Zato je sežiganje oljnih gošč in koncentratov na Reki za sedaj edina rešitev.

Ekološke naložbe in ukrepi v temeljnih organizacijah se nanašajo predvsem na zmanjševanje hrupa parnega razdelilca pri parni centrali in stiskalnice v Profilarni. Hrup stiskalnice je premočan in ogroža zdravje delavcev, pritožujejo pa se tudi stanovalci ob Profilarni.

Zelo pomembna ekološka naloga je tudi preverjanje in prikazovanje sprememb v ekologiji, zato je prednostna naloga raziskava Vpliv modernizacije jeklarne v Železarni Jesenice na ekološke razmere v jeseniški dolini. Raziskovalna naloga bo potekala v okviru SOZD Slovenske železarne, izvedel pa jo bo Metalurški inštitut iz Ljubljane. V letih 1971-1973 je inštitut tako nalogo že naredil, zato bodo primerjave rezultatov zelo pomembne. Raziskava bo tudi prikazala razmere v jeseniški dolini preden bo odprt predor in zgrajena avto cesta.

Spremembe v ekoloških prizadevanjih bodo javnosti prikazali na razstavi Tehnika za okolje in s priložnostno brošuro.

Letošnje leto je res v znamenju ekologije, saj bo zgrajena tudi osrednja biološka čistilna naprava, v katero so delno že vključene odplake iz Železarne, ob gradnji nove lužilnice pa bodo priključene tudi odplake iz Hladne valjarne in Žičarne ter nezajete količine z Bele in Javornika.

Ce bo naši železarni uspelo uresničiti plan za letošnje leto, bo to še en pomemben prispevek jeseniških železarjev za čistejšo okolje.

Lilijana Kos

Sneha samo za vzorec (foto: Irena Kučina)

Poslovanje SOZD Slovenske železarne v decembru in letu 1987

Proizvodnja

V decembru smo še izdelovali grodelj. Z novim letom smo to proizvodnjo ukinili, ker so na Jesenicah in v Storah ukinili svoje plavže. Skupna proizvodnja jekla je bila v tem mesecu nižja, kot smo načrtovali, pa tudi nižja od novembrske. Razlog je bil predvsem v znatno nižjem obsegu proizvodnje v Železarni Ravne, ki je glede na mesec november v decembru izdelala za 3.256 ton ali za 17 % manj. Letno načrtovano količino med 357.344 ton smo dosegli 93,7 %. Če bi imeli obseg gre na račun že znanih dejstev: spomladanska nesreča v Storah, poznejši začetek obratovanja Jeklarne 2 na Jesenicah in ustajanje SM peči na Jesenicah. Tudi proizvodnja končnih izdelkov je kar za 6 % zaostaja za načrtovanim obsegom, v primerjavi z letom 1986 pa je nižja za 7 %. Zaradi že večkrat omenjenih težav so rezultati slabši pri predelovalkah, ki za načrtovani obsegom zaostajajo za 13 %, za Berlanskoletnim pa za 9 %.

Prodaja

Zunanja realizacija
Primerjava mesečne zunanje realizacije z linearnim planom v decembru pokaže bistven skok. Iz novembrskega 42 % preseganja smo skočili na 62 % preseganje linearnega mesečnega plana. V celotni kumulativi to pomeni dvig preseganja kumulativnega plana z 0 % v novembru na 6 % v decembru. Z 508,7 mia din leto 1986 presehamo za 80 %.

Izvoz in uvoz
V decembru smo izvoz še izboljšali. Mesečni količinski plan smo presegli za 35 %, vrednostnega pa celo za 41 %. Letni obseg izvoza je za 28 % večji od lanskoletnega in z 102 mio dolarjev za 16 % presega leto 1986. Iz decembrske količine izvoza smo izključili 6.752 ton izvoza jeklenih odpadkov Železarne Štore, ker jih

tudi v količinski prodaji meseca decembra ne vključujemo.

Uvoz smo v decembru bistveno povečali, saj z 14,9 mio ameriških dolarjev linearni mesečni načrt presehamo za 55 %. Letna vrednost uvoza je tako narasla na 91 mio dolarjev in načrtovan obseg dosega 79 %, lanskoletnega pa 90 %. Skoraj dve tretjini skupnega uvoza predstavlja uvoz iz konvertibilnih dežel, več kot 90 % pa uvoz reprodukcijskega materiala in surovin. Skoraj polovico celotnega uvoza odpade na železarno Jesenice.

lotnega uvoza odpade na železarno Jesenice.

Pri pregledu pokritosti uvoza z izvozom v celoletnem obdobju po DO ugotovimo, da Železarna Jesenice svoj uvoz pokriva le 91 %, Plamen 73 %, ostale DO imajo izvozni presežek. Pokrivanje skupnega uvoza z izvozom je bilo lani klirinskega 119. Rezultat je bistveno boljši kot leta 1986, ko je bilo pokrivanje uvoza le 87 %, od tega konvertibilnega le 80 %.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ali bo »Rdeča trdnjava«, jeseniška redkost, dokončno rešena

Čeprav je Delavski dom na Jesenicah, med obema vojnima imenovan tudi »Rdeča trdnjava«, z odlokom Skupščine občine Jesenice zaščiteno in sodi pod prvi varstveni režim kot zgodovinski spomenik, je stanje stavbe izredno slabo, čeprav je še vedno precej zasedena, ker se ne opravi niti tekoča vzdrževalna dela. Da bi se dokončno dogovorili o nadaljnji usodi doma, je odbor podpisnikov družbenega dogovora o trajnem varstvu spomenikov in grobišč borcev v občini Jesenice v četrtek, 21. januarja, povabil na razgovor predstavnike najodgovornejših subjektov za rešitev tega vprašanja.

Stavba, ki so jo kasneje imenovali »Pri Jeleni«, »Delavski dom« in »Rdeča trdnjava«, je bila zgrajena leta 1900. Od privatnikov jo je kasneje odkupila Stavbna in gostilniška zadruga, ki je leta 1920 dala prostore v uporabo leto prej ustanovljenemu delavskemu izobraževalnemu društvu Svoboda Jesenice. V dvajsetih letih so bili številni poskusi, da bi prepovedali Svobodo in onemogočili zadrugo, ki je dajala materialno oporo naprednemu delovanju društva. Z različnimi intrigami je to režimu uspelo leta 1940 in zadruga je bila likvidirana, stavbo pa je odkupila ta-

kratna Kranjska industrijska družba in po osvoboditvi jo je prevzela Železarna Jesenice.

V Delavskem domu sta se dvajset let pred drugo svetovno vojno in toliko časa po osvoboditvi odvijali zgodovinsko pomembni etapi socialističnega delavskega gibanja, ki sta vplivali na razvoj in odločilne dogodke v Železarni in na širšem območju. V njem se je razvijalo napredno kulturno in športno življenje, snovali strategija in politika naprednega delavskega gibanja, v njem so se kovali revolucionarni kadri, ki so kasneje odigrali veliko vlogo v narodnoosvo-

bodilni borbi in socialistični revoluciji in povojnem razvoju Železarne in občine. Prav gotovo je bil to rezultat prodornega delovnega komunistov v Svobodi oziroma Enakosti. Komunisti so namreč po Obznani (1920) in še posebno po šestojanuarski diktaturi (1929) težišče svojega delovanja prenesli v kulturno in izobraževalno društvo Svoboda Jesenice. Na Slovenskem se je namreč najbolj izrazilo komunistični vpliv zasidral prav v jeseniški podružnici, eni največjih v okviru Svobod v takratni Dravski banovini.

Vse to dokazuje izjemno velika udeležba članov Svobode oziroma Enakosti v narodnoosvobodilnem boju. Po podatkih, ki jih je zbral Vencelj Perko, velika osebnost tega časa, je v narodnoosvobodilnem gibanju sodelovalo 77 % članov ali 219. Med njimi je bilo 69 partizanov, od tega 33 prvoborcev. V bojih je padlo

(Nadaljevanje na 6. strani)

Nadaljujemo z dobrim delom

Po podatkih statistične službe smo do 25. januarja izdelali 74.513 ton skupne proizvodnje in tako izpolnili družbeni plan 102,7 %, operativni program pa 102,3 %. Načrtovano količino skupne proizvodnje izpolnjuje sedem obratov:

— v TOZD Ploščati program pet obratov:

Valjarna bluming - štekel (117,5 %), HV Bela (105 %), HV Jesenice (110,8 %), Profilarna (107,6 %) in Vratni podboji (104,4 %);

— v TOZD Okrogli program dva obrata:

Elektrode (102,1 %) in Žebliarna (101,3 %).

V Jeklarni 1 so vtili 17.528 ton jekla, kar je 98,9 % družbenega plana in operativnega plana.

V Jeklarni 2 so izdelali 156 sarž, kar je 12,251 ton jekla. Načrtovano količino dosegajo 95,7 %.

Do konca meseca so le še štirje odpremi dnevi. Do sedaj smo prodali 20.347 ton končnih izdelkov in storitev ter tako izpolnili družbeni plan 95,2 %, operativni program pa 94,6 %. Plan odpreme izpolnjujeta le dva obrata:

— v TOZD Ploščati program obrat Vratni podboji (100 %),

— v TOZD Okrogli program obrat Valjarna žice in profilov (204 %).

Novice iz sindikalnih organizacij

TOZD KOMERCIALA

Člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata TOZD Komerciala so se zbrali na osmi seji 14. decembra.

Zadovoljni so bili z organizacijo izleta in so se zahvalili pripravljalnemu odboru.

Razpravljali so o mikroorganizaciji. O tem so premalo ali skoraj nič obveščeni, govorci pa je precej. Potrebno se je dogovoriti z vodstvi in s samoupravnimi organi, da ob tej mikroorganizaciji ne sme nihče nič izgubiti, temveč samo pridobiti. Pridobili naj bi tisti z izkušnjami, tisti, ki so se dokazali z dobrim delom, jim omogočili dodatno izobraževanje. Cilj mikroorganizacije je boljše poslovanje in boljši učinki, večje prilaganje tržnim razmeram in ustrežnejše vrednotenje, s katerim bi izboljšali tudi medsebojne odnose. Število delavcev bodo morali zmanjšati, delo razdeliti tako, da bodo vsi delavci zaposleni. S tem se bodo povečale delovne naloge, zato bo potreben nov opis del in nalog, a le tako bodo lahko uveljavili višje vrednote.

Podprli so pritožbo sodelavca, ki ni pravočasno dobil odločbe o delu na novem delovnem mestu. Direktor TOZD je obljubil, da bo to čimprej rešeno.

Člani sindikata so dali pobudo za prodajno ceno sodov, predlagali pa so, naj bi na enak način odprodali tudi kabelske kolute. Sindikat Železarne so opozorili, da je potrebno prenesti denar, ki jih TOZD dobi za odpadno olje, z računa bivše delovne skupnosti KO-FI na račun TOZD Komerciala.

V pripravah na letno konferenco so uskladili poročilo predsednika o delu osnovne organizacije v letu 1987 in plan dela za prihodnje leto.

Pooblastili so predsednika, da skupaj z odborom za kadre reši problem delavca v skladišču na Javorniku.

24. decembra so se člani izvršnega odbora sestali na izredni seji. Pregledali so stroške, razprave in poročila občnega zbora. V roku treh mesecev bodo organizirali konferenco, da bodo pregledali izvajanje zastavljenih nalog. Potrebno je čimveč dogovorov z vodstvom.

Pogovarjali so se tudi o težkem položaju Železarne, osebnih dohodkih in možnostih prekinjanja dela. Ob morebitni stavki delavci ne smejo povzročati škode, pa tudi izgubljeni delovni čas bi bilo potrebno nadoknaditi. V TOZD Komerciala je potrebno urediti nagajevanje. Določen premik je sicer že narejen, ustnim pohvalam za dobro delo pa bi morali slediti tudi boljši osebni dohodki. Menili so, da mora TOZD Komerciala imeti svojega delegata v komisiji za ocenjevanje na ravni delovne organizacije.

Zahtevali so, da se sestanejo sekretar osnovne organizacije ZK, predsedniki mladine, sindikata, delavskega sveta in direktor temeljne organizacije ter se odkrito pomenijo o neljubem dogodku na delavskem svetu. Ponovalno so razpravljali o kadrovskih problemih in zahtevali, da se čimprej sestane odbor za kadre.

KSI

V četrtek, 24. decembra, se je stal izvršni odbor osnovne organizacije sindikata KSI. Dogovorili so se, da bo občni zbor v petek, 22. januarja. Pri organizaciji občnega zbora imajo težave, ker sindikat delovne skupnosti še ni organiziran po novem. V KSI se je večina SDS odločila, da ima vsak sektor svojo osnovno organizacijo, sindikalna skupina CSI pa bi rada imela svojo osnovno organizacijo. Glede na določila statuta sindikata za organizacijo take osnovne organizacije ni ovir, vendar je potrebno o tem še razmisliti glede na majhno število zaposlenih na CSI.

Direktorica delovne skupnosti je povedala, da je za torek, 29. decembra, sklican sestanek vseh predstavnikov družbenopolitičnih organizacij delovne skupnosti in predsednika konference sindikata Železarne. Dogovorili se bodo o nadaljnjem delu osnovnih organizacij sindikata v delovni skupnosti. Sklepi tega sestanka bodo osnova za novo organiziranost sindikata v delovni skupnosti.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da še vedno niso dobili odgovora, kateri akt je potrebno upoštevati pri imenovanju Janeza Poljšaka za podpredsednika poslovnega odbora, da CSI še ni pripravil analize, s katerih nivojev ni odgovorov na delegatska vprašanja, in da ustrezne stro-

kovne službe še niso pričele z usklajevanjem samoupravnih aktov po novi organiziranosti. Menili so, da mora evidenco o letovanju naših delavcev pripraviti TOZD Družbeni standard, podprli pa so pobudo za pripravo strokovnih gradiv za izvršne odbore.

Do srede januarja bodo obiskali vse bolne sodelavce. V zvezi z refundacijo prispevkov SIS so podprli mnenje poslovnega odbora, da je prispevke potrebno vrniti, potrebno pa bi bilo ob tako pomembnih vprašanjih sklicati konferenco delegacij na ravni Železarne zaradi uskladitve stališč in mnenj.

Niso predlagali kandidata za konferenco sindikata Železarne, ker delovna skupnost še ni dokončno organizirana. Od izvršnega odbora konference sindikata Železarne so zahtevali, da reši vprašanje, kako nagraditi prizadevne delavce v delovni skupnosti (ni PDČ, ni ur za manjajoče), če menijo, da nagrade niso rešitev.

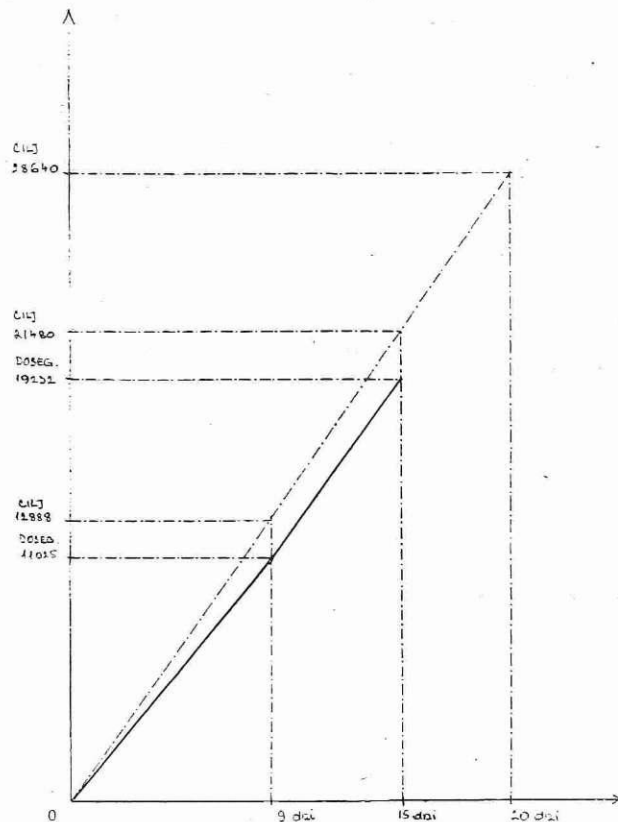
Dogovorili so se, da bodo sodelavcem, ki gredo v pokoj, izplačali po 30.000 din.

HLADNA VALJARNA JESENICE

Na štirinajsti redni seji izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata Hladne valjarne Jesenice, ki je bila 14. decembra, so se dogovorili o organizaciji občnega zbora. Občni zbor so sklicali za 16. januar, nanj pa so povabili tudi vse sodelavce, ki so bili upokojeni po decembru 1985. Predlagali so tudi nove kanidate za izvršni odbor in dvema sodelavcem odobrili denarno pomoč.

Dopisujte

doseganje skupnega cilja poslovanja

V petnajstih dneh meseca januarja smo dosegli 19.232 mio. din. realizacije ali 89,5 % cilja.

Komisija za odlikovanja in priznanja pri konferenci sindikata SOZD Slovenske železarne objavlja na podlagi 15. člena pravilnika o priznanjih Slovenskih železarn

razpis za podelitev priznanj Slovenskih železarn za leto 1988

V skladu s pravilnikom razpisuje komisija »Medaljo Slovenskih železarn« in »Plaketo Slovenskih železarn«.

1. Medalja Slovenskih železarn se kot najvišje priznanje podeli delavcem SOZD Slovenske železarne:

- za vrhunske dosežke trajnega pomena, ki so odločilno prispevali k uresničevanju družbenoekonomske vloge Slovenskih železarn in k njihovemu splošnemu ugledu v družbeni skupnosti,
- za izjemno ustvarjalno delo ali življenjsko delo v delovni organizaciji oziroma SOZD Slovenske železarne (30 ali več let dela v Slovenskih železarnah),
- za izjemne rezultate na posameznih področjih dejavnosti, pri razvoju samoupravljanja in družbenopolitične dejavnosti,
- za izjemne tehnično - tehnološke dosežke na področju inovacij, gospodarjenja, produktivnosti, kvalitete, razvoja Slovenskih železarn,
- za druge izjemne rezultate v delu in razvoju delovnih organizacij in SOZD SZ.

2. Plaketo Slovenskih železarn se podeljuje:

- za različne aktivnosti in dosežke na posameznih področjih dela, za inovacijsko dejavnost, družbenopolitično aktivnost in aktivnost v samoupravnih organih, društvi in drugih organizacijah,
- za uspešno sodelovanje s Slovenskimi železarnami pri njihovem razvoju in poslovanju, pri krepitvi samoupravljanja in gospodarskega sistema,
- za trajne rezultate na drugih področjih.

Kandidate za priznanja lahko predlagajo komisiji na osnovi tega pravilnika:

- vsak zaposleni v SOZD Slovenske železarne,
- organizacije združenega dela v SOZD Slovenske železarne in njihovi organi samoupravljanja,
- družbenopolitične organizacije, ki delujejo v delovnih organizacijah in v SOZD Slovenske železarne,
- društva.

Pisni predlogi za podelitev medalje oziroma plakete Slovenskih železarn morajo poleg naslova predlagatelja vsebovati še:

- ime, priimek, poklic kandidata in delo, ki ga opravlja, oziroma naslov organizacije združenega dela, če je le - ta kandidat,
- vrsto priznanja, za katero se predlaga (medalja - plaketa),
- področje, obseg in uspeh delovanja, zaradi katerega se kandidat predlaga,
- obširna razlaga in utemeljitev predloga z dokazili,
- mnenje družbenopolitičnih organizacij.

V letu 1988 bo podeljenih pet plaket in ena medalja. Rok za oddajo pisnih predlogov je 30 dni po objavi razpisa v glasilih delovnih organizacij, oziroma najkasneje do 1. marca 1988 na naslov:

SOZD Slovenske železarne - splošna služba, Moše Pijadeja 5, 61000 Ljubljana, z oznako »Priznanja Slovenskih železarn«.

Komisija za odlikovanja pri konferenci sindikata SOZD Slovenske železarne

Na osnovi sklepa delavskega sveta TOZD Družbeni standard in v skladu s 145. in 146. členom statuta TOZD Družbeni standard objavlja razpisna komisija

javni razpis

prostih del in nalog

DIREKTOR TOZD DRUŽBENI STANDARD

Kandidat oziroma kandidati za direktorja TOZD Družbeni standard morajo poleg splošnih z zakonom opredeljenih pogojev za navedena dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visokošolsko izobrazbo in
- pet let delovnih izkušenj.

Mandatna doba traja štiri leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo za direktorja TOZD Družbeni standard« v roku osmih dni po objavi tega razpisa na naslov: SZ - Železarne Jesenice, Kadroviški sektor; C. železarjev 8, 64270 Jesenice.

Poslovanje SOZD Slovenske železarne v decembru in letu 1987

(Nadaljevanje s 1. strani)

Kadri in osebni dohodki

V decembru je bilo v SOZD SZ zaposlenih 19.488 delavcev, od tega v železarnah 16.738 ali 86 %, v predelovalnih DO 2.619, v storitvenih DO in DSS SOZD pa 131.

Poprečni OD v letu 1987 je znašal 268.556 din in je bil za 7 % višji od poprečnega OD za 11 mesecev. Visok odstotek povečanja gre predvsem na račun vseh treh železarn, ki so v tem mesecu izplačale poseben del osebnega dohodka iz naslova inovacijskega dohodka (Jesenice in Štore po 60.000 din linearno na zaposlenega, Ravne pa 80.000 din). Zaradi tega je tudi mesečni OD SOZD izjemno visok - 477.681 din, kar je za 40 % več kot novembra.

Glede na poprečje leta 1986 je letošnji OD višji za 101,7 %.

Glede na oceno poprečnega OD gospodarstva v letu 1987 smo bistveno nazadovali (to je seveda pogojeno tudi z našim slabšim poslovanjem). Iz preseganja poprečja gospodarstva za 12 % smo v letošnjem letu prišli na komaj 3 % višje OD, kot bo po ocenah poprečje gospodarstva SRS.

Produktivnost

Kazalec blagovne proizvodnje na delavca je v tem mesecu, razen v dopustniškem juliju, najnižji v letošnjem letu. To pomeni, da smo s skoraj enakim številom zaposlenih izdelali precej manj, kot smo načrtovali (za 13 %), glede na december leta 1986 pa je kazalec nižji za 11 %.

Pod pristaniškimi šerjavi (foto I. Kučina)

Seja odbora samoupravne delavske kontrole Železarne

15. januarja je bila prva seja odbora samoupravne delavske kontrole železarne Jesenice. Odbor je obravnaval pregled izvajanja sklepov prejšnje seje, pobudo družbenega pravobranilca samoupravljanja za spremembo samoupravnega sporazuma in pravilnika o urejanju stanovanjskih zadev v delovni organizaciji in pobudo za sprejem samoupravnih splošnih aktov v TOZD, pobudo delavca iz delovne skupnosti skupnih služb za ugotavljanje disciplinske odgovornosti direktorja splošnega sektorja in odgovornih delavcev na oddelku osnovnih sredstev, sklepe poslovnega odbora in TOZD Komerciala v zvezi s poslovanjem obrtnice delavnice Franc Ambrožič. Seznani se je še s pregledom službenih potovanj in službenih potovanj v tujini, ostali pa nista tudi točka razno in delegatska vprašanja.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje odbor ugotovil, da so sklepi izvršeni, razen sklepa v zvezi s prevrednotenjem. Če sodišče ugotovi, da so pri vrednotenju nastale nepravilnosti, jih je potrebno čimprej odpraviti. Pobudo družbenega pravobranilca samoupravljanja za spremembo samoupravnega sporazuma in pravilnika o urejanju stanovanjskih zadev DO je že obravnaval delavski svet železarne in aktivnosti za spremembo samoupravnega sporazuma že potekajo. V zvezi s tem je odbor predlagal, da strokovna služba prouči možnost pridobitve točk proslila za stanovanje, kadar sta oba zakonca zaposlena v Železarni. Le-ta je v zaposlenem položaju glede na prošil, katerega zakonec je zaposlen v DO in ta pristane na sofinanciranje nakupa stanovanja.

V zvezi z drugo pobudo družbenega pravobranilca samoupravljanja, je za sprejem samoupravnih splošnih aktov TOZD, je odbor ugotovil, da aktivnosti na tem področju Železarni že potekajo in da je 90 dni preteklo rok za pripravo in sprejem vseh samoupravnih splošnih aktov.

Nadalje je odbor obravnaval pobudo delavca iz delovne skupnosti skupnih služb za ugotavljanje disciplinske odgovornosti direktorja splošnega sektorja in odgovornih delavcev na oddelku osnovnih sredstev.

Odbor je ugotovil, da strokovna služba ni upoštevala navodila za izločitev osnovnih sredstev in zahteva odgovornost kršiteljev ter ustrezne disciplinske ukrepe. Pod točko dnevnega reda je odbor sprejel tudi sklep, da zahteva od direktorja TOZD Talilnice poročilo, kako je ukrepal v zvezi s primerom Leona Vidica in poročilo inventurne komisije TOZD Družbeni standard o inventurnem stanju televizorjev v TOZD Družbeni standard.

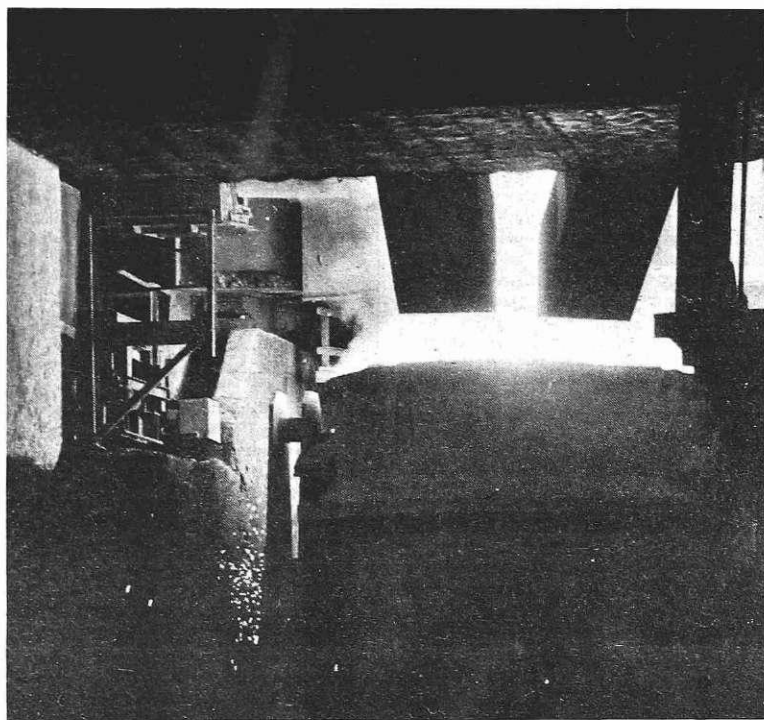
Odbor se je strinjal s sklepi poslovnega odbora in TOZD Komerciala v zvezi s poslovanjem obrtnice delavnice Franc Ambrožič, da je poslovanje z obrtno delavnico končano in da dela, ki jih je opravljala obrtna delavnica, opravljajo delavci Železarne.

Seznani se je, da je bilo v letu 1987 opravljenih 3.210 službenih potovanj po domovini (v letu 1986 je bilo opravljenih 3.625 potovanj), v zadnjem četrtletju leta 1987 pa je bilo opravljenih 131 službenih potovanj v tujino.

Seznani se je tudi s pojasnilom oddelka za študij dela in časa k sprejetemu sklepu delavskega sveta TOZD Ploščati program o povečanju deleža participacije za posamezna delovna mesta v obratu HVB in Profilarna. Odbor se strinja, da je zahteva delavskega sveta TOZD Ploščati program za povečanje deleža participacije neupravičena in brez pravne osnove.

Prvo delegatsko vprašanje se je nanašalo na dobavljeni vložek iz tujine, drugo delegatsko vprašanje pa na obtožbe o nepravilnostih v Železarni, objavljene v Železarju.

CSI — D.H.

Prebod na elektro peči v Jeklarni 2 (foto: Irena Kučina)

Čestitka!

Drago Hvala iz vzdrževalnih obratov je v tem mesecu uspešno dokončal nadaljnji program V. stopnje SUI in si pridobil naslov »obratni metalurški tehnik«.

Čestitamo!

Refundacija prispevkov

Morda ste tudi na straneh Železarn spremljali aktivnosti v zvezi z vračilom vplačanih prispevkov za samoupravne interesne skupnosti, ki so se v letu 1987 financirale iz dohodka, osnova bruto osebni dohodek ali dohodek. OZD, ki so 9. mesecno poslovanje sklenile z izgubo, o namreč lahko v skladu z 90. členom zakona o celotnem prihodku in odozku, zahtevale vračilo že vplačanih prispevkov za posamezne skupnosti za tretje četrtletje leta 1987.

Tako so OZD zahtevale od zdravstvene skupnosti vračilo 718.152.871 dinarjev, doslej pa so se OZD odpovedale vračilu 642.092.747 din, med njimi Železarna v celoti, zdravstveni dom Jesenice, Elektrarna Moste in Elektro Žirovnica ter Iskra — TOZD TN 50 %.

Skupaj so se OZD tako odpovedale vračilu 89 % refundiranih prispevkov. Vračilo 76.060.124 din prispevkov se niso odpovedali: ŽG TOZD za promet Jesenice, Kovin, Izolirka, Iskra Blejska Dobrava, dodatno pa sta se pojavila še dva zahtevka, in sicer ŽG — SVTK naprave in Nadzorništvo prog. Že v letu 1987 je bilo financiranje zdravstvenega varstva v občini Jesenice moteno. Prihodki skupnosti so bili za 102 % večji kot leta 1986, stroški pa precej višji (predvsem zaradi dviga materialnih stroškov, novih obveznosti v letu 1987, ker nismo prenesli nadomestila na združeno delo, visokih cen storitev v Kliničnem centru itd.). Novi zahtevki za vračilo že vplačanih prispevkov seveda dodatno otežujejo reševanje financiranja in vplivajo na financiranje v letošnjem letu, ki je že tako polno nejasnosti v zvezi s sredstvi, ki jih zbiramo po prispevnih stopnjah (novi viri in osnove financiranja, sprememba virov in osnov — bruto osebni dohodek, dohodek itd.).

R.K.

Pregled dela skupne disciplinske komisije TOZD in delovne skupnosti skupnih služb

Zaradi velikega števila v decembru obravnavanih primerov kršitev delovne obveznosti v nadaljevanju podajamo pregled dokončnih odločb iz decembra.

Za mesec januar bo poročilo podano v eni izmed februarjskih števil Železarja.

Talilnice

Milan Mestek — voznik težkih delovnih strojev, Jeklarna 1, predčasno zapuščanje delovnega mesta brez dovoljenja, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Mesud Hamulič — žerjavovodja, Jeklarna 1, zapuščanje delovnega mesta med delovnim časom, javni opomin.

Nikola Kovačević — pomočnik pri SM peči, Jeklarna 1, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, prilaščanje materiala, javni opomin.

Mirsad Merdanič — ponovčar v livni jami, Jeklarna 1, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih mesecev.

Franc Valant — prvi jamski pomočnik, Jeklarna 1, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Nermin Hatič — prevračalec vagončkov, Jeklarna 1, zloraba žigosne kartice, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih mesecev.

Izet Žerič — drugi nakladalec starega železa, Jeklarna 1, neopravičeni izostanek, odklonitev dela, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo devetih mesecev.

Jože Crnkovič — prvi jamski pomočnik, delavec VOD, Jeklarna 1, neopravičena izostanka, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Enes Midžan — zakladalec SM, Jeklarna 2, zamujanje, predčasno zapuščanje delovnega mesta, neopravičeni izostanek, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Skupna disciplinska komisija je ugotovila, da naslednji delavci niso storili očitane kršitve delovne obveznosti:

Sadik Zukič — prvi jamski pomočnik, Jeklarna 1, ni predčasno odšel na nedovoljenem mestu.

Ivan Žvan — dispečer, Jeklarna 1, ni predčasno odšel na nedovoljenem mestu.

Sulejman Ališić — žerjavovodja livnega žerjava, Jeklarna 1, ni predčasno odšel na nedovoljenem mestu.

Dušan Sučur — ponovčar v livni jami, Jeklarna 1, ni predčasno odšel na nedovoljenem mestu.

Kasim Pajič — žerjavovodja livnega žerjava, Jeklarna 1, ni predčasno odšel na nedovoljenem mestu.

Tomislav Mladenović — ponovčar v livni jami, Jeklarna 1, ni predčasno odšel na nedovoljenem mestu.

Tehnične dejavnosti

Željko Gregori — strugar specialist, Strojne delavnice, odklonitev dela brez opravičenih razlogov, javni opomin.

Sead Catak — tretji ključavničar, Vzdrževanje, vinjenost na delu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih mesecev.

Janez Papler — vodja izmene, Vzdrževanje, ni odstranil vinjenega delavca, denarna kazen — 3 % akontacije OD za november 1987.

Jože Mlakar — elektromehanik specialist, Vzdrževanje, uživanje alkohola med delovnim časom, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 1. DO 7. FEBRUARJA

1. februarja, Ivan VOH, splošni sektor, Jesenice, Tavčarjeva 8, ☎ 83-226.
2. februarja, Emil AŽMAN, sektor inženiring, Žirovnica, Breg 129, ☎ 80-243.
3. februarja, Božidar BARTELJ, poslovodni odbor, Žirovnica, Zabreznica 44 b, ☎ 80-726.
4. februarja, Janez BEGEŠ, Elektrode, Lesce, Na trati 59, ☎ 74-766.
5. februarja, Janez BIČEK, TOZD Talilnice, Jesenice, Udarca 9, ☎ 83-193.
6. februarja, Franc BRELIH, TOZD Tehnične dejavnosti, Jesenice, Kurirska 3, ☎ 81-612.
7. februarja, Drago FINŽGAR, Valjarna žice in profilov, Begunje 128 b.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 1. 2.	Bojan Finc	Franc Bassanese
Torek — 2. 2.	Janez Vehar	Alojz Varl
Sreda — 3. 2.	Marjan Trontelj	Jože Ravnik
Četrtek — 4. 2.	Martin Brumat	Primož Žvab
Petek — 5. 2.	Franc Novak	Damjan Gasar
Sobota — 6. 2.	Pavel Zupan	Bogomir Svetina
Nedelja — 7. 2.	Franci Zupančič	Ahmed Telalović

Služba obratne ambulante

Od 1. do 6. februarja bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.

Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.

POPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik.

V soboto, 6. februarja, samo dopoldne: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik.

ZOBNE AMBULANTE:

DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražisar in III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi.

POPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.

V soboto, 6. februarja, samo dopoldne: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.

V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.

Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

30. in 31. januarja, Anton MOHORČ, Jesenice, Kurirska 1a, ☎ v službi 83-281.

Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Silvo Lavtižar — četrti elektromehanik, Vzdrževanje, uživanje alkohola med delovnim časom, javni opomin.

Robert Primc — pripravnik IV. stopnje, Vzdrževanje, uživanje alkohola med delovnim časom, javni opomin.

Nevenka Trofenik — navijalka elektromotorjev — specialist, Vzdrževanje, prinašanje alkohola na delo, uživanje alkohola med delovnim časom, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Slobodan Marjanović — premikač, Transport, nedovoljeno dejanje na delovnem mestu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Mičo Panič — nadpremikač, Transport, nedovoljeno dejanje na delovnem mestu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Senad Hairlahović — nadpremikač, Transport, nedovoljeno dejanje na delovnem mestu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Drago Sivec — prvi ključavničar, Strojne delavnice, predčasno zapuščanje delovnega mesta, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Skupna disciplinska komisija je ugotovila, da naslednji delavci niso storili očitane kršitve delovne obveznosti:

Feho Filipović — skupinovodja ključavničarjev, Vzdrževanje, ni kriv, da ni bil odstranjen vinjeni delavec.

Vejsil Horozović — šofer kamiona, Transport, si ni prillašal družbene lastnine.

Ploščati program

Vaso Turčinović — drugi lužilec linije št. 1, Hladna valjarna Bela, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin.

Janez Emeršić — prvi lužilec linije št. 2, Hladna valjarna Bela, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh mesecev.

Orlando Uršič — nakladalec, Valjarna bluming štekel, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja (preklic odločbe skupne disciplinske komisije št. 311/87).

Alfonz Žibert — operater valjčnic 2, Valjarna debele pločevine, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta.

Anton Nikolavčič — brusilec valjev, Valjarna debele pločevine, predčasni izhod na nedovoljenem mestu, javni opomin.

Vojko Krmelj — drugi adjuster, Hladna valjarna Bela, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Mehmed Čaušević — prvi valjalec, Valjarna debele pločevine, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Okrogli program

Stanislav Pungerčar — pomočnik talilca varilnih praškov, Elektrode, neopravičeni izostanki, vinjenost, prenehanje delovnega razmerja (preklic odločbe odbora za prošnje in pritožbe ter varstvo pravic delavcev z dne 1.6.1987).

Skupna disciplinska komisija

Kultura in mladinske delovne akcije

Mladi naše železarne so v decembru na sestanku komisije za kulturo in komisije za MDA obravnavali predvsem problematiko kulture in mladinskega prostovoljnega dela. Aktivni so bili tudi v osnovnih organizacijah, kjer so obravnavali problematiko osebnih dohodkov, dela koordinacijskega sveta ZSMS in kadrovske zadeve.

Komisija za kulturo je še v ustanavljanju, zato že ni povsem zaživele. Mladi upajo, da bodo v letošnjem letu delali bolje in organizirano.

Ker bo dosedanja predsednica dalj časa odsotna in ne bo mogla voditi komisije, so izbrali novega predsednika ter sprejeli nekaj usmeritev za nadaljnje delo. Povišali bodo vstopnino za ples, za potrebe koordinacijskega sveta pa naj bi kupovali tudi knjige v jezikih drugih jugoslovanskih narodov. Komisija za kulturo in sodelovanje naj bi skrbela tudi za nakup abonmajskih kart za kino predstave in za koncerte narodne in zabavne glasbe. Tudi v prihodnje naj bi skrbela za dobre stike z ostalimi organizacijami mladim.

Komisija za mladinske delovne akcije je obravnavala svoje delo v preteklem letu in kadrovske spremembe.

Komisija se je v letu 1987 sestala štirikrat, na sejah pa so mladi razpravljali predvsem o svojem delu in delu stalne mladinske delovne brigade Železar. Organizirali so 26 lokalnih mladinskih delovnih akcij na gradbišču Jeklarne 2, kjer so naredili 2480 prostovoljnih ur. Na akcijah so poleg železarjev sodelovali tudi mladi s CSUI in jeseniškega nogometnega društva ter mladinci iz Ratač, Centra II in iz TVD Partizan.

Cena ure na gradbišču je bila 1.800 dinarjev, s prisluženim denarjem pa so pokrili svoje stroške in pomagali športnim društvom pri nakupu opreme.

V sodelovanju z ekološko sekcijo so v Hladni valjarni Bela očistili olje iz jaskov; na začetku leta so pomagali pri čiščenju snega s kretinice. Pomagali so pri organizaciji plesov in drugih športnorekreativnih dejavnosti

ter pri izobešanju zastav pred prazniki.

Zveznih in republiških delovnih akcij se je udeležilo osem brigadirjev, najbolj aktivni pa so se za nagrado udeležili zleta mladosti in srečanja mladih iz jugoslovanskih železar ter obiskali delovno organizacijo Krušik Valjevo.

V osnovnih organizacijah ZSMS v Željarni, Komerciali, Žičarni, delovni skupnosti in Valjarni debele pločevine so obravnavali predvsem problematiko osebnih dohodkov in tekoče zadeve, v Valjarni debele pločevine pa tudi kadrovske problematiko. Za delavce, ki so se lani upokojili, še vedno nimajo zamenjave, imajo pa tudi visoko fluktuacijo, predvsem na slabše vrednotenih delih. Po drugi strani pa vedo, da je v Železarni veliko delavcev, ki niso pravilno razporejeni. Zato menijo, da je kadrovska politika v Železarni neustrezna in od vodstva zahtevajo, da skupaj s kadrovskim sektorjem te zadeve uredi v najkrajšem možnem času.

Lilijana Kos

Osma seja predsedstva KS ZSMS Železarne

V četrtek, 14. januarja, je bila 8. seja predsedstva KS ZSMS Železarne Jesenice. Na dnevnem redu so bile tri točke: pregled zapisnika s prejšnje seje, priprave na programsko - volilno konferenco KS ZSMS in razno.

Pri pregledu zapisnika prejšnje seje so ugotovili, da se je programsko - volilne konference in seminarja mladih SOZD SŽ v Bohinju udeležilo enajst predstavnikov iz Železarne Jesenice. Programsko - volilna konferenca in seminar sta potekala po programu, razen zadnji dan, ko na seminar ni bilo predsednika RK ZSM Slovenije Toneta Anderliča.

Posebna komisija je popisala orodje, ki ga ima za MDA, in ugotovila, da je vse v redu.

SAK ZK ŽJ organizira problematiko konferenco o odtujevanju in manipulaciji z družbenimi sredstvi. Udeležili naj bi se vsi člani predsedstva KS ZSMS.

Zahteva predsedstva za ponovno uvedbo PDC ni bila sprejeta.

Karte za koncert Novih fosilov so bile razdeljene predsednikom komisij, ki pa še niso sestavili spiskov o udeležencih koncerta.

Dva člana predsedstva sta se udeležila pogovorov glede sodelovanja z DO Metali iz Bosanske Gradiške, kjer so se dogovorili, da povabijo dva delegata iz te DO na programsko volilno konferenco KS ZSMS ŽJ, kjer naj bi se tudi dogovorili o vseh podrobnostih sodelovanja.

Zahtevani seznam delavcev, ki bodo (ali so že) v letu 1988 izpolnili pogoje za upokoje, so že dobili. Glede spiska so sprejeli naslednje sklepe: zahtevajo pisno poročilo vsakega šest mesecev glede upokojitve delavcev, ki izpolnjujejo pogoje za upokoje; preveri naj se, če delavci, ki izpolnijo pogoje o delovni dobi (moški 40 let, ženske 35 let), dobijo pokojnino v višini vsaj minimalnega osebnega dohodka v SRS; zahtevali so tudi na vpogled kriterij za izračun invalidskih pokojnin za poškodbe na delovnem mestu in posledice poklicnih bolezni.

Pod drugo točko dnevnega reda so obravnavali priprave na programsko - volilno konferenco KS ZSMS ŽJ. Sklenili so, da bo konferenca v petek, 22. januarja, ob 12. uri.

Zaradi neizpolnitve sklepa konference v letu 1987 zahtevajo od strokovne službe, da na konferenci poroča glede popisa del in nalog tajnice in računovodkinje sindikata v zvezi z delom za mladinsko organizacijo. Tajnici in računovodkinji se podelita priznanji v obliki knjižne nagrade. Najaktivnejšim članom, ki zapuščajo predsedstvo se zaradi poteka mandata podelijo knjižne nagrade in sicer Redžepu Salkiču, Saši Lazar in Bojanu Rozmanu.

Pod točko razno smo sklenili, da se bodo zaradi velikih stroškov za peterboj dogovorili s predsedstvom sindikata o financiranju, saj se peterboja udeležujejo predvsem starejši člani našega kolektiva.

Zaradi nejasnosti glede upravičenosti do ur za manjkajoče so zahtevali, da se predsedstvu dajo na vpogled kriteriji za odobritev ur za manjkajoče.

Zahtevali so tudi pisno poročilo o številu poškodb od 1. maja do 31. decembra 1987 in vzrokih, zaradi katerih je do poškodb prišlo.

Člani predsedstva so bili mnenja, da so premalo obveščeni o delu stalne akcijske konference ZK in izvršnega odbora sindikata Železarne Jesenice, zato so sprejeli sklep, da se pred vsako sejo predsedstva KS ZSMS članom poleg ostalih materialov posreduje tudi zapisnik izvršnega odbora sindikata in SAK ZK Železarne Jesenice.

Aktiv ZSMS KSI

V sredo, 20. januarja, se je sestala na svoji tretji seji tudi predsedstvo aktivna ZSMS KSI. Obravnavalo je zapisnik s prejšnje seje aktivna in zapisnik OO ZSMS delovne skupnosti skupnih služb. Ugotovili so, da so vsi sklepi aktivna in osnovne organizacije ZSMS uresničeni.

Pri obravnavi predloga za plačilo članarine ZSMS za leto 1988 se je aktiv odločil, da sprejme drugi predlog, to je, da naj se članarina odtrga po 1.000 mesečno.

Na programsko - volilni konferenci bo aktiv zastopala Slavica Filipov. Sprejeli so tudi vse predloge za razrešnice in nove člane predsedstva in nadzornega odbora KS ZSMS ŽJ. Obravnavali so tudi predlog finančnega načrta OO ZSMS delovne skupnosti skupnih služb za leto 1988. Uresničitev tega načrta je odvisna od finančnih sredstev, ki jih ima osnovna organizacija na razpolago.

Za člana komisije za šport pri KS ZSMS ŽJ so predlagali Milana Dobravca iz oddelka PGRČ.

Aktiv ZSMS KSI je dal tudi negativno mnenje o prijavljenem kandidatu za direktorja splošnega sektorja.

Seznajeni so bili tudi s poročilom predsednice aktivna ZSMS KSI za leto 1987. V poročilu je napisano, da se je v letu 1987 aktiv sestel štirikrat. Na programsko - volilni konferenci aktivna so izvolili novo predsedstvo in

nove člane predsedstva KS ZSMS ŽJ. Obravnavali so tudi organizacijo mladim v Železarni in problem delavcev v oddelku tekačic. Na ostalih sejah so obravnavali: delo aktivna, o vetmesečno poslovno poročilo, predlog za nagrado, izvolili so delegata za OK ZSMS Jesenice in konferenco ZSMS SOZD Slovenske železarne predlog za povišanje članarine, delegirali smo delegata za programsko - volilno konferenco KS ZSMS ŽJ, obravnavali so predloge novih članov ter razrešnice za prejšnje člane predsedstva KS ZSMS ŽJ ter predlog finančnega plana OO ZSMS delovne skupnosti skupnih služb.

Aktiv je aktivneje začel delovati od meseca aprila naprej, ko so izvolili novo predsedstvo aktivna. Vsaj okroglih miz, konferenc, seminarjev so se udeleževali v kar največjem številu. Aktivneje so začeli sodelovati tudi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah na nivoju sektorjev kakor tudi na nivoju delovne skupnosti skupnih služb in ŽJ. V aktivu imamo je mladincev, od katerih so nekateri tudi v predsedstvu KS ZSMS ŽJ, komisijah pri KS ZSMS ŽJ in člani KS ZSMS Jesenice.

Upamo, da bo aktiv ZSMS KSI vnaprej deloval tako kot lansko leto in da bodo s tem pripomogli k boljšemu delu OO ZSMS DSSS in KS ZSMS ŽJ.

Aktiv ZSMS KSI

Aktiv ZSMS Valjarne debele pločevine

Prejšnji teden se je sestel aktiv ZSMS Valjarne debele pločevine in na sestanku obravnaval pregled zapisnika prejšnjega sestanka, predloge za programsko volilno konferenco KS ZSMS, predlog povišanja članarine in razno.

Pri prvi točki dnevnega reda so obravnavali problematiko osebnih dohodkov. Ugotovili so, da bo glede realizacije samoupravnega sporazuma potrebno še veliko dela. Tudi na vprašanja o upravičenosti jeklarjev do višjega OD še niso dobili odgovora. V januarju bodo poskušali v Valjarni debele pločevine postaviti boljše merila pri delitvi OD, saj ugotavljajo, da so obrati, kot je njihov, ki so vezani na normo, slabše plačani kot tisti brez norme. Predvsem bodo morali najti pravilno razmerje med količino in vrednostjo. Ugotovili so

tudi, da problem glede kadrov še ni rešen. Pojavljajo se težave zaradi prerazporeditve jeklarjev, ki ne morejo sprejeti del in nalog v drugih obratih zaradi slabšega OD. Probleme s kadri imajo predvsem v oddelku projektorjev, nimajo nadomestil za delavce, ki bodo upokojeni.

Strinjali so se s predlaganimi zrešitvami in dopolnitvami predsedstva pri KS ZSMS. Glede članarine pa so se strinjali z drugim predlogom, to je, da naj se članom odtegne 1.000 din mesečno.

Pod točko razno so se dogovorili, da bodo v sodelovanju z OO sindikata Valjarne debele pločevine organizirali akcije v obratu, kot so zbiranje železnih odpadkov in druge.

Za delegata na programsko - volilno konferenco so izvolili Roman Kavčiča.

Pregled sestankov SDS

TOZD Ploščati program

Iz OBRATA PROFILARNA smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata, profilarna 1 in 2 ter predelava profilarne. SDS profilarna 1 pod razno izraža svoje nezadovoljstvo v zvezi z osebnimi dohodki. Pravijo, da so delavci, ki delajo na težkih in odgovornih mestih za okrog sto tisoč din pod povprečjem osebnih dohodkov delovne organizacije kot celote. Tudi zaradi izpolnjevanja mesečnih planov in izvoza bi morali biti osebni dohodki boljši. Zato zahtevajo, da se oceni stanje na področju osebnih dohodkov. Delavec, ki dela na vlečnem stroju Alpina, je zahteval, da se ga zaščiti pred prepihom. Prvi oblikovalci na linijah pa opozarjajo, da se mora k obnovi in izdelavi orodij za oblikovanje pristopiti bolj resno. Sicer pa je SDS izrazila tudi željo, da se jim napravi bivalni prostor, v katerem bi lahko v miru malicali in čakali na sprejetje delovnih nalog. Tudi SDS profilarna 2 opozarja na problematiko osebnih dohodkov. Pravijo, da se pritožbe na račun osebnih dohodkov kar vrste, obenem pa se sprašujejo, če je delo v proizvodnji res tako malo vredno in zakaj z o osebnimi dohodki tako globoko pod povprečjem Železarne. Glede inovacijske dejavnosti menijo, da je treba vsestransko pomagati predvsem delavcem iz neposredne proizvodnje. Tudi SDS predelava profilarne moti, da so z osebnimi dohodki pod povprečjem Železarne.

TOZD Okrogli program

Bera zapisnikov iz TOZD Okrogli program je bila tokrat kaj pičla. Nobenega zapisnika nismo prejeli iz OBRATOV VALJARNA ŽICE, JEKLOVLEK in ELEKTRODE, iz ŽELJARN pa le od treh SDS.

Samoupravno aktivnost so v redu izvedli tako le v OBRATU ŽIČARNA, od koder smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata, žičarna I-1, I-2, I-3, II-1, II-2, II-3, patentirnica, pocinkovalnica, votličarna in adjustaža. Člani SDS vodstva obrata so bili obveščeni, da bo odgovor v zvezi z njihovo zahtevo, da se poostri izhodna kontrola v Valjarni žice, podan na naslednji seji SDS. Obravnavali so tudi proizvodno problematiko v novembru in opozorili na kritično pomanjkanje naročil pri patentirani in pocinkani žici, žici v palicah ter nerjavni žici. Dogovorili so se, da bo del patentirane žice potrebno imeti na medfazni zalogi, da bodo lažje sledili zahtevanim dobavnim rokom in da bodo proizvodnja, ki je pokrita z naročili, pospešeno uresni-

čevali. Kljub temu bo po njihovi oceni potrebno del strojev in linij ustaviti in koristiti redne letne dopuste. SDS žičarna I-2 opozarja, da je vprašanje kvalitete izdelkov potrebno zastaviti tudi v zvezi z vložkom in ne le z delom v žičarni. SDS žičarna I-3 v zvezi z novembrsko proizvodnjo opozarja na naslednje ovire: prevelika odsotnost delavcev na žičarskih strojih, veliko število zastojev na strojih zaradi popravil, tehnološke težave pri vlečenju žice, »v zadnjem času« pa še pomanjkanje naročil za normalno delo. SDS žičarna II-1 v zvezi z inovacijsko dejavnostjo meni, da rezultati brez vztrajnega, trdega, profesionalnega dela in brez ustrezne družbene podpore ne bodo boljši, kot so zdaj. SDS žičarna II-2 pa meni, da je treba »v svojem obratu odpreti oči, pomisliti na koristne ideje in jih prijaviti«. SDS žičarna II-3 opozarja, da je na prejšnjem sestanku predlagala delavca za denarno nagrado in da na ta predlog še vedno ni prejela odgovora. V zvezi z inventivno dejavnostjo pa meni, da je čas od ideje do njene realizacije predolg. SDS pocinkovalnica v zvezi z novembrsko proizvodnjo omenja pomanjkanje naročil za pocinkano žico. Pocinkovalnica je prenehala z delom 15. novembra, delavci (v glavnem gre za same starejše delavce) pa so bili premeščeni na druga dela, kar je seveda med njimi povzročilo precejšnje nezadovoljstvo. Zato vprašujejo, če so službe naredile vse, da bi dobile naročila za pocinkano žico. Glede osebnih dohodkov je Žičarna po njihovih ugotovitvah skorajda na zadnjem mestu v Železarni. Zato vprašujejo, zakaj dosega Žičarna tako nizko povprečje osebnih dohodkov. SDS votličarna je odgovor, ki so ga prejeli glede govorice o nepravilnostih v Železarni, ocenila kot zadovoljiv. V zvezi s kvaliteto problematiko pa SDS opozarja na povečanje števila iztrošenih votlic.

Iz OBRATA ŽELJARNA smo prejeli zapisnike SDS železarna 3, adjustaža in orodjarna. Posebnih vprašanj ali predlogov na sestankih ni bilo.

TOZD Tehnične dejavnosti

V TOZD Tehnične dejavnosti smo dolžni opozoriti še na nekatere novembrske zapisnike (sestanki v zvezi z volitvami disciplinske komisije in druga problematika, na katero opozarjajo na teh sestankih) in seveda na decembrske sestanke, na katerih so v tej TOZD obravnavali tudi »sanacijski program« oziroma »analizo vzrokov s programom ukrepov za odpravo motenj v poslovanju TOZD Tehnične dejavnosti po devetmesečnem poslovanju«.

Iz OBRATA STROJNE DELAVNICE smo prejeli zapisnike SDS priprava dela, materialna služba, strugarna valjev Bela, strugarna Jesenice, strugarna Javornik 1 in 2, obdelava valjev in valjčnic Javornik in Bela, orodjarna 1 in 2, konstrukcijska delavnica 1 in 2, ključavničarji strojev ter kovačnica-kalilnica. SDS priprava dela se pritožuje, da še vedno ni prejela odgo-

ra na delegatsko vprašanje o razporejanju sredstev od odpadnih surovin ter o izboljšanju pogojev prihoda od avtobusne postaje na Beli do vhoda v Železarno Jesenice na Javorniku. Pri razpravi o ukrepih je sprejela sklep, da zaradi vsakodnevnih težav pri prevozu materiala, ki ga potrebujejo za izdelavo rezervnih delov, z Javornika na Jesenice in obratno, pa tudi v odpremo končnih izdelkov, nujno potrebujejo prevoz — in vsi vseh osem ur. »S tem bi si zagotovili nemoten proces pri izdelavi rezervnih delov in zmanjšali nedokončano proizvodnjo pravijo, hkrati pa naj bi bil to »tudi eden izmed ukrepov za v niranje izgube v njihovi TOZD in v DO ŽJ«. Na ista vprašanja (sredstva od odpadnih surovin, pogoji prihoda) ni dobila odgovorov tudi SDS materialna služba. Glede govorice o odtujevanju družbene lastnine v Železarni bi želela dobiti odgovor v Železarni. Pritožuje se tudi zaradi težav s prevozom materiala v relaciji Javornik—Jesenice. Avto bi potrebovali vsak dan od 6. ure do 13.30. SDS strugarna Javornik 2 je dobila odgovor na vprašanje glede cen izdelkov v drugih tovarnah (Litostro STT) in ocenjuje, da ni prav, da se toliko strojnih delov deli drugod, medtem ko »tukaj primanjkuje dela za določene stroje«. Na to vprašanje (naj se ne daje strojnih delov delat v drugi podjetja) še enkrat opozarja pod točko razno, obenem pa vprašuje, zakaj stopi stroj za obzobjanje stožastih koles in zakaj se le-ta delajo pri Gomilskem v Ptuj (vprašanje je podotla SDS). V naslednjem zapisniku omenjajo, da so to vprašanje izpostavili tudi na obnem zboru sindikata. Opozarjajo tudi na nevarnost prehoda iz javorniških obratov preko magistrne ceste na avtobusno postajo in predlagajo, da bi problem rešili tako, da bi avtobus počakal delavce iz javorniških obratov pred vratarjem valjarne na Javorniku. SDS obdelava valjev valjčnic Javornik-Bela takole opisuje svoje izkušnje glede inovacijskih predlogov: »Dosedanja praksa je pokazala, da marsikateri predlog izgubi oziroma ostane v predalih samo zaradi nevoščljivosti odgovornih.« SDS konstrukcijska delavnica 1 in 2 sta v zvezi z sanacijskim rezultatom sprejeli magistralna stališča: »SDS sicer ceni prizadevanje pri odpravi motenj v poslovanju, žal pa situacija ne kaže posebnih uspehov. Analize vzrokov, zaradi katerih je do izgube prišlo, ni (v kakšni meri smo za izgubo krivi v TOZD Tehnične dejavnosti, kolikšni meri je kriva naša dejavnost, oziroma kdo so povzročitelji, kako se izboljšuje stanje z novo organizacijo?). Ob vseh prizadevanjih skupine predolgo čakajo material za delovne naloge, ki jih je potrebno hitro opraviti, da o kasnitvi ali celo nedostavi delovnih nalogov ne govorimo (neurejena dobava v pile pravilo itd.). Znanje o delovne zadolžitve in naloge vsakega posameznika — čemu so potrebne dodatne zadolžitve za tiste, kar morajo opraviti? Kljub položaju vprašanje nagrajevanja ne bi smelo ostati ob strani, še posebej zaradi velikega razpoka med proizvodno in neproizvodno dejavnostjo, s čimer se vodstvene strukture nočejo izpostavljati.«

(se nadaljuje)

Center za samoupravljanje in informiranje — Božidar Lakota

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

Delo na CSUL Jesenice v prvem polletju šolskega leta 1987/88

Končalo se je prvo polletje in dočakali smo tako težko pričakovane počitnice. Prvo polletje smo končali eni bolj, drugi manj uspešno, vendar želimo, da vsi imamo v prazničnih dneh nekaj dobrih spominov. In nasvet za počitnice: Pustite si malo prostora za počitnice, pustite si malo prostora za počitnice, pustite si malo prostora za počitnice.

Torej polletja je konec in tako kot vsako leto tudi leto 1987/88. V prvem semestru smo imeli nekaj zanimivih stvari in dejavnosti. V prvem semestru smo imeli nekaj zanimivih stvari in dejavnosti.

Poleg vsakdanjih šolskih stvari in dejavnosti smo imeli tudi nekaj zanimivih stvari in dejavnosti. V prvem semestru smo imeli nekaj zanimivih stvari in dejavnosti. V prvem semestru smo imeli nekaj zanimivih stvari in dejavnosti.

kaško srečanje, ki se ponavlja že vrsto let. Vprašali se boste, kdo ima več sreče. Ja, sreča je včasih zelo muhasta, nekaj časa je na strani naših profesorjev, nato pa se kar naenkrat premisli in prestopi na našo stran.

Letos je bil v stavbi bivše gimnazije tudi novoletni ples, ki so ga organizirali dijaki tretjih letnikov, da bi s tem zaslužili nekaj potrebnih sredstev za maturantski izlet.

Organiziranih je bilo tudi nekaj medrazrednih športnih tekmovanj (odbojka, nogomet). Moramo priznati, da so bile tekme prav tako razburljive kot na kakšnem svetovnem prvenstvu.

Nikar pa ne mislite, da se pri nas samo zabavamo. Poleg zabave in učenja, ki ga je seveda največ in je absoluten rekord med našimi dejavnostmi, pa si pravzaprav nam organizirajo različne poučne ekskurzije naravoslovne in družboslovne dejavnosti. Nekajkrat smo šli tudi v Ljubljano na ogled različnih razstav in predstav.

Kot na vsaki šoli se tudi na naši pojavljajo večji in manjši problemi, ki pa jih še kar uspešno rešujemo na mladinskih sestankih in sestankih šolske skupnosti. Prav šolska skupnost je najbolj zasluzna, da smo prenekateri problem rešili v splošno zadovoljstvo dijakov in učiteljev.

Mladinska organizacija naše šole je organizirala pogovor s predstavnikom komunistov jeseniške občine. Namen te okrogle mize je bil, da bi nam ti predstavniki odgovorili na vprašanja, ki nas mlade zanimajo o zvezi komunistov, o stvarih, ki se dogajajo okoli te zveze. Vendar na žalost ta pogovor ni tako uspel, kot smo si mi predstavljali, oziroma želeli. Delno smo bili za to krivi sami, delno pa tudi povabljeni. Vendar nameravamo v naslednjem semestru to napako popraviti in se bolj temeljito pripraviti na pogovor.

Seveda pa vsi upamo, da bo prihodnje polletje še boljše od tega in da bi bilo čim manj nezadostnih ocen. To si še posebej želimo dijaki tretjih letnikov, ki s tem letom zaključujemo naše srednješolsko izobraževanje. Nekateri bomo šolanje še nadaljevali, drugi se bodo zaposlili, vsi pa si želimo, da bi bili čim bolj uspešni.

Pa vesele počitnice vsem skupaj, tako dijakom kot profesorjem in tudi našim staršem, ki jim priporočam čim manj hude krvi zaradi sprave in končno tudi zaradi naših norčij, ki jih bo med počitnicami še več.

Irena Sekulić

Ples

Vabimo vas na mladinski ples, ki bo 29. januarja, ob 18. uri v hotelu Korotan.

Vstopnina 1.000 din.

Komisija za kulturo in sodelovanje pri KS ZSMS ŽJ

»Veseli tobogan«
v Kranjski gori

Kulturno zabavni program Radia Ljubljana je v sredo, 20. januarja, v telovadnici kranjskogorske osnovne šole snemal javno otroško radijsko oddajo »Veseli tobogan«. Na Veselim toboganu so nastopili učenci osnovne šole Jeseniško-bohinjski odred iz Kranjske gore ter najmlajši iz otroškega vrta, vodila sta ga Loredana Vergan in Milan Krapež, urednik oddaje pa je bil Lado Leskovar, pokrovitelj tobogana pa tovarna zdravil »Lek« iz Ljubljane. Vse nastopajoče pevke in pevce je spremljal mojster Bojan Adamič, sceno pa je izdelal likovni krožek, ki deluje pod okriljem šolskega kulturnega društva Josip Vandot.

Gledalci in poslušalci, ki so do zadnjega kotečka napolnili telovadnico, so imeli kaj videti in slišati. Zvrstile so se pesmice o teti Pehti, Mojci in Kekcu. Učenci tretjega in šestega razreda so razmišljali o človeku. V rateškem in kranjskogorskem narečju

so učenci pripovedovali bajke o Turkih in spretni starki in o preji v Ratečah ter o zmaju na Vitrancu. Spregovorili so tudi o negi zob ter razmišljali, kaj bi bilo, če bi bila šola šala. S svojo domačo nalogo »Zima« se je predstavil tudi znani belokranjski humorist in dolgoletni stalni sodelavec Veselega tobogana, nečak tete Mare Toni Gašperič. Na hudomušen način, kakor on to zna, je predstavil zimo in počitnice, ni pa pozabil na psa Flokija, trščico Ančko in ravnatelj Krednika. Še in še bi lahko naštevali, kaj vse so peli in pripovedovali kranjskogorski šolarji, toda raje povemo, da boste lahko Veseli tobogan iz Kranjske gore poslušali na radijskih valovih prvega programa Radia Ljubljana v nedeljo, 31. januarja, ob osmi uri zjutraj.

Lojze Kerštan
Foto Damijan Hrovat,
fotokrožek Kranjska gora

PRIPRAVLJENOST

JE VEDNO BOLJŠA
KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

Vojna kirurgija

Na osnovi teže poškodbe ali obolenja je vsem prizadetim določen vrstni red nujnosti kirurške obdelave. V prvo stopnjo nujnosti spadajo primeri, ko jim pravočasni kirurški poseg rešuje življenje. Sem spadajo:

- asfiksije (zadušitve) zaradi opeklina dihalnih poti,
- ob odprtem ali zaprtem pneumotoraksu (prisotnost zraka ali drugih plinov v prsni votlini ob poškodbi),
- zastrupitve z vojnimi strupi,
- zunanje in notranje krvavitve,
- poškodbe z znaki notranjih krvavitev,
- plinska gangrena (odmiranje tkiva v živih organizmih zaradi okužbe ali motenj v krvnem obtoku),
- zmečkanine,
- trebušne poškodbe s predirninami,
- težke poškodbe mehkega tkiva.

Druga stopnja nujnosti zajema vse primere poškodb, kjer se splošna bolniška pomoč odloži za določen čas, to so:

- odprti kostni prelomi,
- odprte poškodbe sklepov,
- zaprti zlomi kosti in sklepov,
- večje poškodbe mehkega tkiva,
- opeklina, kjer znaša prizadeta površina deset do štirideset odstotkov,
- težje zmrzline,
- poškodbe prsnega koša,
- poškodbe dlani in hrbtenice,
- poškodbe kože z obsevanjem, kjer je znašala doza sevanja 150 — 400 R (rentgenov).

V tretjo vrsto nujnosti spadajo lažje poškodbe, to je:

- udarnine,
- manjše poškodbe mehkega tkiva,
- poškodbe manjših kosti in sklepov,
- manjše zmrzline,
- lažje opeklina z do deset odstotkov prizadete površine,
- obsevanja površine z jakostjo 70 — 140 R.

Sanitetna evakuacija mora biti hitra, udobna in medicinsko pripravljena. V vojnih razmerah ima prednost pred ostalimi oblikami evakuacij. Evakuacija ima namen umika v zaledje, kjer lahko nudimo celotno zdravniško pomoč in tam so tudi pogoji za operacijske posege. Hitrost umika ranjencev v zaledje je mnogokrat usodna, zato jo je nujno izpeljati vsaj v prvih osmih urah po prejemu ran. Vsak prevoz pa je tvegan, saj ustvarja ugodne pogoje za nastop šoka, notranjih krvavitev in dehidracije zaradi izgube krvi, znojenja in telesnih tekočin. Zato mora biti poskrbljeno v času evakuacije tudi za nego in morebitni nujni poseg pri ranjencih.

Radi pojemo

Na OŠ Prežihov Voranc že več let delujejo trije pevski zbori. V njih sodelujejo učenci naše šole.

Najmlajši je OTROŠKI PEVSKI ZBOR. Vodi ga tovarišica Stanka Mencinger. V njem poje 45 učencev prvih, drugih in tretjih razredov, poje enoglasno. Zbor večkrat sodeluje z Janezom Bitencem in skupaj posneli del kasete.

Drugi je MLAJŠI MLADINSKI PEVSKI ZBOR. Tudi tega vodi zborovodkinja Stanka Mencinger. V njem dvoglasno prepeva 35 učencev četrtih in petih razredov. Lotevajo se težjih pesmi. Največji je MLAJŠI PEVSKI ZBOR, ki ga vodi Uroš Mesarič. V tem zboru je 58 učencev od šestega do osmega razreda. Pojejo troglasne umetne, ljudske in partizanske pesmi. Ta zbor ima nevarno tudi črno točko — slabo pevsko disciplino.

Vsi zbori imajo vaje dvakrat tedensko. Sodelujejo na raznih pevskih tekmovanjih in drugih kulturnih prireditvah.

Vsem zborom želimo še veliko uspešnih pevskih let.

Mojca Miko,
novinarski krožek
OŠ P. Voranc

Slavko Tarman

Portreti slovenskih
mojstrov fotografije

11

Clovek je na njegovih fotografijah vedno v ozadju

Marenčič je bil odličen v kompoziciji, izvrstni krajinar in grafik. Motiv na njegovih fotografijah je človek na zemlji, na kateri in od kateri živi. Toda nikdar človeka ne srečamo neposredno, temveč njegovo delo ali sledove v krajini. Tu je struktura zemlje, njena arhitektura, ki jo je človek sam ustvaril, ali pa vzročna obdelava. To so motivi, poleg katerih v vsaki dan hodimo, pa jih vendar ne vidimo. Ne odkrijemo jih šele na Marenčičevih fotografijah. Najpogostejše je to ornament, izdelan iz vseh elementov, ki se ponavljajo. Človek je na sliki enakredno v ozadju, morda bolj kot element pri tistih, ki jih je kot zaključek kompozicije. Nobečvanja Marenčičeva fotografija ni obremenjena s razločitvenostjo, temveč je vsaka likovno prečiščena in dodelana. Čeprav je človek v ozadju kot drobna figura, je vendar nenadoma prisotna.

Marenčič doma ni mnogo razstavljal, zato je malo znan domačemu občinstvu. Toda njegove fotografije so znane v tujini. Od pomembnih mednarodnih nagrad, ki jih je prejel, naj navedemo za ilustracijo, je največje

priznanje vabilo na mednarodno razstavo, kjer je razstavljalo samo deset najboljših fotografov sveta.

Retrospektivna razstava pred leti je bila pravzaprav Marenčičeva prva samostojna foto razstava. Za plodni fotografski opus je bil odlikovan z redom dela z zlatim vencem, zlato plaketo Boris Kidrič in še z nekaj odlikovanji. Prav tako je častni član Foto zveze Jugoslavije, avstrijske foto zveze in foto kluba Janez Puhar v Kranju.

Marjan Smerke — mojster
dokumentarne fotografije

Razstavljal je pričel 1959. leta in že leta 1960 prejel srebrno medaljo za kolekcijo ter zlato za posamezno fotografijo na 10. zvezni razstavi jugoslovanske fotografije. Do danes so tema dvema medaljama sledile še druge medalje na številnih domačih in tujih razstavah. Redno je sodeloval na razstavah foto grupe SOLT Ljubljana in fotografske sekcije Društva oblikovalcev Slovenije.

Cikli Laser, Mikroelektronika,
Nedotaknjena narava, Industrijska
pokrajina in Uničena pokrajina so
bili na mnogih mednarodnih
razstavah

S svojimi fotografijami je sodeloval širom sveta. Kritika in žirija je njegove fotografije dobro sprejela.

Fotografija, tako barvna kot črna, ki spremlja delovni vsakdanjik Marjana Smerke, je očitno več kot samo sopotnica. Postala je del njegovega razmišljanja o možnostih bivanja danes in pojutrišnjem. O vmesnem času Smerke kot da ne razmišlja. In sicer zaradi zaupanja v tehnološko rešitev človeškega bivanja, zaradi neslutene napredka, zaradi možnosti, ki obstajajo, da nadomestimo naravno rdečo sonce z umetnim, zelenim, ki naj bi omogočalo naš nadaljnji obstoj.

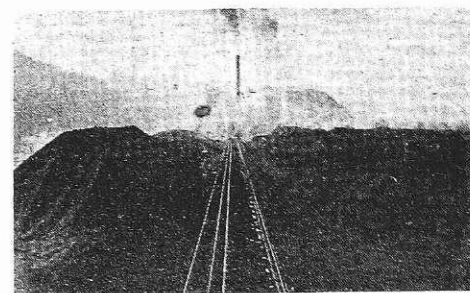
Smerketova fotografija je dokumentarna, hkrati pa kritično predstavljena. Primeri kritično izbrane, ekološko ogrožene in tudi že uničene krajine predstavljajo v Smerketovi črno beli strukturi srečanje z več kot enim samim pogledom.

Smerke zavestno izbere dokumentaren pogled, ki pa ga avtorjeva umirajoča, nostalgčna razsežnost vendarle nekoliko zastira. Pred nami se tako odpre v krajini prava groba romantika komaj slutnih posledic. Tedaj razmišljamo o nenaravnih meglicah, o izbruhih, o odplakah, razbrazdani, najedeni zemeljski skorji ogromnih razsežnosti, o barvno sicer ubranih tihotitjih na smetiščih, kjer pa deluje človeška ali kakršna koli organska pojavnost zastrašujoče in samo še umišljeno.

Svet mikroelektronike kot nova možna prostorska urbanizacija, laserogrami, kot novodobni zapisi tehnične, neonske civilizacije, laser, ki se kot svetlobna pojava, kot uredničen likovni koncept, pojavi v prostoru nad mestom. To je nova vsebina razrešujočega iskanja, v katerega preko Smerketove predstavitve zavestno verjamemo.

Marjan Smerke je rojen 9. avgusta 1932 v Ljubljani. Je inženir fizike, zaposlen na Inštitutu Jožef Štefan, kjer vodi foto laboratorij. Poleg rednega dela se ukvarja z likovnimi kvalitetai znanstvene fotografije in ekološko dokumentacijo. Je dolgoletni član Društva oblikovalcev Slovenije in izvršnega odbora Foto zveze Slovenije.

Za svoja dognana dela je prejel naslov mojster fotografije in naslov AFIAP mednarodne fotografske organizacije. Še vedno je dejaven in izjemen vzgojitelj mladih fotografov.

Marjan Smerke: Industrija

(Nadaljevanje)

Usmeritve slovenskih sindikatov v naslednjem obdobju

Predstavljamo skrajšano oceno političnih in gospodarskih razmer, kakor jo je podal predsednik Zveze sindikatov Slovenije Miha Ravnik na posvetu s predsedniki občinskih svetov ZS 17. decembra.

V zadnem obdobju je za delo slovenskih sindikatov karakteristična dejavnost v dveh smereh: zelo razvejana razprava o predlogih sprememb zakona o združenem delu in ustave ter spopad z razmerami v gospodarskih organizacijah in družbenih dejavnostih po zadnjih ukrepih ZIS. V zvezi z bitko proti inflaciji so bila velika pričakovanja zaradi zaskrbljenosti ljudi za obstoj. Odnos Slovenije do programa ZIS je bil oklonilen, ker ne prinaša rešitve.

O antiinflacijskem programu se danes malo govori, ker imajo več vpliva na razmere ukrepi ob programu, ki so neposredno posegli v odnos v združenem delu — ne smo v tiste OZD, ki so bile doslej slabe, ampak tudi v tiste, ki so bile še do večeraj dobri gospodari. Ocene so, da bo naslednje leto 80 % združenega dela v Sloveniji poslovalo z izgubo. Danes že primanjkuje repromateriala, delavci so na prisilnih dopustih, znižuje se povpraševanje. Med delavci se širi nevarna teza, da se ne izplača delati; ponekod je žal manj izgube, če delavci ne delajo. V takih razmerah ni mogoče motivirati boljšega dela.

Ukrepi so naredili veliko zmedo na področju cen (disparitete). Strokovnjaki ocenjujejo, da so bili ukrepi pripravljeni nestrokovno in brez poglobljenih ocen.

Izražanje nezadovoljstva med delavci postaja vse bolj kritično do države. Nova razsežnost je tudi to, da delavci niso več pripravljeni nadomestiti izgubljenega delovnega časa. Nezadovoljstvo se je začelo seliti z dvorišč na ceste. Do 17. decembra je bilo že 208 prekinitev dela (štrajkov), 75 izsiljenih sestankov, 68 izrednih zbora in 300 drugih oblik nemirov — znatno več kakor leta 1986. Pri tem narašča vse bolj tudi število zahtevcev. Povsod se pojavljajo te zahteve:

- od 30 do 50 odstotno zvišanje OD,
- nezaupnica vodstvu,
- nezaupnica sindikatu.

Vodstvo OZD in sindikat sta po mnenju udeležencev vzrok za razmere. Vse bolj so štrajki tudi neorganizirani.

Nova negativna sestavina teh protestov je, da vse to vodi v uravnilovko. Razpada sistem nagajevanja. Pozitivne prvine v teh protestih so: prvič, da delavci zahtevajo delo; dru-

gič, da terjajo večjo odgovornost strokovnjakov, in tretjič, da nikjer niso postavili pod vprašanj samoupravnih organov.

Te razmere terjajo resnejšo oceno stanja v zvezi sindikatov. Nujno je, da se sindikati v občinah dokopljajo do ocene razmer v vsakem delovnem kolektivu, in to: 1.) z vidika ukrepov ZIS; 2.) z vidika proizvodnje in dela; 3.) z vidika delitvenih razmerij in osebnih dohodkov; 4.) z vidika razporeditve dela; 5.) z vidika informiranja.

Velika je razlika med vodstvi in delavci glede obveščenosti. Delavci pa morajo poznati razmere. Občinski sveti morajo oceniti, v katerih OZD lahko pride do večjih nezadovoljstev. Tam je treba začeti delovati in z realnimi ocenami razmer dopovedovati, da ni vreče, iz katere bi lahko jemali.

Delavci morajo vedeti, od česa je odvisen osebni dohodek, da se ne bi ustvarjalo prepričanje, da je OD odvisen od tega, ali ga nekdo dovoli izplačati ali ne.

Stvari pa se ne spreminjajo kljub štrajkom. V 70 odstotkih primerov vodilni niso prišli na prekinitev dela. Kje so vzroki za to? Sindikat mora hitro reagirati — znotraj DO in v občinah, namesto da zavlačuje. Dogaja se, da ima izoblikovano stališče do primera komite ZK prej kakor sindikat.

Sindikati izdelujejo pravilnik obnašanja sindikata ob prekinitvah dela, ki jih je treba spraviti v nek red. Pravila mora poznati sindikat v OZD, sicer bodo v ozadju štrajkov posamezniki s političnimi programi.

Sindikat mora biti z delavci v dobre in slabem, pa ne tako, da bi sindikat vodil štrajke. Če so odpovedale vse samoupravne poti, mora sindikat vzeti stvari v roke. Če ne bomo z delavci mi, bodo poiskali drug sindikat. Osnovna organizacija ZS mora uživati zaupanje pri delavcih. Zaupanje je pomemben dejavnik.

Usmeritev slovenskih sindikatov v naslednjem obdobju je:

1. Bitka za proizvodnjo in za delo, za akumulacijo in dohodek — kajti če ne bomo delali, ne bomo spreminjali razmer.
2. Jasna mora postati orientacija, da nas lahko reši samo izvoz.
3. Odločen spopad z razmerami — ne dnevnih rešitev, ampak razvojne.
4. Ukvarjanje z organiziranostjo združenega dela — ob težnjah po ukinjanju temeljnih organizacij preverjati smiselno organiziranost.

5. Poudarjena skrb kadrovanju — kdor ne zna poiskati rešitev, ne more voditi ne DO ne TOZD; po drugi strani pa biti v oporo vodstvom in ne vseh označiti kot tehnokrate in ne sposobneže.

6. Spremljati delitvena razmerja in nagajevanje dela — proti uravnilovki; ne pristajati na demotivacije, kakršna je uravnilovka, ki vodi v pogubo. Vse prehitro se pristane na zahteve delavcev po izenačenju. Odločno zagovarjati realno vrednotenje dela — tako kakor ostale ekonomske kategorije. Določiti je treba tudi najnižji OD in sorazmerja v dejavnostih.

7. Socialna varnost delavcev mora biti ena temeljnih usmeritev sindikata; brez tega ni bitke za proizvodnjo. Napovedujejo še večje tehnološke višje — okoli 120.000 ljudi. Najhuje je, da nimamo pripravljenih programov za preizposlitev.

8. Vprašati se o položaju in vlogi sindikatov, kajti nanje leti veliko kritike, da namreč ne zastopajo interesov delavcev, da niso z njimi in da so preveč »zlizani« z vodstvi; da sindikat ni samostojen. Vse pogostejše so zahteve po drugačnih, novih sindikatih. Te ugotovitve terjajo odgovore na konferenci prihodnje leto.

Predsednik RS ZSS Miha Ravnik je v sklepu svoje ocene izjavil, da se ne more strinjati, da opredelitve sindikatov niso v interesu delavcev, pač pa je poudaril, da delavci teh stališč ne poznajo. V zvezi s tem je treba postaviti na dnevni red vprašanje informacij, ki naj bi prišle do delavca, tako pa izpade, da nimamo stališč. To vprašanje je v zvezi z vprašanjem o učinkovitosti sindikatov. Sindikati morajo hitreje ocenjevati razmere, hitreje nanje reagirati. Usposobiti se je treba vsaj za to, da bi sindikati znali terjati odgovore. Kritično pa je treba priznati, da so sindikati premalo del sistema in pravi nosilci.

Nadalje morajo sindikati bolj spremljati uresničevanje svojih stališč. Teh je bilo veliko sprejetih, a pravih rezultatov ni.

Nič manj zahtevno ni vprašanje o odnosu drugih do sindikata. Marsikomu bi godilo, da sindikat tiči tam, kjer je. Delavci pa ga potrebujejo. To velja za vse strukture, od SZDL do skupščine. Kajti delo sindikata se ne nčha, ko sprejemo svoje stališče.

Težave ne bi smele odvracati sindikatov od tega, da oblikujejo stališča, in od odpiranja perspektive — tako zaposlenim kakor tistim, ki prihajajo iz šol.

Ali bo »Rdeča trdnjava«

(Nadaljevanje s 1. strani)

31 članov, od tega 23 prvoborcev, v taboriščih je bilo osem članov, od tega se štirje niso vrnili, sedem članov je bilo ustreljenih med talci, pet članov z družinami je bilo izseljenih, ostali pa so bili aktivisti Osvobodilne fronte in člani fronte. Med padlimi člani so bila velika imena: Jože Gregorič Gorenjc in Matija Verdnik Tomaž, oba proglašena za narodna heroja, Polde Stražišar — komandant Gorenjskega odreda in njegov brat Viktor — sekretar okrožnega komiteja komunistične partije Kamnik, Viktor Kejžar — pomočnik komandanta prve grupe odredov, Albin Pičnik — komandir zaščitne čete Titovega štaba in njegova žena Julka — junakinja Igmanskega marša, Karel Preželj, Ignac Kralj, Jože Čelensnik, Stane Bokal, delavski pisatelj Tone Čufar in mnogi drugi, ki so dali velik delež k naprednemu delavskemu gibanju in pri organizaciji in vodenju narodnoosvobodilne borbe.

Tudi po osvoboditvi se je v Delavskem domu nadaljevalo izročilo predvojnega Svobode. V njem se je odvijalo najbolj burno obdobje delavskega samoupravljanja v Železarni in najaktivnejše in najučinkovitejše obdobje delovnega tovarniške partije, sindikata in mladine. Vse to so bili argumenti za proglasitev doma kot zgodovinskega spomenika, dokumenta skoraj polstoletne zgodovine Železarne in Jesenice. Dom pa je razen tega, da je še redke ostanke starih Jesenic, tudi arhitekturno zanimiv, saj njegova gradnja sovpada z nastopom secesijskega gibanja v evropski umetnosti, ki se je v Sloveniji še posebno kazalo v arhitekturi in te značilnosti ima tudi jeseniški Delavski dom.

V razpravi je bilo rečeno, da je bilo že zelo veliko sestankov o nadaljnjem usodi doma, ki očitno propada, in da so mnenja nihala med ohranitvijo in rušenjem. Sedaj je z zaščito doma kot zgodovinsko-revolucionarnega spomenika to rešeno in ostaja le še vprašanje, kako domu ponovno vdihniti življenje in ga tudi ustrezno urediti in vzdrževati. Sedaj je dom še vedno precej zaseden. V njem ima svoje prostore inventurna komisija Železarne, Društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav, stanovanjska zadruga »Železar«, klub zdravljenih alkoholikov, foto klub Andrej Presern, jeseniški taborniki, arhiv in krožek ročnih del jeseniške Svobode.

Železarne je svoje dejavnosti iz njega preselila v druge prostore in tako se je tudi dom v vzdrževalnem pogledu začel zanemarjati. Še zlasti je popolnoma zanemarjena dvorana, ki je zaradi nagnitega stropa celo življenjsko nevarna, čeprav so nad njo stanovanja izpraznjena. Potrebni bi bili veliki sanacijski posegi, zlasti znotraj stavbe ali celo sprememba namembnosti, kar je kljub zaščiti tudi mogoče s tem, da se obdrži spo-

minski prostor s primernim obhajanjem.

Vsi navzoči predstavniki so z zavestjo in navdušenjem sprejeli budo, ki je bila izoblikovana v predhodnem tednu, namreč, da naj osnove šola s prilagojenim programom ne na sedanji lokaciji in si z ustrezno adaptacijo pridobi manjkajoče prostore, to je telovadnico, kuhinjo, jedilnico in nekaj pomožnih prostorov, v pritličju Delavskega doma, sklenjenemu za delovanje šole se bodo s kuhanjem obratovale martinarske plozve (ropot, dim, prah, plini) in predvideno gradnjo avtoceste, ki bo promet iz središča mesta piskal smeril nanjo, bistveno sprejeto, prav zato je bila šola pred nedavnimi adaptirana. Seveda bo za to potrebna skupna akcija izobraževalne in kulturne skupnosti in jeseniške mladine, da se ta koristna zamisel uresniči. S tem bi namreč »ubili« sku-muhi na mah«: rešili bi dom našega, njegova propadanja in šoli ustvarili normalne, dolgoročne pogoje delovanja na komunikativno zelo ustrešni lokaciji. Preostane nam tako arhitekturna želja, da bi vsi prizadeti navprej našli skupni jezik in zamisel uresničili.

Na posvetu, ki so se ga udeležili predstavniki izvršnega sveta Slovenske občine, občinskih družbeno-političnih organizacij, Kulturne skupnosti, Zavoda za varstvo naravnih kulturne dediščine, Železarne, Jesenice, DPD Svoboda Tone Čufar, Zveze kulturnih organizacij, kulturne skupnosti Sava in odbora pisnikov družbenega dogovora, trajnem varovanju spomenikov grobišč borcev v občini, je bilo govoriti o dokončni ureditvi Kosogradišča, o odprtju tehničnega muzeja Železarne za javnost in o zaščiti ohranitvi nekaterih tehničnih spomenikov v Železarni. Predstavniki Železarne je povedal, da Železarne že razmišljajo o tem, da tehnični muzej vključi v širši prostor, oziroma odpre za javnost, tem ko o zaščiti nekaterih tehničnih spomenikov niso razmišljali. Gre namreč za to, kaj bomo na Jesenici ohranili od starih Siemens-Martovih peči ali plavžev kot tehnični spomenik, spomenik stoletne zgodovine. Vsekakor so to vprašanja, ki bodo potrebna v najkrajšem času, metno rešili.

Ob koncu posveta so se strinjali, da je dovolj argumentov, da se Delavski dom ohrani kot zgodovinski, revolucionarni spomenik z možnostjo notranje spremembe namembnosti in da naj o tem najbolj zainteresirani čim prej sprejmejo odločbo. Tudi o ostalih vprašanjih je potnimo čim prej v pristojnih organih spregovoriti in sprejeti ustrezne sklepe, da se stvari rešijo. Vseka je posvet pokazal, da bi se v podobnih sestavih morali lotevati reševanja tudi ostalih odprtih vprašanj, ne prepuščati stvari stihijo in posameznikom.

znank smo naenkrat nabavljali do vrednosti 10.000 din kar v trafiki, ki je bila takrat v zini graščine na Stari savi. »Ljubiteljem« nacija se je v teh razmerah kar ponujala, ložnost na lahek način obogateti, vendar, kor se spominjam, tudi do poizkusov ni pri-

Danes je finančno poslovanje že skoraj brezgotovinsko. Osebnih dohodkov večino nakazujejo preko banke. V izplačilni kugi dobiš le obvestilo, koliko si dobil. Stroške, katere jo pooblasti, poravnava banka, plačajo pa lahko tudi z njenimi čeki. Med OZD pa večina finančnih obveznosti opravi z raznimi nakazili ali menicami, če trenutno katera ma likvidnih sredstev.

Delovno mesto tekač je pomenilo odlično desko in tudi šolo za kasnejšo usmeritev v proizvodnjo ali v administracijo. Po končani vajeniški dobi so nas po presoji razporedili v delovna mesta. Prišel sem v valjarni žice, pomožna pisarniška moč in nato nadaljeval vmesnim izobraževanjem poklicno kariero preko ključnih delovnih mest do obratovod, kjer sem ostal do leta 1971. Zaradi tega analize in načini poslovanja največ opte razmere v tej valjarni pred in po vojni predstavljane v glavnih obrisih.

Sprejemanje novih delavcev je potekalo preko sprejemnega urada, ki ga je vodil zimsko usmerjen uslužbenec. Vsakega novega je pred sprejemom testiral glede na politično prepričanje. Prednost so imeli simpatizirajoče stranke, ki je bila na oblasti. Kadar je zamenjala vlada, so menjali tudi test uslužbenca. Kandidati z marksističnimi političnimi nazori so zaposlitev pri KID zelo težko dobili.

Vsak novinec je dobil malo knjižico žepnega formata, ki je vsebovala tarifne postavke pripadajoča zaščitna sredstva, vrste in višine dodatkov za otežkočena dela ter še nekatere druga določila.

Delovodja izmene je vodil na nekaj listov podatke o opravljenih urah, spremembah in odsotnosti vsakega posameznika.

Nadaljevanje

Anton Grošelj:

Od »sistema peš« do računalnika

Trideset let je minilo od pionirskega začetka uvajanja moderne računalniške sistema za načrtovanje, vodenje in analiziranje proizvodnih ter ekonomskih dosežkov v naši železarni. Med tem časom je računalniška tehnika napravila velik skok naprej, ki ga je omogočil na pogled neznan, po zmogljivosti pa orjaški znanstveni dosežek, ki ga imenujemo »Microchips«.

Na pohodu so že roboti, ki naj zamenjajo človeka pri ponavljajočih delovnih operacijah in nevarnem delu. Iščejo se pota v veselje in nova oroja za »Vojno zvezd«, ki naj bi prinesla tako težko pričakovani »MIR« ljudem na zemlji. Po uničenju zastarelih raket in izprazenju vojaških magazinov amortiziranega oroja za »POMOČ« nerazvitim, se nam ni treba bati za bodočnost, ker še vedno ostane v arzenalih toliko jedrskih glav, da lahko z njimi večkratno uničijo vse živo na svetu.

Vsa ta dirka brez izpopolnjene računalniške tehnike ni več izvedljiva. Nove možnosti je izkoristila takoj industrija in z učinkovito propagando razširila med širokimi množicami drugo skrajnost, da brez računalnika tudi v gospodinjstvu ne gre več. Prodaja je zavetela, navdušenje novih lastnikov pa je kmalu splahnelo. Družinske računalnike uporabljajo predvsem naraščajoči za otroške igre. Največ koristi je v tem, da se še sedaj na ta način seznanjajo z osnovno abecedo računalniške tehnike. Naš človek pa je, brez dvoma, vsako uro na tekočem, kam je šel denar, ki ga ob koncu meseca tudi družinski računalnik ne more pomnožiti.

Ogromna sredstva se vlaga v razvojne načrte, za katere so angažirani strokovnjaki z nadpovprečno tehnično inteligenco. Njihova odkritja in izumi pa pridejo v uporabo med široke množice ljudi, ki takemu napredku teh-

nike, po psiholoških in bioloških zakonih in možnostih, ne morejo enako hitro slediti. Tudi v Železarni razvoj uveljavljanja kompjuterske tehnike ni naenkrat napravil preskoka iz starega v novo, temveč je le previdno osvajal za nas še neraziskan teren in z malimi koraki prispel do računalniško vodenega modernega procesa proizvodnje nove elektro jeklarne na Beli in drugih področjih gospodarjenja. Ta razvoj so v nekaj številkah Železarja ilustrirali pionirji in sedanji upravljavci računalniškega centra. Obseg delovanja in vsebino centra so narekemale potrebe, ki jih ima proizvodnja z vsem spremljajočimi sestavinami ter ostali elementi gospodarjenja in vodenja v Železarni.

Na potezi so sedaj uporabniki, da objektivno ocenijo izčrpnost in ažurnost podatkov, ki jih daje računalniški sistem za bolj učinkovito vodenje proizvodno ekonomskih dogajanj v delovnih enotah.

Do kakšnih dimenzij in v katero smer se bo v Železarni razvijalo računalništvo, ni odvisno le od napredka te tehnike, temveč tudi od jasno zastavljenih ciljev, kaj hočemo in za katera neobdelana in problematična področja bi lahko še racionalno uporabili sposobnosti dosežka znanosti tega stoletja.

Bežen pregled razmer od leta 1935, ko sem se zaposlil pri bivši KID, navajam le, da ilustriram sedanje stanje organiziranosti proizvodnje in poslovanja ter ovire in prizadevanja za uvedbo učinkovitejšega sistema.

Bili smo že v državi SHS, uradni jezik na direkciji Kranjske industrijske družbe, sedanji Železarni, pa je bil še vedno nemški. Generalni direktor je po desetletnem bivanju pri nas znal le eno slovensko besedo »dobro jutro« s koroškim naglasom. Od 42 ključnih vodilnih mest v podjetju so zasedali Nemci 40, le

na mestu generalnega tajnika KID in obratovodje martinarne sta bila Slovenca.

Prišel sem na delovno mesto »tekač« v glavni pisarni. Nemščino smo se učili v bivši meščanski šoli, tako da sem jo za silo obvladal. Kot posebnost naj omenim, da je bil vrtar na direkciji KID, ki nam je odrejal delo, nepismen.

Na tem začetniškem delovnem mestu sem že površno spoznaval načine administrativnega poslovanja in vodenja KID. Tekajoči smo bili zadolženi za evidenco poštnih pošilk, pomagali smo pri arhiviranju dokumentacije poslovanja ter kuvertiranju zunanjih pošte podjetja. Najmanj dvakrat na dan smo obratoma na Jesenicah dostavljali prispelo pošto. Pomagali smo pri kuvertiranju predumov in mesečnih izplačil delavcev, razen za uradnike, ker so bili njihovi prejemniki nekaka tajna. Znano mi je le, da je imel tehnični direktor okoli 60.000 din plače, najboljši delavec pa za 240 ur okoli 3.000 din, povprečna plača pa je znašala na delavca okoli 1.500 din.

Ob sobotah in nedeljah nismo bili prosti. Eden od obeh tekačev je dežural v telefonski centrali, sprejemal pogovore in vzpostavljaj zunanje zveze.

Posebno poglavje v tem času je bil način poslovanja z gotovino. Tekajoči (stari le okrog 16 let) smo večkrat brez spremstva prenašali tudi do 50.000 din za plačilo tovarnine do skladišča železniške postaje na Jesenicah. To je bila vrednost skromne stanovanjske hiše. Občasno je poštar s tovarniško konjsko vprego prevažal od jeseniške pošte do podružnice, ki se je nahajala takrat v stavbi direkcije KID, v vrečah velike vsote papirnatega denarja predvsem za izplačilo delavcem. Za predjume so v glavnem dobivali srebrni denar, ki so ga pripeljali z avtom iz Ljubljane. Samo kolekov in

Združitev komunalne in cestne skupnosti občine Jesenice v eno skupnost

V letu 1987 smo v program racionalizacije dela samoupravnih interesnih skupnosti v občini Jesenice vključili združitev komunalne in cestne skupnosti občine Jesenice v eno skupnost. Pri tem smo upoštevali tudi izkušnje nekaterih gorenjskih občin, kjer tako združene skupnosti že delujejo.

Za seje skupščine komunalne skupnosti občine Jesenice smo pripravili samoupravni sporazum o ustanovitvi komunalno-cestne skupnosti občine Jesenice ter samoupravni sporazum o temeljnih planih komunalno-cestne skupnosti kot temeljne dokumente za ustanovitev skupnosti.

Ta dva dokumenta sta obravnavali in sprejeli skupščini komunalne skupnosti na seji 17. novembra 1987 in cestne skupnosti na seji 15. januarja 1988 ter ga posredujeta v obravnavo in sprejem temeljnemu nosilcem planiranja v občini, to je organizacijam združenega dela in krajevnim skupnostim.

O teh dveh dokumentih naj bi razpravljali delavci v temeljnih okoljih ter sprejeli sklepe o sprejemu teh dveh aktov na delavskih svetih, oz. svetih krajevnih skupnosti.

V bistvu ne prihaja do nobenih vsebinskih sprememb, saj gre za združitev dveh v eno skupnost. Prav tako se temeljni planov ne menjajo, ampak gre za združitev dveh planov v enega. Razlika je samo v tem, da sodijo sedaj zaradi spremembe republiškega zakona regionalne ceste pod pristojnost republike in ne več občine.

Spremembe v primerjavi z dosedanjimi rešitvami oziroma akti so se:

- en odbor za cestno-komunalno gospodarstvo (sedaj vsaka skupnost svojega),
- en odbor za planiranje in splošne zadeve (sedaj vsaka skupnost svojega),
- glede financiranja — enotna prispevna stopnja iz dohodka — združitev sedanje stopnje komunalne in cestne skupnosti (1,24 % in 1,50 % v 2,92 %).

Pri tem ne gre le za neposredne materialne učinke: sklicevanje ene seje skupščine namesto dveh, en žiro račun namesto dveh, sklicevanje enega odbora namesto dveh ali treh, en varnostni in obrambi načrt namesto dveh, razbremenitev dela delegacij (delegatska baza za komunalno in cestno skupnost je delavski svet OZD oziroma svet krajevnih skupnosti), manj stroškov za gradiva, manj časa na sestankih itd.

Prednosti so tudi v:

- skupnem oblikovanju strateških usmeritev, predvsem glede priprave planskih dokumentov,
- skupnem oblikovanju izvajanja teh usmeritev v obliki letnih planov,
- racionalnem trošenju denarja oziroma v možnosti zbranih sredstev realizirati načrtan obseg dela, upoštevajoč tudi zakon o celotnem prihodku in dohodku.

To bo prišlo do izraza v tem in naslednjih letih, ko potrebe presegajo materialne možnosti in bo potrebna skupna strokovna odločitev glede prioritete oziroma najbolj nujnih del.

Pred leti je bila vsa problematika, ki zadeva komunalno in cestno skupnost, združena v eni skupnosti, dejstvo, da sedaj gospodarimo le s 24 km lokalnih cest, pa usmeritev v združitev dveh skupnosti v eni le še potrjuje.

Poleg tega bo možno tudi več strokovnega dela (ob hkratni razbremenitvi z operativnim delom). Z ustanovitvijo cestne skupnosti pred leti namerajemo povečevati števila zaposlenih kljub dodatnim novim nalogam, ki so jih dobili delavci komunalne skupnosti. Sedaj bo s to razbremenitvijo mogoče več pozornosti nameniti strokovnemu delu, nove naloge (s področja PTT) pa tudi povečujejo obseg dela zaposlenim, ki opravljajo dela in naloge za komunalno in cestno skupnost sedaj (strokovni delavec, nadzornik del in računovodja).

Ocenjujemo, da bo mogoče v okviru ene skupnosti realizirati s srednjeročnim planom načrtane naloge ter predvsem deloma materialno razbremeniti delo skupščine ter tudi delegacij v temeljnih okoljih.

Če bodo organizacije združenega dela v roku, to je do 29. februarja, posredovale sklepe o sprejemu sporazuma o ustanovitvi skupnosti in sporazuma o temeljnih planov, bi bilo mogoče z delom v eni skupnosti začeti po prvem oziroma najkasneje po drugem periodičnem obračunu v letu 1988.

Skupščini obeh skupnosti naj bi na naslednji seji spomladi 1988 sprejeli ugotovitveni sklep, če bo več kot 3/4 organizacij združenega dela v občini Jesenice sprejelo sklep o sprejemu samoupravnega sporazuma o ustanovitvi in samoupravnega sporazuma o temeljnih planih komunalno-cestne skupnosti občine Jesenice.

Ko bo skupščina sprejela tak sklep, bo mogoče začeti postopek za ukinitve dveh in ustanovitev ene komunalno-cestne skupnosti z enim žiro računom itd.

R.K.

Gospodarska in komunalna vprašanja na seji skupščine KS Edi Giorgioni

V četrtek, 21. januarja, je bila seja skupščine delegatov krajevnih skupnosti Edi Giorgioni Javornik — Koroška Bela. Poleg pregleda sklepov, sprejetih na zadnji seji skupščine, je bil v razpravi plan komunalnih del za letošnje leto. V zadnjem delu seje pa so delegati potrdili tudi akcijski program sveta potrošnikov in se strinjali, da je treba za izvedbo nalog kadrovske okrepiti svet potrošnikov v krajevni skupnosti.

Najprej je skupščina delegatov potrdila dve kadrovske spremembe. In sicer so namesto pokojnega delegata Alojza Hočevarja in skladno s priporočilom ter izvolitvijo v železarni potrdili za delegata Slavko Karlin, namesto Elze Pernuš, ki je bila upokojena, pa Mirjam Varl, prav tako iz Valjarne bluming-štekel.

Že po tradiciji namenja delegatska skupščina v zadnjih letih največ pozornosti gospodarskim in komunalnim vprašanjem. Vprašanj glede komunalnih zadev je toliko, da je povsem razumljivo, da je skoraj na sleherni seji skupščine osrednje vprašanje namenjeno tej problematiki. O programu komunalnih del za letošnje leto bo podrobneje razpravljala na naslednji seji še svet krajevnih skupnosti, sicer pa je skladno z razvojnim programom predlagana ure-

ditev opornih zidov na Poti ilegalcev. Partizanski poti in v Podkočni. Da je odločitev komisije za komunalne in gospodarske zadeve pravilna, so se strinjali v razpravi tudi delegati skupščine. Nadalje vsebuje program tudi nadaljevanje del na Cesti v Javorniški rovt, kjer se ni položena asfaltna prevleka. Na Cesti v Javorniški rovt bo treba zgraditi še dve avtobusni postajališči. Delegati so razpravljali o ureditvi okolice osnovne šole na Koroški Beli, kjer bo potrebno zasaditi dreve in grmičevje po izdelanem načrtu. V gneljavi Javornik — Borovlje je predvideno asfaltiranje Vodičarjevega klanka in poti nad spomenikom Slavku Likoviču.

Pričeli bodo tudi z zbiranjem interesentov za daljinsko ogrevanje — vročevod, sicer pa se precej govorilo tudi o telefonskem omrežju in pri-

ključkih. Sicer je res, da je bilo telefonsko omrežje na Javorniku in Koroški Beli urejeno pred petimi oziroma šestimi leti in takrat pridobljenih 300 telefonskih priključkov. Vendar je potreba po telefonskih priključkih vedno več. Zato ponovno teče akcija zbiranja interesentov. Skupščini je bila posredovana informacija, da je urejanje teh priključkov dovolj zahtevna naloga, težave pa nastajajo tudi zato, ker PTT v Kranju spreminja ceno telefonskega priključka. Tako po najnovejših podatkih le - ta znaša 1.600.000 dinarjev.

V obširni razpravi je bila obravnavana tudi problematika ulice Janeza Šmida na Koroški Beli. Na tem področju vasi Koroška Bela bo treba kar najbolj učinkovito reševati vrsto problemov. Predvsem velja to za popravilo že asfaltirane ceste v zgornjem delu in za neurejen dostop v spodnjem delu.

Skupščina delegatov je pozitivno ocenila doslej opravljeno delo komisije za gospodarska in komunalna vprašanja in delo drugih komisij, kakor tudi sveta krajevnih skupnosti.

Edo Žagar

V nadaljevanju brez zapletov

21. januarja je bilo nadaljevanje prekinjene volilno-programske konference OK SZDL Jesenice. Na njej so brez zapletov izvolili novo vodstvo občinske socialistične zveze, potem ko so sprejeli dopolnitev poslovnika glede na predloge s prejšnje seje in dopolnitve poročila o poteku kandidacijskih in volilnih opravil.

S tajnimi volitvami so se odločili o predsedniku, podpredsedniku in sekretarju OK SZDL Jesenice z odprte kandidacijske liste, predlog kandidatov za predsedstvo in nadzorni odbor pa je bil v obliki zaprte kandidacijske liste. Delegati so potrdili celotno predlagano kandidacijsko listo in izvolili: za predsednika OK SZDL Jesenice Alojza Kalana, za podpredsednika Marijo Gričar in za sekretarja Milana Svetlina.

Sprejeli so predlog sprememb ustanovitvenega akta o medobčinskem svetu SZDL za Gorenjsko, in sicer da se mandat podaljša z dveh na štiri leta. Podrobneje so opredeljene naloge medobčinskega sveta in sestava delegatov v njem, po novem pa je izvršni organ medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko predsedstvo in ne več sekretariat, kot je bilo doslej.

V razpravi se je ponovno pojavilo vprašanje smotrnosti obstoja medobčinskega sveta, kar so delegati omenili že na prekinjeni konferenci v decembru. Samo navajanje opravljenih nalog in tistih, ki naj bi jih medobčinski svet opravljal, namreč ni dokaz za njegovo potrebnost, čeprav je usklajevanje interesov in potreb v regiji nujno. Na prejšnji seji je eden od delegatov predlagal, da se število medobčinskih svetov družbe-

nopolitičnih organizacij zmanjša na medobčinski svet SZDL, saj so v socialistični zvezi vse družbenopolitične organizacije in društva, vendar je predlog ostal nedorečen.

Delegati so se strinjali, da je medobčinski svet SZDL za Gorenjsko potreben, vendar dvomijo, da mora biti predsednik medobčinskega sveta profesionalen. V Zvezo kulturnih organizacij Gorenjske je vključenih sedem občin (poleg gorenjskih občin še Kamnik in Domžale), predsednik pa ni profesionalen, saj ta dela vsako leto opravlja eden od predsednikov občinskih organov ZKO.

Programske usmeritve OK SZDL vključujejo predvsem prizadevanja za večje varčevanje, ker so rezerve v gospodarstvu že preveč izrabljene. Izkoristiti je treba možnosti, ki jih daje nova jeklarina in vztrajati, da bo obvoznica zgrajena, preden bo odprt predor. Več pozornosti naj bi namenili tudi gostinskim in turističnim storitvam, razvoju, sodelovanju in financiranju krajevnih skupnosti ter varstvu okolja. Namesto sekcije bodo oblikovali svet za varstvo okolja pri SZDL, v katerega bodo vključili čim več strokovnjakov s področja varstva okolja.

Delegati so usmeritve dopolnili s svojimi predlogi: o ustavnih spre-

membah naj bi pogosteje spregovorili na jeseniškem radiu, vendar zelo strokovno; drobno gospodarstvo je v usmeritvah obravnavano preveč resourcijsko in neživiljenjsko, zato je potrebno več povezovanja z delovnimi organizacijami in trgovino; razvoj krajevnih skupnosti in delegatskega sistema bi lahko rešili samo s tem, da bi upoštevali mnenje krajevnih skupnosti in njihove pobude, ki jih je zbral Klub samoupravljalcev.

Predsednik Društva prijateljev mladine je deleate opozoril, da so že izgubili dve letovišči ob morju, ker niso imeli denarja za vzdrževanje. Zato je za edino jeseniško obmorsko letovišče Novigrad treba opredeliti, kako zagotoviti stalna sredstva za njegovo vzdrževanje. Zelo konkretna dopolnitev programskih usmeritev OK SZDL je bil tudi predlog, da se ustanovi svet za stanovanjsko gospodarstvo, ki naj bi pri dodeljevanju stanovanj bolj upošteval kadrovske in ne le socialno funkcijo. V programske usmeritve je treba vključiti tudi analizo, kakšen in koliko kadra imamo v občini in koliko denarja smo izgubili, ko so se kadri, ki smo jih šolali pri nas, zaposlili drugje.

Govorili so tudi o potrebi po pametni socialni, vendar nihče od delegatov in ostalih ni pojasnil, kaj naj bi to bilo. Če je bilo mišljeno predvsem enotno vodenje, evidentiranje in financiranje obsežne in raznolike socialne problematike, je to naloga, ki bi jo OK SZDL morala prevzeti. Če že v tem mandatu ne, pa vsaj v naslednjem.

Lilijana Kos

Seja skupščine KS Dovje — Mojstrana

V ponedeljek zvečer so se na tretji redni seji zbrali delegati skupščine krajevnih skupnosti Dovje — Mojstrana (22 delegatov, predsednik sveta KS in predsednik KK SZDL), da bi ocenili delo organov krajevnih skupnosti, delo delegacij za delegiranje delegatov v skupščine DPS in SIS, realizacijo programa dela KS iz prejšnjega leta ter potrdili predlog programa dela in aktivnosti v KS Dovje — Mojstrana za leto 1988.

Delo organov KS in delegacij je bilo ocenjeno kot dobro, čeprav bi ob večji angažiranosti posameznikov, predvsem pa večjim sodelovanjem, marsikatero nalogo lahko opravili že v lanskem letu, tako pa jih morajo prenašati v leto 1988. Tako v svetu KS kot v delegacijah ugotavljajo, da nekaterih članov ni nikdar na seji in so zato nekateri člani preobremenjeni z delom. Ker imajo nekateri posamezniki neresen odnos do prevzetih nalog, jih bo potrebno na zbiriha vaščanov že spomladi zamenjati.

V razpravi o realizaciji plana v preteklem letu so delegati in poročevalci ugotavljali, da vloga KS in njenih organov pri reševanju najbolj akutnih problemov v naši družbi naploho slabi. V KS se izvajajo dela in aktivnosti, o katerih organi samoupravljanja niso seznanjeni, oziroma se ne zahteva ustrezno mnenje. Tudi odnos nekaterih občinskih upravnih organov do reševanja določenih zadev znotraj KS nealeti na ustrezno reakcijo in aktivnost. Tako že leta rešujemo problem parkirišč za težke tovornjake in druga večja vozila v vasi Dovje ter namestitev usteznih znakov. Iz leta v leto imajo težave s

financiranjem prostorov za potrebe zdravstvene ambulante ter drugih del v okviru finančnega plana KS, s sedanjim heliodromom in letenjem helikopterjev čez Mojstrano itd. Spregovorili so tudi o akcijah v vaseh KS za večjo čistočo, boljši odnos do narave in okolja ter s tem v zvezi za uresničitev ciljev Turističnega društva, da krajevna skupnost postane zanimiva za mnogo večje število turistov kot v preteklosti.

Opozorili so tudi na nesestajanje delegacij za skupščine SIS, kar je bilo pogojeno s skoraj dvomesečno odsotnostjo tajnika KS. To se sedaj že rešuje.

V zadnji točki dnevnega reda so delegati razpravljali o predlogu plana del in nalog KS za leto 1988. Program vsebuje naloge, ki so bile opredeljene že v samoupravnem sporazumu o temeljnih planih razvoja KS v obdobju 1986 — 1990, pobude, oblikovane na zbiriha vaščanov v mesecu septembru lani, ter nedokončane naloge iz preteklega leta.

Predlog je bil soglasno potrjen in je naslednji:

Prednostne naloge:

- dokončati gradnjo mrliških vežic na Dovjem ter urediti okolico vključno s parkirišči ob pokopališču,
- opredeliti ustrezne postopke po vključitvi mrliških vežic v pogrebne dejavnosti,
- obnoviti most čez Savo na Prodah,

— nadaljevati aktivnosti za pridobitev novih telefonskih priključkov po prioriteten vrstnem redu Radovna — Belca — Mojstrana — Dovje,

— nadaljevati s širitvijo ceste in asfaltiranjem v Radovno,

— legalizirati TV pretvornik v Radovni,

— nadaljevati regulacijo potoka na Dovjem — vzhod,

— popraviti asfaltno podlago v celotni KS,

— postaviti avtobusne postaje v Mojstrani in Belci,

— popraviti vse lokalne mostove na Belci (soudeležba vaščanov),

— namestitev oglasne deske v vseh vaseh KS,

— urediti stavbo SLP v vasi Dovje oziroma rešiti njen status.

Ostale naloge:

— redno informirati vaščane o izvrševanju načrtovanih nalog,

— obnoviti ograjo na mostovih čez Sedučnikov potok,

— sanirati ovinek pri Anceljnu,

— urediti nevaren odsek od Brežana do Mraka v Mojstrani,

— popestriti oskrbo in turistično ponudbo v KS,

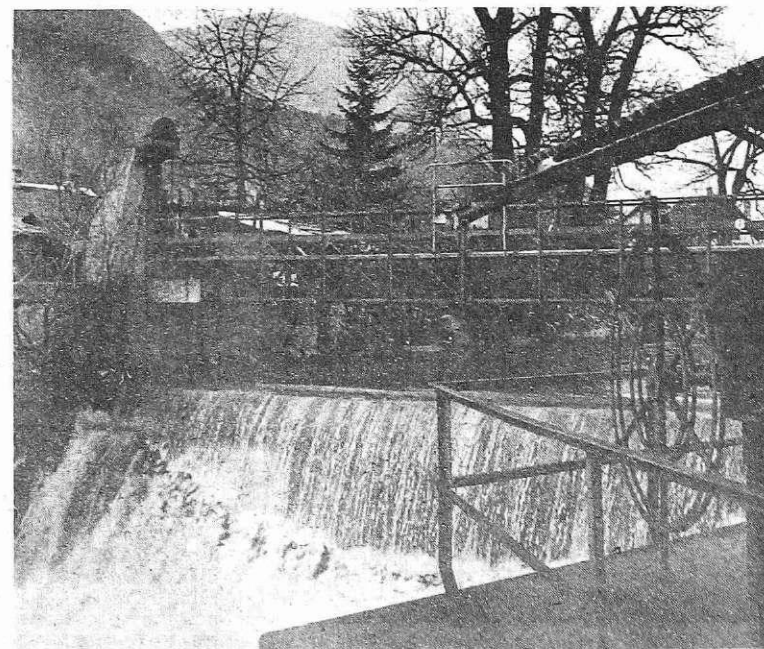
— urediti električno napeljavo v Radovni za hiše 21, 22 in 23,

— urediti preskrbo z vodo za celotno Radovno,

— sanirati regulacijo potoka v Radovni itd.

Na koncu skoraj dveurne razprave so delegati izrekli vse priznanje vsem tistim posameznikom, ki so si za realizacijo programa v preteklem letu najbolj prizadevali in jim zaželeli vsaj toliko uspehov tudi v prihodnje.

M.R.

Na jechi (foto I. Kacina)

SKUPNA STROKOVNA SLUŽBA SIS OBČINE JESENICE

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST JESENICE, Titova 65

Obveščamo

delovne ljudi in občane občine Jesenice, ki so imetniki stanovanjske pravice na stanovanjih v družbeni lastnini in v lasti občanov, da lahko na podlagi

— 67. člena zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. l. SRS, št. 3/81),
— 3., 14., 30., 53., 54. in 57. člena samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic (Ur. l. SRS št. 26/84) ter 17. in 18. člena pravilnika o pogojih in merilih za delno nadomestitev stanarine imetnikom stanovanjske pravice in podstanarine podstanovalec na območju občine Jesenice (UVG št. 5/86 in št. 18/87)

vložijo zahtevek za delno nadomestitev stanarine

pogoji in merila za pridobitev pravice do delnega nadomestila stanarine in podstanarine za leto 1988 so:

— da ne oddajajo stanovanja ali dela stanovanja v podnajem;
— da ne uporabljajo stanovanja ali dela stanovanja za obrtno dejavnost, razen kadar gre za delo invalida na domu;
— da nihče od družinskih članov prosilca ni lastnik vseljivega stanovanja, vseljive stanovanjske hiše ali počitniške hiše;
— da prosilec glede na število družinskih članov poseduje stanovanjske prostore v mejah standarda;
— da prosilec ni odklonil zamenjave za standardno stanovanje;
— da imetnik stanovanjske pravice sam ali član gospodinjstva ni imetnik stanovanjske pravice na drugem stanovanju;

— da prosilec ni lastnik avtomobila niti kdo izmed članov družine (ne velja za invalida);
— da prosilec ni sam ali kdo od družinskih članov lastnik garaže.

Imetnik stanovanjske pravice, ki izpolnjuje pogoje, katere določa ta samoupravni sporazum o uresničevanju socialnovarstvenih pravic in pravilnik o delnem nadomestitvi stanarin, in meni, da je upravičen do socialnovarstvene pomoči oz. do delnega nadomestila stanarine, svojo zahtevo vpiše v OBRAZEC SPN-1 — VLOGA ZA UVELJAVITEV SOCIALNOVARSTVENIH PRAVIC, ki je napredaj v poslovalnici Državne založbe Slovenije.

Izpolnjen obrazec SPN-1 mora imetnik stanovanjske pravice oddati:

— v organizaciji združenega dela, kjer je zaposlen ali
— drugi delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti ali pri Centru za socialno delo Jesenice, Titova 65, ki izvaja postopek za pridobitev pravice do te družbeno-denarne pomoči.

Imetnike stanovanjske pravice, ki so bili v preteklem letu 1987 upravičeni do delne nadomestitve stanarine,

obveščamo,

da jim bo ta socialnovarstvena pomoč podaljšana oziroma priznana tudi v letu 1988, če bodo strokovnim službam, to je centru za socialno delo Jesenice, do

15. februarja 1988

sporočili spremembe, ki lahko vplivajo na upravičenost oziroma na višino delne nadomestitve stanarine.

Vse spremembe (dohodek družine v letu 1987, nova zaposlitev v družini, smrt enega od članov družine, rojstvo, upokojitev, izguba vira dohodkov, nov vir dohodka itd.) vpisane na obrazec SPN-2, ki je napredaj v poslovalnici Državne založbe Slovenije, morajo upravičenci do delne nadomestitve stanarine oddati na Centru za socialno delo občine Jesenice.

ROK 15. februar 1988 je pomemben za upravičence, ki že prejemale delno nadomestitev stanarine; če zahtevka ne obnovijo, jim pravica do te družbeno-denarne pomoči s 30. aprilom 1987 preneha.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
OBČINE JESENICE, Titova 65.

ODBOR ZA SOLIDARNOST PRI SAMOUPRAVNI STANOVANJSKI SKUPNOSTI OBČINE JESENICE

OBJAVLJA

Seznam občanov, ki prejemale delno nadomestilo stanarine

Odbor za solidarnost je na svoji zadnji seji sprejel sklep, da se objavi seznam prejemnikov denarnih pomoči, to je delne nadomestitve stanarine.

Iz sredstev solidarnosti je bilo v letu 1987 izločenih 81.731.035 din za 524 prejemnikov delne nadomestitve stanarine. Od tega števila je to pomoč prejelo 161 upokojencev. Stanarina se po zakonu o stanovanjskem gospodarstvu lahko nadomesti največ v višini 80 %, 20 % stanarine mora občan plačati sam. Odbor je na podlagi poročila tudi ugotovil, da le 14 % občanov plačuje več kot 20 % stanarine, vsi ostali, to je 86 %, pa so upravičeni do 80 % nadomestitve stanarine.

ODBOR ZA SOLIDARNOST

Seznam upravičencev za delno nadomestilo stanarine za leto 1987

(zaposleni in ostali občani)

- ADROVIČ Ana, Tavčarjeva 10
- ADROVIČ Ljutvija, Tavčarjeva 2
- ADROVIČ Sabrija, Tavčarjeva 2
- ALIKOV Adrija, Bl. Dobrava 50
- ALAGIČ Hamdija, C. 1. maja 40
- ALAGIČ Naila, Hrušica 171
- ALEKSOVSKI Georgi, Delavska 5
- ALIŠIČ Dževad, Tomšičeva 70/d
- ALIŠIČ Reziya, C. železarjev 13
- ALIŠIČ Senka, Kejžarjeva 32/b
- ARSOV Done, C. železarjev 25
- AVDIČ Fatima, C. talcev 8/c
- AVDIČ Senad, C. v Rovte 1
- AVDIČ Osman, C. revolucije 2/b
- BADŽEK Mile, Kidričeva 36
- BAJT Andreja, Bokalo 17
- BAJT Anica, Tavčarjeva 8
- BAKSA Sakiba, Titova 45
- BALANTIČ Branka, Bokalo 12
- BALIČ Fadila, C. talcev 12
- BALIČ Hasan, Ilirska 9/a
- BARAČ Zdravko, Hrušica 49
- BAŠTA-BABIĆ Danica, Kejžarjeva 19
- BEČAREVIČ Biserka, Benedičičeva 2/a
- BEKTAŠEVIČ Refik, Svetinova 8/b
- BERČIČ Stanko, Lipce 61
- BERDEN Miroslava, C. revolucije 2/a
- BERLIŠK Ivanka, Bokalo 14
- BEŠIČ Avdo, Tomšičeva 70/e
- BEŠIČ Fatima, Tavčarjeva 3/b
- BEŠIČ Nail, C. revolucije 1/b
- BEŠIČ Rasim, C. 1. maja 48
- BILAJBEGOVIČ Nesima, Hrušica 118
- BIŠČEVIČ Čazima, Titova 96
- BJELANOVIČ Joco, C. železarjev 26
- BJELONIČ Nedeljko, Tavčarjeva 17
- BOJADŽIČ Šefik, C. talcev 8/b
- BRANKOVIČ Stojan, Bokalo 13
- BREŠČEK Ivan, Murova 1
- BRGANT Franciška, Titova 89
- BUNIČ Edo, Titova 41
- BURNIK Hamdija, Kejžarjeva 1
- CEPIČ Emina, C. železarjev 33

- ČREPULJA Cvijan, Hrušica 120
- CVETANOV Jordan, Titova 47
- CVETKOVIČ Radivoje, Hrušica 62
- ČAMDIČ Lidija, C. revolucije 2/a
- ČATAK Sadik, C. revolucije 1/a
- ČEH Ivan, Titova 53/b
- ČELETIČ Sead, Titova 62
- ČEPKA Antun, Titova 62
- ČERNENŠEK Janko, C. železarjev 32
- ČIMDRAK Halil, Titova 71
- ČIRKIČ Irfan, Titova 53/b
- ČULIBRK Peter, Hrušica 172
- DEBEVC Saša, Al. Rabiča 18
- DEDIČ Sulejman, C. revolucije 6
- DELIČ Mujo c., C. talcev 8/a
- DELIČ Nurfad, Titova 58
- DELIČ Šefika, Hrušica 58
- DESPOTOVIČ Savo, Delavska, Mojstrana
- DENMIČ Hamdija, Kidričeva 24
- DENMIČ Hamet, Tavčarjeva 1/a
- DIVJAK Antonija, C. 1. maja 43
- DŽULKIČ Ismet, Titova 53/b
- DOBOVŠEK Andrejka, Titova 4/a
- DOLINAR Antonija, C. talcev 8/c
- DONČIČ Borislav, Kejžarjeva 39
- DRAGOSAVAC Đuro, Titova 1/a
- DUDEŠIN Mihajlo, C. revolucije 6
- ĐINDIČ Nejra, C. revolucije 5
- DONMBIČ Mehmed, C. revolucije 7
- DŽUKIČ Muhamed, Bl. Dobrava 123
- ERJAVEC Jožica, Titova 57/b
- ERZEL Brigita, C. talcev 8/b
- FORNEZZI Jožica, Hrušica 120
- FRELIH Sonja, C. revolucije 18
- GLUF Marija, C. talcev 7/b
- GLUHALIČ Bečo, C. železarjev 17
- GOLOB Stanislav, Bokalo 17

- GORINJAC Safeta, C. železarjev 26
- GRILC Silva, Titova 62
- GRUMERJEC Slavko, Tavčarjeva 8
- GUZELJ Cilka, Dovje 41
- KODRIČ Munip, Titova 76
- HODJIČ Rasim, C. 1. maja 28
- HALILAGIČ Fata, Titova 58
- HALILOV Husejin, Bokalo 5
- HALILOVIČ Muhamed, C. 1. maja 36
- HALIMOVIČ Jasmina, C. železarjev 25
- HAMBAŠIČ Asmina, Titova 47
- HASKIČ Mujaga, Hrušica 123
- HALIČ Fadil, C. talcev 8/a
- HLEBEC Sadika, Titova 85
- HODJIČ Fadil, C. talcev 8/a
- HODJIČ Nelima, Tavčarjeva 10
- HODJIČ Šaban, Trg T. Čufarja 4
- HOROZOVIČ Redjo, Tavčarjeva 3/b
- HORVAT Ana, Tavčarjeva 8
- HORVAT Brane, Moste 7
- HORVATIČ Emila, Titova 75
- HOREMOVIČ Zinka, Titova 39
- IBRAHIMOVIČ Juzo, C. revolucije 2/b
- ILIČ Dimitrije, Kejžarjeva 37
- IMANOVIČ Safet, Tavčarjeva 10
- INANOVIČ Mara, Al. Rabiča 17
- KOBLER Helena, Bokalo 13
- KODRE Zvone, Titova 4/a
- KOFOL Ladislava, C. revolucije 8
- KOKOŠINEK Boris, V. Svetina 18
- KOLENC Nevenka, Savska 4
- KONDIČ Milka, C. revolucije 1/b
- KOROŠEC Slavka, Kejžarjeva 37
- KOSMAČ Marija, C. revolucije 8
- KOSTIČ Milič, C. železarjev 19
- KOŠUTIČ Milorad, Al. Rabiča 15
- KOZAMARA Borka, Tavčarjeva 8

- KRAJNIK Terezija, Tavčarjeva 1/a
- KRALIČ Martin, C. talcev 8/c
- KRČEL Ivanka, Tavčarjeva 10
- KRUPIČ Fatima, Titova 58
- KUNČIČ Julijana, Log I. Krivca 15
- KUNEJ KOSMA, C. revolucije 2/a
- LAHARNAR Cvetka, Hrušica 122
- LAKOTA Natalija, Titova 62
- LAZAROV Angel, Benedičičeva 2/a
- LEGAT Edvard, Hrušica 70
- LESKOVAR Jožica, Titova 109
- LIČINA Mijaz, Straža 2
- LJUBOJEVIČ Stevo, Tavčarjeva 10
- LOVIČ Munesira, C. železarjev 17
- LUŽNIK Marija, Titova 2
- MAGAZIN Milana, C. revolucije 5
- MAHMULJIN Vahid, Prešernova 29
- MAKROVIČ Mirko, C. revolucije 2
- MAJKIČ Bogdan, Titova 96
- MALENŠEK Anica, Al. Rabiča 15
- MALENŠEK Nevenka, Benedičičeva
- MARIČ Ivica, Tomšičeva 70
- MARJANOVIČ Mateja, Titova 104
- MARJANOVIČ Slobodan, Kidričeva 2
- MARKIZETI Tatjana, Delavska 9, M. strana
- MARKEŽ Katarina, C. talcev 8/c
- MEDVED Ivan, C. revolucije 9
- MEHOVIČ Naib, Hrušica 169
- MEHINOVIČ Čamil, C. talcev 8/b
- MENCINGER Jožica, C. železarjev 38
- MENDIČEVEC Pavla, Svetinova 8/b
- METELKO Valentin, C. revolucije 2/a
- MICOVSKA Metodi, Tavčarjeva 3/b
- MIHAJLOVIČ Ljubomir, Hrušica 169
- MILAKOVIČ Ana, Hrušica 12
- MILETIČ Rade, Kejžarjeva 38/a
- MILKOVIČ Dragica, Kejžarjeva 9
- MILJOJEVIČ Radojka, Delavska 22
- MILOSAVLJEVIČ Ladislav, Svetinova
- MILOŠEVIČ Milomir, Kejžarjeva 37
- MISKIČ Fikrit, Bl. Dobrava 127
- MISTIČ Abdulah, C. revolucije 2/a
- MOMČILOVIČ Vlastimir, Tavčarjeva
- MRAK Branko, Titova 47
- MUHAR Sonja, Titova 89
- MUJIČ Ešad, Titova 71
- MULALIČ Esad, C. talcev 8/a
- MULEJ Marija, Tavčarjeva 3/b
- MUMINOVIČ Edhem, Tavčarjeva 3/b
- MUMINOVIČ Ibro, Titova 71
- MUSTAFA Šaban, C. revolucije 6
- MUŠIČ Ahmed, Tavčarjeva 10
- NADIŽAR Viktorija, C. talcev 8/b
- NOČ Irena, Titova 96
- NOČ Vesna, Tavčarjeva 8
- NUMANAGIČ Sarma, Kejžarjeva 38
- NUMANOVIČ Fadil, C. železarjev 27
- NUMANOVIČ Rasim, C. talcev 8/b
- OBLAK Marjan, Tavčarjeva 3/b
- OGRINC Anton, C. revolucije 9
- OITZL Branko, Svetinova 8/b
- OKIČ Zemira, Titova 96
- OMAN Zagorka, C. v Radovno 9
- OMANOVIČ Ensud, Titova 41
- OMANOVIČ Kerin, Titova 104
- OMANOVIČ Raif, Tavčarjeva 1/b
- OMANOVIČ Osman, C. talcev 8/b
- OSTOJIČ Gojko, C. talcev 8/b
- OSHAKOVIČ Alojza, Benedičičeva 2/a

Panji (foto: Irena Kučina)

187. PANTOŠ Ilija, Bokalo 15
188. PAŠIĆ Asim, C. revolucije 2/a
189. PAVLOVIĆ Pero, C. talcev 8/c
190. PAULUS Cveta, Kejžarjeva 37
191. PAUREVIĆ Pero, Ruparjeva 8
192. PENEV Boško, Hrušica 171
193. PEŠIĆ Srboj, Titova 53/b
194. PETKOVIĆ Lastimir, Hrušica 122
195. PETOŠ Radomir, Svetinova 8/b
196. PETRIČ Janez, Rateče 12/a
197. PETROV Jane, C. železarjev 25
198. PETROVA Stanka, C. v Rovte 7
199. PETROVIČ Mato, C. revolucije 8
200. PILIPOVIĆ Branko, Bokalo 15
201. PIRC Irma, Tavčarjeva 10
202. PIRIČ Ajša, Bl. Dobrava 123
203. PIVAC Senija, Tavčarjeva 1/a
204. PLESNIČAR Bernarda, Titova 12
205. PODLIPNIK Zora, Podkoren 92
206. PORČA Džehva, Bokalo 15
207. PORČIĆ Ragib, C. 1. maja 2
208. PORČIĆ Salih, Tomšičeva 70 b
209. POVIRK Snežana, Tomšičeva 70/b
210. PŠENICA Jakob, Dovje 41
211. RADIĆ Milivoje, Tavčarjeva 8
212. RAJHARD Matija, Rebr 27, Bl. Dobrava
213. RAKITA Dane, Hrušica 62
214. RAMIĆ Hasan, Kejžarjeva 37/a
215. RAMIĆ Zikret, Tavčarjeva 10
216. RECHBERGER Fani, Kejžarjeva 37
217. REĐIĆ Ifeta, C. revolucije 1/a
218. REŽEK Darko, Benedičičeva 2/b
219. ERICHTER Ema, Kejžarjeva 37
220. RIJAVEC Emilija, Jav. nabrežje 4
221. RISTIĆ Mile, Titova 98
222. RISTOV Ljubčo, Bl. Dobrava 119
223. RISTOV Vane, C. revolucije 2/a
224. RISTOVA Danka, Titova 45
225. ROTAR Ljubica, Titova 53/b
226. ROZMAN Dušan, C. talcev 11
227. ROZMAN Ivanka, Tomšičeva 70
228. ROZMAN Marta, Tavčarjeva 1/a
229. RUDOLF Ivanka, Hrušica 67
230. SADIĆ Ekret, Titova 89
231. SALIJE Sabra, Titova 47
232. SALKIĆ Munira, Kejžarjeva 32/b
233. SAMARDIĆ Esad, C. železarjev 19
234. SAMARDIĆ Rasim, Hrušica 49
235. SAVIĆ Mladan, C. 1. maja 37
236. SAVOVA Makedonka, Delavska 7
237. SEDLAR Jaranka, Savska 23
238. SEDLAREVIĆ Radovan, C. revolucije 5
239. SEJFIĆ Asminka, Svetinova 8/b
240. SILIĆ Sabiha, Titova 71
241. SIMIĆ Marija, Delavska 20
242. SIMIONOV Slavko, Tomšičeva 70 e
243. SKENDEROVIĆ Kadro, C. revolucije 4
244. SKENDEROVIĆ Munir, Titova 41
245. SKENDEROVIĆ Remzi, Titova 62
246. SLADIĆ MIRT-Lučka, Tavčarjeva 8
247. SLEVEC Natalija, Bokalo 12
248. SLIVKA Mirko, C. revolucije 2/a
249. SLJEPČEVIĆ Ljudmila, Titova 76
250. SMAJLOVIĆ Safeta, C. železarjev 34
251. SMOLEJ Boštjan, Titova 1/a
252. SMUK Niko, Bezje 7, Kr. gora
253. SODJA Danica, Tomšičeva 70/c
254. SPASOV Kirčo, C. v Rovte 4
255. STANKO Ivan, Benedičičeva 29
256. STARE Breda, Svetinova 8/b
257. STEFANOV Arso, Murova 1
258. STOJANOVIĆ mMilorad, C. talcev 8/a
259. STOJČEVIĆ Jovanka, Al. Rabiča 16. Moj.
260. STOJEVA Veca, C. v Rovte 11
261. STRUNA Marija, Hrušica 69
262. ŠABIĆ Alija, Kidričeva 24
263. ŠAVLA Bogdan, Kurirska pot 1/a
264. ŠEPIĆ Peter, Kejžarjeva 32/b
265. ŠETINA Marjeta, Svetinova 22
266. ŠLIBAR Majda, Titova 72
267. ŠMITRAN Jovanka, Titova 71
268. ŠMITRAN Stojan, Titova 45
269. ŠMITRAN Živko, Titova 71
270. ŠPEHAR Josip, Travnova 23
271. ŠTEFELIN Tomaž, Svetinova 8/c
272. ŠTUPNIKAR Jože, C. revolucije 2/a
273. ŠUBIĆ Ignac, Bezje 4, Kr. gora
274. ŠUČUR Jovo, C. revolucije 1/b
275. TALIĆ Kjerin, Ruparjeva 7
276. TALIĆ Mujo, Tavčarjeva 2
277. TATAREVIĆ Himo, C. revolucije 6
278. TIGANJ Demail, C. revolucije 5
279. TIGANJ Ifeta, Titova 74
280. TOMIĆ Dragoljub, C. 1. maja 26
281. TOMIĆ Đoko, Bokalo 3
282. TRAJKOVIĆ Dragan, C. revolucije 7
283. TRAKO Muraga, Tavčarjeva 10
284. TRAMPUŠ Dora, Hrušica 168
285. TRKULJA Drago, C. revolucije 7
286. TRIVIĆ Gospava, Delavska 8, Mojstrana
287. TROBEC Krista, Log I. Krivca 10
288. TUBIN Drago, C. 1. maja 39
289. TURK Ida, C. revolucije 2/a
290. URBAS Franci, Hušica 170
291. URBAS Ruža, Al. Rabiča 17
292. URŠIĆ Radomil, C. revolucije 9
293. URUKALO Nikola, Svetinova 18
294. UTROŠA Ivan, Tavčarjeva 2
295. UŽAR Ana, Delavska 8
296. VASILJEVIĆ Mihajlo, C. revolucije 8
297. VASILJEVIĆ Radojka, Titova 22
298. VESIĆ Vukosav, Kurilniška 17
299. VIDIĆ Stane, Kejžarjeva 37
300. VIŠNAR Milena, Kejžarjeva 37
301. VOGRIČ Katarina, Titova 4/a
302. VOJNIKOVIĆ Osman, C. 1. maja 37
303. VOLČINI Karmen, Kejžarjeva 37
304. VOVK Marija, C. revolucije 8
305. UREVC Adrijana, Podkočna 16
306. VUČKOV Stojče, Bokalo 15
307. VUJAŠEVIĆ Stanojla, Kejžarjeva 19
308. VUKAJLOVIĆ Đurad, Titova 47
309. VUKALIĆ Ifet, Kidričeva 36
310. VUKALIĆ Šefketa, C. talcev 8/b
311. VULIĆ Radoš, C. talcev 8/a
312. WEBER Maksimiljan, C. talcev 8/b
313. ZAKIĆ Muharema, C. talcev 8/a
314. ZEČEVIĆ Rosa, Hrušica 62
315. ZELENJAK Erika, Tavčarjeva 10
316. ZELKOVIĆ Radivoj, Stražisarjeva 15

317. ZOBİĆ Semijal, Al. Rabiča 16
318. ZRNIĆ Marinko, Tavčarjeva 3/b
319. ZUKIĆ Kelima, Titova 45
320. ZUPAN Edvard, C. 1. maja 38
321. ZUPAN Katarina, C. 1. maja 38
322. ZUPAN Magda, Benedičičeva 10
323. ZUPAN Marko, C. v Rovte 7
324. ZUPANC Terezija, Tavčarjeva 8
325. ŽAGAR . . .a, Bokalo 15
326. ŽAGAR Boris, C. revolucije 4
327. ŽAGAR Tatjana, C. železarjev 13
328. ŽAKELJ Kristina, Tavčarjeva 1/a
329. ŽIDAN Nada, Titova 87
330. ŽIVANOVIĆ Radivoj, Titova 45
331. ŽURMAN Ljudmila, Delavska 11
332. JAKIMOV Blaže, Benedičičeva 2/a
333. JAN Polona, C. talcev 8/d
334. JANC Alojz, Benedičičeva 10
335. JELEČEVIĆ Šehrija, C. revolucije 8
336. JELOVČAN Janko, Bezje 2, Kr. gora
337. JOKIĆ Dragomir, Tavčarjeva 3/b
338. JOSIPOVA Veselka, Savska 22
339. JOVANOVIĆ Borivoje, Hrušica 57/a
340. JUREŠ Terezija, H. Verdika
341. JUSIĆ Djemila, Čeretova 5, Kr. gora
342. JUSTIN Ivanka, Tomšičeva 69
343. JUSUFAGIĆ Alime, Svetinova 8/b
344. KADIĆ Fadil, C. revolucije 9
345. KADIRIĆ Mirsad, C. revolucije 1/b
346. KALENDER Munib, Bokalo 9
347. KALTAK Almaz, C. revolucije 17
348. KALTAK Sejfo, Titova 71
349. KANCLER Anton, Tavčarjeva 3/b
350. KAPIĆ Asim, Titova 71
351. KARAKAŠ Drago, Hrušica 118
352. KARAKAŠ Vanda, Kidričeva 24
353. KATERAN Hase, Benedičičeva 32/a
354. KELVIŠAR Cveta, Titova 71
355. KERIĆ Ešef, C. revolucije 1/b
356. KESEROVIĆ Malka, Hrušica 120
357. KLJAJIĆ Sadik, Straža 7
358. KLJAJIĆ Seida, Titova 104
359. KLJUČANIN Ibrahim, Hrušica 57/a
360. KNEŽEVIĆ Cvijetko, Bokalo 12
361. KNEŽEVIĆ Svetko, Kejžarjeva 32/a
362. KOBAL Majda, Hrušica 62
363. KOBENTAR Janez, Tavčarjeva 10

(upokojenci)

1. ALEŠ Danica, Bl. Dobrava 50
2. AMIDŽIĆ Aziz, C. revolucije 9
3. ANTONIĆ Anton, Titova 94
4. AŽMAN Marija, Svetinova 8/b
5. BABIĆ Jože, Svetinova 16
6. BANIĆ Stane, Bokalo 12
7. BERTONCELJ Ana, Dovje 41
8. BIČEK Stanislav, C. revolucije 8
9. BIZJAK Avgust, C. revolucije 7
10. BLAŽIĆ Ivanka, Titova 3
11. BOGATINOV Stojan, Bokalo 12
12. BALEK Ernest, C. 1. maja 39
13. BREJC Jožica, Bokalo 11
14. BRUNČEK Marija, Titova 102
15. BURNIK Albina, Tavčarjeva 10
16. CASAGRANDE Marija, Titova 100
17. CERKOVNIK Štefanija, Titova 96
18. CINDRIĆ Ivanka, Titova 89
19. CRNOVIĆ Adem, Bokalo 19
20. ČATAK Seida, C. revolucije 7
21. ČIBEJ Gizela, Bokalo 12
22. ČIBEJ Valentina, Tomšičeva 69
23. ČURIN Avgust, C. revolucije 1/a
24. DANILOVIĆ Vojta, Tomšičeva 70/d
25. DEBEVEC Ana, Tavčarjeva 4
26. DRAKSLER Helena, C. železarjev 13
27. DUJAM Juraj, C. revolucije 6
28. ERŽEN Ana, C. revolucije 4
29. FEKONJA Albina, Titova 87
30. FELC Alojz, C. revolucije 4
31. FIDELJ Virgilij, V. Svetina 17
32. FILE Jožefa, V. Svetina 17
33. FON Alojz, Titova 75
34. FORNEZZI Franc, Hrušica 120
35. GERŠAK Jožefa, Hrušica 170
36. GJAJIĆ Anja, Titova 87
37. GLAVIĆ Francka, Titova 94
38. GOBEC Amalija, Svetinova 16
39. GORENC Ivica, C. 1. maja 36
40. GRČAR Marija, Titova 87
41. GRIČAR Marjeta, C. revolucije 5
42. GUBANC Angela, Hrušica 122
43. GUREVNIN Marija, Tavčarjeva 1/a
44. GUZELJ Neža, Bokalo 11
45. HABE Ana, C. revolucije 12
46. HERMAN Marija, C. talcev 7
47. HODNIK Franc, Javorniško nabrežje 5
48. HORVAT Štefan, Tomšičeva 70/b
49. HRIBAR Zofka, V. Svetina 23
50. IPAVEC Ludvig, C. revolucije 9
51. JAKUPNOVIĆ Besima, Tomšičeva 69
52. JENKO Ivan, Bokalo 14
53. JERŠIN Jakob, Tavčarjeva 2
54. KALAN Apolonija, C. revolucije 9
55. KAMBERI Esma, Titova 2/a
56. KLAČOČER Majda, Titova 3
57. KLAVORA Marija, Svetinova 8/b
58. KLAVŽAR Ivanka, Titova 87
59. KOBAL Tomaž, C. talcev 7
60. KOKALJ Jože, C. revolucije 8
61. KOLENC Pavla, C. revolucije 12
62. KOLMAN Marija, Svetinova 8/b
63. KORBAR Alojz, Kejžarjeva 39
64. KORBARMarija, A. Rabiča 18, Mojstrana
65. KORENT Ivan, Bokalo 18
66. KOROŠIĆ Jožica, Titova 71
67. KOSIĆ Cecilija, Svetinova 17
68. KOZMUS Jože, Kejžarjeva 1
69. KOŽELJ Ivanka, Titova 94
70. KRIVC Julka, Titova 94
71. KRIVEC Alojzija, Titova 22
72. KRŽIŠNIK Julijana, C. revolucije 12
73. KVAS Štefka, Titova 89
74. LASNIK Mirko, C. talcev 7/b
75. LEŠNJAK Amalija, C. revolucije 12
76. LOTRIČ Pavla, A. Rabiča 15, Mojstrana
77. LOVIĆ Osman, C. 1. maja 40
78. LUKEK Ferdo, Savska 22
79. MAKRA Pavel, Titova 76/a

Dvojčka (foto: Irena Kučina)

80. MANDELJC Ivana, C. revolucije 7
81. MARUŠIĆ Nada, Bokalo 5
82. MAUKO Mijo, Delavska 20, Mojstrana
83. MAVRIČ Janez, Hrušica 58/c
84. MAZOVEC Ida, Titova 96
85. MEDOŠ Julijana, C. 1. maja 35
86. MENCINGER Hilda, Titova 96
87. MENDIŽEVEC Pavla, Svetinova 8/b
88. MIKLEJ Anton, Cankarjeva 1/a
89. MIKELJ Marija, Svetinova 17
90. MOČNIK Ignac, Tomšičeva 69
91. MRAK Milan, Titova 4/a
92. NIKOLIĆ Jovo, C. revolucije 7
93. OMAN Jože, C. 1. maja 40
94. PAVKOVIĆ Ludvig, Bokalo 12
95. PAVLIČ Uroš, C. revolucije 4
96. PAVLIN Ivan, C. revolucije 8
97. PRAJAR Albina, Bokalo 15
98. PETRIČ Martin, Titova 2
99. PRAH Stanislav, Svetinova 17
100. PRAPROTNIK Alojz, Svetinova 6
101. PREMROV Albina, Černetova 5, Kr. gora
102. PRESKAR Franc, Benedičičeva 8
103. PURGAR Alojz, C. revolucije 8
104. PURGAR Marija, Hrušica 62
105. RABIĆ Alojzija, C. revolucije 8
106. RAVNIKAR Stanko, C. revolucije 7
107. RAZINGER Jože, Bokalo 12
108. RAZPET Dominik, C. 1. maja 35
109. RAZTRESEN Matija, Dovje 41
110. REŠKOVAC Blaž, C. revolucije 6
111. RIHTARŠIĆ Ivan, Titova 76/a
112. RIŽNAR Viktor, Titova 85
113. RODE Jože, Bokalo 12
114. ROGAN Ignac, Bokalo 16
115. ROJC Vinko, Svetinova 17
116. ROMŠAK Matija, Bl. Dobrava 42
117. ROVAN Anica, C. revolucije 8
118. ROVAN Franciška, Tomšičeva 69
119. RUČIGAJ Barbara, C. revolucije 5
120. RUŠIĆ Silva, Hrušica 170

121. RUTAR Andrej, Tavčarjeva 2
122. SAMARDŽIJA Mileva, C. revolucije 5
123. SEČNIK Vera, C. v Rovte 1
124. SELJAK Justina, Bezje 4, Kr. gora
125. SEVER Nada, Titova 62
126. SIEGA ANTON, Titova 98
127. SKENDEROVIĆ Tahir, Titova 76
128. SKRLOVNIK Ljubica, C. revolucije 2
129. SLANA Marija, Tavčarjeva 1/b
130. STEFANCIOSA Antonija, Svetinova 18
131. STEFANCIOSA Ivica, Tavčarjeva 8
132. STERLE Franc, Svetinova 16
133. STRŽINAR Cecilija, Bokalo 13
134. SUHONJIĆ Ivanka, Tomšičeva 69
135. SVETEC Štefan, Titova 41
136. SVETINA Štefka, Tavčarjeva 8
137. ŠEBJANIĆ Ivan, Tomšičeva 70/b
138. ŠEBJANIĆ Milena, C. revolucije 8
139. ŠKULJ Alojz, C. revolucije 9
140. ŠTEFANČIĆ Jože, C. revolucije 5
141. ŠULC Jožefa, C. 1. maja 41
142. TALABER Aleksander, Titova 4/a
143. TOLAR Helena, Delavska 7
144. TRÖŠT Karlo, C. revolucije 6
145. TRUPKOVIĆ Franc, A. Travnja 18
146. UNETIĆ Apolonija, Kejžarjeva 37
147. VELKAVRH Ana, C. revolucije 8
148. VENGAR Janez, Titova 94
149. VENIŠNIK Jožefa, C. revolucije 4
150. VIDIC Franc, C. revolucije 6
151. VIDOVIĆ Anton, Svetinova 15
152. ZAJŠEK Rozalija, C. 1. maja 37
153. ZIMIC Karlo, C. revolucije 8
154. ZORKO Branko, Kejžarjeva 36
155. ZUKIĆ Esma, Titova 100
156. ZUPAN Anton, Tavčarjeva 5
157. ZUPAN Alojz, C. revolucije 4
158. ŽELEZNIK Albina, Tomšičeva 70/d
159. ŽURMAN Ljudmila, Titova 96
160. ŠTER Zinka, Tomšičeva 69
161. PAUN Jure, C. revolucije 5

Naš košek: neba (foto: Irena Kučina)

Milojka Žižmond Kofol

NEZNANI OTOK SANTA MARIA

V majskem popoldnevu, ko je hčerka pozabila pomahati skozi okno avtobusa, meni, ki sem kljub vsemu (in čeprav sem vedela, da bo pozabila na pozdrav) še čakala v avtu, parkiranem ob parku na križišču cest, ki so jih pravkar prevlekli s svežim asfaltom — v majskem popoldnevu, ko je vzvzvetel španski bežeg in so se v kapeli nad mestom oglasili podvečerni zvonovi — v majskem popoldnevu, ko je rožnati cvetni prah sedel na položeno karoserijo (hči je pred odhodom še oprala avtomobil) — mi je bilo nenadoma jasno: Začutila sem jih. Vseh 39 let, ki sem jih pred nekaj dnevi praznovala z velikim pompomom (ki sem se mu poskušala izogniti, a sem ga bila vseeno vesela), 39 let, ki se najbrž dotaknejo srca vsake ženske (in kaj bi se lahko zgodilo s tem spolom, če se ga to dejstvo ne bi več dotaknilo).

Zdaj pa je treba najbrž prenehati z vso pomenljivostjo oklepajev, pripomb, pomišljanjev, vrinjenih misli, nasilnih pojasnjenj, odvreči je treba okrasje nevtralnih besed, pregnati strah, da bi povedala več, kot ni je v tem trenutku dovoljeno, saj mi nikoli ne bo dovoljeno povedati manj, kot bo od mene zahteval butajoči val krvi, ki postari dobri navadi že spet zahteva, da se odprem, pa če me je ob tem še tako strah neizrečnega — in beseda je meso postala...

Slejkoprej je v početju pisanja dobro predvsem to, da si z drsnjem peresa (naj metafore ostanejo) drzno tvegati poskus, da bi strli glavo kači, ki že spet steguje strupeni jeziček po molku, v katerega bi varno zdrsnili kot v odločitev, da nam je na tem svetu dovoljeno molčati. Lepo vas prosim, zakaj bi morala spregovoriti ravno jaz, če čreda razumnikov zlepa ne tvega tega početja. Velikokrat sem se vprašala, na kakšen način (če ne s prostitutico besed) je ljudem dano pokončavati zmaže, kače in golazen, ki se plazi po kotičkih naše podzavesti. Odkrili so pač svoje korenne-lečene in ne morem si kaj, da jim v tem trenutku ne bi zavidala njihovega recepta, po katerem ohranjajo duševni mir, ne da bi jih nekje čakala tiho prostora, kakršen je moj, zapreden v zvoke Bacha, zaprt pred glasovi življenja, ki se oglašajo s travnikov okrog hiše. To so glasovi oranja, sejanja, gnojenja, početja, ki jim bo logična posledica bogata jesenska žetev, moja letina pa ne bo nikoli obrodila, kot postaja jasno na moj 39. rojstni dan, ko žanjem le samoto, razbolelost in predčasno utrujenost srca, medtem ko si moj čili 90-letni očka še zmeraj dovoljuje mladeniška opravila okrog prostora, izpolnjenega z Bachovo glasbo.

V tej moji jetniški celici ali azilu, kar vse so verne in dosledne prisposobe za opis vzdušja v tej sobi, v katero ostali člani družine vstopijo po prstih, se zdaj sprašujem, če naj najprej spregovorim. Morda o tistem, kar (skupaj z našim čilim družinskim starcem) obkroža ta demonski prostor in mi nazorno kaže, kako je mogoče živeti brez kač, zmajev in golazni v spodnjih plasteh duše, kako je mogoče obdelovati zemljo, saditi drevesa in uživati njihov sad, življenje pa se enako izteče zame ali zanje, prst enako pobobna po lesu.

Ne vem. Iz današnjega dehtčega majskega popoldneva ne bom poročila odgovora, to vem. Pravzaprav tudi ne pišem zato, da bi ga našla. Pri 39 letih je vizija o našem umetniškem poslanstvu z vso romantično šaro, ki smo jo ob tovrstna početja navezali v zlati mladosti, dodobra izgubila evforično prepletkano procelje in se spremenila v sivo ruševino nekdanje graščine, v kateri straši. Izginile so malikovalske freske z obličja umetnikovega, na njihovo mesto so stopili demoni zla in svet se je iz rosnih jutranjih meglic spremenil v apokaliptično pokrajino spacenih, spodsekanih dreves, med katerimi toče in zlovesče divjajo sibirski vetrovi spodkopanih upov. V nočeh, ki so izgubile žarkost zaupljivega nasmeha, se prebujamo s kriki obupa in nemoči. Tavamo po izropanih pokrajinah, v katerih se je z žarko svetlobo neresničnost rojeval umetniški mladostni portret. Pa vendar je ne moremo zamenjati za odrešujočo posvetnostjo, dokler konji še galopirajo, ptice še krakajo smrtno krike, strupena podrast še zmeraj drhti v močvirju neizsanjanih sanj.

Taka je moja soba — kot katakomba neizsanjanih sanj. Ko pogasne luči dneva, zamrejo koraki neplodnega življenja, porihnejo ukročene misli, pritrjene za znošnost dnevne

svetlobe, takrat sem tu na milost in nemilost prepuščena vsemu, kar se v mojem življenju ni zgodilo, čeprav sem za to pripravila plodna tla v moji duši. Takrat sem zaklinjala svetih ognjev, takrat obstanem iz oči v oči s svojimi preklestvi, ki so mi bila položena v zibelko, v kateri sem nekoč že skoraj preminula, a ker se to ni zgodilo, sem bila obsojena na to, da se bom rojevala vedno znova — in glej: v teh ponovnih rojstvih mi je bilo dano, da mi boste nekoč morali prisluhniti. Priznati, da živim, upam, delam, si izmišljam, čaram, izumljam — namesto vas, ki ste utrjeni od življenja zamudili vsa ponovna rojstva.

Kakšna domišljavost gnezdi v tej sobi, v kateri, prislunjena na naslonjalo starinske pristikalne postelje, rojevam nekakšno zgodbo in verjamem, da vas mora neke dohiteti. Ne sme odplavati z naplavinami reke pod jezo, ob kateri sem se zaustavila, ko sem pospremila svojo hčer — kostanji pa cvetijo in pravijo: Punčka! Pozabi! Izbrisi! Vse bo milostno odnesel čas. Ne čutiš, kako odnaša tudi tebe? Zaznamoval ti je obraz, upognil ustne kotičke, razbrazdal okoli oči, upočasniti ti je čute, razvodnil ti je bes, upognil ti je dušo. Ob tej reki si ubesedovala prve verze (ne, ne bom priznala, da sem nekoč pisala pesmi, če ste to vedeli, ste zagotovo pozabili). Visoke vrbe so se zrcalile v reki, v kateri je mama izpirala perilo. Sedela sem na pesku in čakala nanjo, pesem pa je bila dar dneva, blagoslovljeni otrok reke. Vsi otroci, ki so rasli ob reki, so nosili v sebi pesem.

Zakaj bi morala biti tvoja pesem resničnejša od njihove?

Morda zato, ker še vedno iščem. Postopam pod balkoni stolpnice, v katerih so nekdanji s pesmijo obdarjeni otroci reke — danes živijo svoja resnična življenja. Skušam jih spoznati po perilu, ki visi na balkonu (ne, ona nima otrok s pleničkami, ne, ona ne zna gojiti cvetja, ne, ona nima italijanske antene) — kaj pa ima? Ona, otrok moje reke, ki se več ne pretaka po njej. Resničnost ima. Majceno, drobno resničnost, ki se ji reče dobra služba, primeren standard. Kako naj vas najdem, izgubljeni otroci reke, če vas ne bom znala poiskati v sebi?

Zagotovo pa vem, kako me vi ne bi mogli nikoli najti. Če ne bi nikoli več prislunila glave na rustikalno vzglavje svoje postelje, s papirjem na kolenu, če ne bi nikoli več segla po cigareti, katere vse odpuščajoci srebrni dim vzvalovi le takrat, ko pišem — takrat me ne bi našli. Če bi potrgala papirnate rože z ogledala, če bi zlomila kitajsko pahljačo, obešeno na zid, če bi snela Langusa s stene na možerji strani, če bi sliko iz tridesetih let (na njej plesoči maskirani par, ena z rožo na podveznici, ki se je razkrila v plesnem koraku) zamenjala s sodobno grafiko, če bi snela z vrat plakat z moje predstave, če bi razkuštrane lase občila s frizerkinimi pomadami, če bi s pozabo prelila svoj izmučeni obraz, če bi upočasnila prihajajočo blazno grozo v mojih očeh, če bi pogasila vsa svetlišča svojih notrajnih oltarjev, če bi pokopala ta majske dan in ga spremenila v običajen sprehod po cvetočih hribih — potem me ne bi nikoli našli.

Zakaj verjamem (o sveta upanja vseh zanesenjakov!), da me želite, morate srečati? Zakaj ne verjamem, da bi le masten pljunek pospremil mojo sveto daritev, ki bi vam jo prinesla moja morebitna umetniška uresničitev, zakaj ne morem, nočem

tega verjeti?

Ker so moji ognji vaši ognji, otroci reke, v betonskih panjih spravljani v tem dišečem majskem dnevu. Ker sem še za vas čutila, sanjala, izrekala obljube, ki jih je v naša otroštva nosila blatna, deroča, zdaj z jezo ukročena mrtva reka, leglo komarjev. Ker vas čutim nedorečene, ko postopam pod vašimi balkoni, ker vas čutim izgubljene, za zmeraj območane.

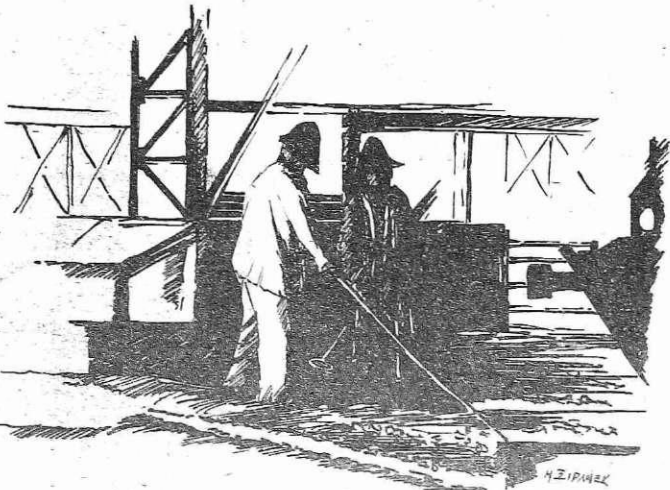
Si domišljam, da ste me ljubili v mojih posvečenih stanjih, s katerimi nas obdari poezija?

Nekajkrat sem odnehala. Vedno takrat, ko je bilo moje klasje na višku nosečnosti, vendar takrat, ko je bil potreben le še korak, le malo vztrajnosti. Takrat me je življenje vedno znova potegnilo za tisto kito v laseh, v katero še nisem znala vplesti spoznanja. Kita se je razsula, poraz je okronal moje lice, v gnusu ste se odvrnili od mene. — Nisi prišla. Pripravili smo že gavorniški oder, vklopili nitke svojih src. Ti pa nisi prišla. Zopet te je odplavilo v kalnost vrtinca, izgubili smo te s pogleda. In tako kar naprej. Prihajala si v raznih pojavnih oblikah, kot izobčenka, kot ukročena družinska žena, kot groteskno izzivajoča uslužbenka, kot izgublajoča ločenka, kot fatalna ženska, kot matronasta nakaza izumirajoče lepote, kot sfsušana kritičarka, kot na novo vzbrstela znamenitost, kot utrjena in od sveta premagana mati, kot priložnostna lomilka moških src, kot muza nadobudnih mož, kot neposlušna hči, kot nevrotična bolnica brez prave ljubezni, kot dominantna ustvarjalka, ki jo pozna le peščica ljudi — prišla nisi nikoli. Nikoli zares.

Da, o, da! Srečevali smo se in nikoli srečali. Govorili smo in nikoli se nismo zares pogovarjali. Izgubljala sem se v svetovih, v katerih sem se sproti razblijala. V vsakega posebej sem prihajala z vsem, kar sem, nikoli si nisem pustila drobne rezerve. Kako sem se utrudila! Kako nisem niti za las spremenila svojega bistva, ko sem mu kar naprej delala silo!

Potem pa sem prišla. Niste me opazili. Jaz spontana, s sabo zlita, eno s svojim bistvom — taka vam nisem padla v oči. Tih sem se nastanila med vami, otroci reke. Niste me opazili. Nakupovala sem v vaši trgovini, si postavila malo domovanja na obširnih travnikih vaših velikih domov. Vsi nekdanji tihi otroci reke imajo danes velikanska domovanja. Kako bi mogli opaziti mojo malo sobo, ki strli iz stare hiše mojih prav tako starih staršev — pomaknjena je v še tako odmaknjeni del atrija, po katerem se vzpenjajo vrtnice, slaki, osamljene ptice, brkljajo potepeni psi. Motne luči svetijo za temnimi zavesami, v moji sobi ni ločnice med dnevom in nočjo, zlita sem z nerazpoznavnostjo njenega polmraka, le včasih postojim v tem atriju, kjer me morete ujeti, čež polja strimim, diham umirjam, gotovost in tiho iščem v vaših marljivih početjih — in prvič morda zares rojevam nekaj za vas. Prvič sem dovolj premagana, dovolj izmučena, dovolj utrjena, da vam bom morda znala priti naproti. Doslej sem frfotala k vam, preveč vročično razpirala krila, da bi vas lahko oplazil moj tavajoči let zaslepljene večje. Zdaj se umirjam. Z 39 leti sem Meruzalem, ki še z vso jasnostjo zaveda svoje in vaše smrti. Morda smrti tega planeta. Morda smrti vsega resničnega. O čemer je težko govoriti ob dehtanju majskega trav.

(se nadaljuje)

Marjan Židaneč: Preteklost — risba, tuš 1983

Zoran je samo še slišal tresk vrat in Jožeta ni bilo več, potem je v roke vzel fotokopijo objave in jo gledal, kakor da pričakuje, da se mu bo iz nje začel prikazovati film, ki bi mu razkril pravo resnico o Hrenu, ki jo je tako jasno čutil, a je vedel, da je za vedno zakrita, zamegljena, da resnico po tolikih letih marsikdo lahko prikuje po svoje, pač tako, da mu najbolj koristi.

VII

Dva dni je Lapajne premleval v sebi, kaj mu je Zoran povedal, potem pa se je odločil in šel k Hrenu. Če je samo nekaj od vsega resnično, so redili na prsih kačo, si je mislil Lapajne, ko je hitel proti upravni zgradbi. Spotoma si je dopovedoval, da mora ostati miren, čeprav je v njem vse vrelo. Pa da se tudi ne sme prenačrtati, da ne bo neumno izpadel, si je dopovedoval in globoko dihal, da je tlačil bes, ki se je v njem nabiral.

Ladislav Črnologar:

Sabotaža

16

Pri vratarju je vprašal, če je direktor doma. Le-ta mu je odvrnil, da je. Vzpel se je po stopnicah v prvo nadstropje, kjer so bili direktorjevi prostori.

»O, tebe, Lapajne, pa še dolgo ni bilo pri nas,« je rekla tajnica Majda. Kaj bi rad?

»Z direktorjem bi rad govoril.«
»Ne, Majda, pijača se mi je zaglusila za nekaj časa.«

»Zaradi Zupana?«

»Ja, kdo bi si mislil, da lahko naredi z človeka tako revo. Nikdar več ne bom dovolil, da bi kdo delal, če bom opazil, da je vinen.«

»Lapajne, to bo pa težko, čeprav vem, da si trmast in neizprosen mož.«

»Bil sem, a z leti se še tako oster rob obrusi.«

»Ti, da bi se obrabil? Danes si pa nekaj zagrejen. Te še vedno grize tista nezgoda v obratu?«

»Se vedno in vse tako kaže, da nas bo kar vse še nekaj časa bolela glava.«

»Si prišel zaradi tega sem?«

»Tudi.«

»Saj ti nisi nič kriv. Hren je rekel, da se mu je odvalil kamen od srca, ker se je Zupan sam javil, in da bo zdaj spet mir.«

»Spet mir in vse po starem napreje. Tako bi bilo marsikomu povšeči. Majda, kaj si ti pravzaprav misliš o našem Hrenu? Nekdaj sta si bila precej blizu. Tudi tebe je izkoristil in zavrgel.«

»Osebnosti stvari naj ne bi mešali z delom. Ne morem drugega reči, kar sam dobro veš, da za tovarno nihče drug ne bi mogel več narediti kot je on. Povsod se pozna. Ko so nekatere tovarne stale zaradi pomanjkanja materialov, smo mi vedno delali.«

»Da le ni bila cena za to previšoka in bomo zanjo delali leta in leta.«

»Danes te pa res ne poznam, te ne razumem. Si vstal z levo nogo?«

»Se vedno ga zagovarjaš, čeprav te je zavrgel. Stara naklonjenost pa res ne zarjavi. Majda, pride dan, ko se zbudiš in začudeno gledaš okoli sebe, ker si se pač streznil iz vsakodnevnih otopelosti. Vidiš stvari, ki so ti bile pod nosom, pa jih nisi videl. No, temu pravimo pri nas obratna slepota.«

»Skrivnostni si.«

»Ja, doslej sem hotel vedno naravnost z glavo skozi zid, pa sem jo že nekajkrat krepko obtolkel. Navadili so me, da sem postal previden. Si ti vedela, da ima čeno v Italiji?«

»Ti nisi?«

»Ne. Zakaj je šla od njega?«

»Mislija sta se ločiti in ona ima tam menda sorodnike.«

»A tako.«

»Kaj pa te danes toliko zanima prav Hren?«

»Tak čas je prišel, da bomo morali kaj več vedeti drug o drugem. Zakaj si ti dala na razpolago hišo: da je tam skrival Zupana?«

»Kaj?«

»Dobro si slišala.«

»O tem nič ne vem,« je odvrnila Majda in prebledela.

»L'pam, da veš, kaj delaš.«

»Lapajne, ni me bilo doma... Hren ima še od prej ključ... Povej mi, kaj se dogaja?«

»Toliko vem kot ti.«

»Veš, tudi mene so že zasliševali glede Hrena.«

»Tudi tebe. Pa si mu povedala?«

»Ne.«

»Zakaj ne?«

»Dobro ga poznaš, nisem ga hotela vznemirjati.«

»Premalo se poznamo, Majda.«

Odpri so se vrata direktorjeve pisarne in ven so prišli trije mošje v brezhibnih oblekah in se zapletli v pogovor z Majdo, ne meče se za Lapajneto v delovni obleki, ki je vstal in šel mimo njih v pisarno. Hren se je sklanjal nad nekakšnimi papirji na pisalni mizi. Drignil je glavo, ko je začutil, da nekdo stoji pred njim. Presenečeno je pogledal Lapajneto.

»Pozdravljen, stari, kaj pa je tebe prineslo sem v «belo hišo», se je pošalil Hren, spominjajoč se, kako je tisto noč, ko se je obrat ustavil, risti širokopleč delavec krstil upravne prostore.

Lapajne je prvič drugače pogledal Hrena, kot ga je bil vajen gledati dolga leta. Spomnil se je raznih malenkosti, ki jih je navadno spregledal, ker je pač vedel, da ima vsakdo svoje majhne slabosti. Nikoli si ni pustil ugovarjati, bil je oblasten in nikoli nisi mogel uganiti, kaj pravzaprav misli.

»Zdravo, stari,« je ponovil Hren, ker se je zdelo, kot da ga Lapajne ne sliši. »Si pa danes hudo zamišljen,« je ugotovil.

»Da, premišljuje stvari, ki jih ne morem razumeti. Premišljuje, kako lahko nekdo izda svoje bližnje ljudi, ljudi, ki je vrsto let delal z njimi, delil dobro in slabo, se boril za iste cilje, ljudi, ki jih je rodila ista zemlja. Prišel sem k tebi, ki se najdeš v vsakem položaju in času, da mi to poveš.«

»Stari, s tabo pa je hudo. Si samo zato prišel k meni? Dobro, razumem te, uganil sem. Zupana misliš. Vem, da si govoril z njim.«

»Pa res vse veš. Misliš sem, da tega še nihče ne ve. Naj se imenuje ta človek tako ali drugače. Lahko ga imenujemo tudi Zupan. Taki ljudje me navdajajo s strahom. Nekaj takega je bila že tudi peta kolona pred drugo svetovno vojno. Kaj misliš, Hren, bi lahko bil Zupan plačanec koga, ki bi rad rušil našo družbo, plačanec koga od zunaj?«

»Ja, kaj pa se greš? Zupan ni take vrste človek!«

»Tudi sam sem mislil tako.«
»Čudno, zmedeno govoriš. Te je tako prizadelo, ker boš odgovarjal na sodišču? Nič hudega ne bo zate. Dobil boš kakšno pogojno kazen, če jo boš sploh dobil.«

»Hvala, pomiril si me. Hren, tisto noč, ko je Zupan izpustil olje, sem ti rekel, da ljudje vedno bolj očitno nergajo, da se širijo govornice.«

»Spominjam se, stari. Povej, kaj imaš za bregom? Nekaj imaš za bregom, nekaj, kar ni zraslo na tvojem željniku. Ti si navadno vse povedal naravnost, zdaj pa ovinkariš, nekaj ovinkariš.«
»Takrat si rekel, da me je čas prehitel, pa se skušam spremeniti. Hren, kaj misliš, bi bil lahko kdo med nami, ki bi imel kakšno skrivnost iz preteklega življenja, pa bi ga kdo zaradi tega lahko izseljeval, da bi nam zavestno škodil, posebno, če bi od tega še imel veliko korist? Morda pa tako imenovani Zupan le ni tako naiven pijanček, kot se dela.«

»Lapajne, kmalu imam sestanek na občini in nimam časa, da bi se pogovarjal o takih nesmiselnih domnevah. Zupan je bil pijan in je v pijanosti naredil tisto neumnost, ki jo zdaj povsod napihujejo, celo v časopisu, kar si menda bral. Navadno si bil trezen človek in kaj za en vrag te je zdaj obsedel, da prihajaš s takimi stvarmi k meni, ki nimajo ne re-pa ne glave.«

»Hren, zakaj smo vso opremo kupovali v Italiji?«

»Zdaj pa še to...«

»Hren, vedel sem, da se ne razumeš z ženo, da si imel druge ženske, a nisem vedel, da ti je pobegnila, ali pa si jo sam poslal v Italijo.«

»Glej, glej, kje pa si to izvedel? Kaj pa naj to pomeni, da si se začel zanimati za moje zasebno življenje. Lapajne, povej, kaj ti sploh rad? Če imaš kakšne težave, sem ti pripravljen pomagati.«

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● Izvršni svet OS Radovljica je na svoji 60. seji 19. januarja obravnaval osnutke odlokov: o komunalnih taksah, o poprečni gradbeni ceni stanovanj in poprečnih stroških komunalnega urejanja in osnutek odloka o sestavi komiteja za družbeni in prostorski razvoj ter predlog družbenega dogovora o skupnih izhodiščih za oblikovanje in izvajanje politike stanarin v SR Sloveniji.

● Od 25. januarja do 8. februarja so v času šolskih počitnic v radovljiški občini organizirali za šolarje različne športno rekreativne dejavnosti. Četudi je kazalo, da ne bodo kaj prida smučali, je vendarle prav na začetku počitnic počitnik toliko snega, da so vodstva osnovnih šol lahko izvedla načrtovane smučarske tečaje na Zatrniku oziroma Viševniku, na Voglu in Kobli. Poskrbeli so tudi za drsanje in drsalno šolo v športni dvorani na Bledu.

● V radovljiški občini potekajo v teh dneh pospešene priprave na programsko-volilno sejo občinske konference ZKS, ki bo v drugi polovici marca. Posebna delovna skupina pri predsedstvu OK ZK je že oblikovala osnutek poročila in programskih usmeritev za naslednje mandatno obdobje. Gradivo bo najprej obravnavalo predsedstvo, nato komite OK ZK, v februarju pa bo javni razpravi v vseh 96 osnovnih organizacijah ZK.

● Na četrti seji občinskega odbora ZKB NOV Radovljica 26. januarja, ki so se je udeležili tudi predsedniki in tajniki vseh 20 krajevnih organizacij ZKB NOV v občini, so sklenili, da bodo letne skupščine v vseh krajevnih organizacijah od 15. februarja do 15. aprila letos. Ponekod bodo izvolili nova vodstva. Na seji so se dogovorili tudi o ažuriranju obrambnih načrtov v krajevnih organizacijah ZKB NOV. Udeležence seje je predsednik izvršnega sveta OS Radovljica mag. Pavle Žerovnik seznanil z oceno gospodarjenja in družbenopolitičnim stanjem v občini.

● Predsedstvo OK ZSMS Radovljica je na zadnji januarski seji potrdilo osnutek kandidatne liste za volitve organov ZSMS, ki jih bodo opravili na programsko-volilni seji 16. marca. Kljub prizadevanjem za odprte liste z več kandidati v tem niso uspeli. Za predsednika in podpredsednika je na listi po en, za sekretarja dva, za člane predsedstva pa sedem kandidatov.

● Na prvi letošnji seji sekretariata sveta za ohranjanje revolucionarnih tradicij pri P OK SZDL Radovljica pod predstvom Alojza Kosa iz Lesca so sprejeli program občinskih proslav v letu 1988. Predvideli so sedem proslav v izvedbi posameznih DPO in občinske skupščine, ki jih mora potrditi tudi predsedstvo OK SZDL. Razen tega so na seji sprejeli tudi razdelilnik za zbiranje denarja za izdajo občinskega zbornika NOB.

● Z januarjem je prenešen sedež medobčinskega sveta ZKB NOV iz škofjeloške v radovljiško občino za mandatno obdobje enega leta. V tem času bo opravljal volontersko dolžnost predsednika MS ZKB NOV za Gorenjsko predsednik občinske organizacije ZKB NOV Radovljica Slavko Staroverski.

● Odbor za organizacijsko kadrovsko politiko in izobraževanje pri občinskem svetu zveze sindikatov Radovljica je pod predsedstvom Mirka Rimahazija na 15. seji 27. januarja obravnaval predloge kadrovskega zasedb v delovnih organizacijah, ki jih je posredoval koordinacijski kadrovski odbor pri SZDL Radovljica. Odbor je soglašal z možnimi kandidati za predsednico družbenopolitičnega zbora OS Radovljica Bredo Volfand in z možnimi kandidati za predsednika zbora združenega dela: Ano Kelbl, Mirom Albaninijem, Darinko Humerco, Mihom Rozmanom in Ksenijo Luštek.

● Komite za družbene dejavnosti in občo upravo pri občinski skupščini Radovljica je imenoval delovno skupino, ki bo pripravila predlog obvladovanja celotne skupne in splošne porabe, v katero so vključene SIS in porabniki občinskega proračuna. Delovna skupina bo usklajevala finančno poslovanje med porabniki družbenih sredstev z namenom, da se ta sredstva lahko tudi prelivajo med posameznimi porabniki. Razen tega bo to delovno telo pripravilo programe, ki se financirajo iz združenih sredstev, s čimer naj bi preprečili dodatno obremenjevanje združenega dela v radovljiški občini.

● Odbor letalske šole Alpskega letalskega centra Lesce je kandidiral ALC za organizacijo letošnjega državnega prvenstva v jadralnem letenju. Kandidaturo je že potrdila komisija za jadralno letenje pri Letalski zvezi Jugoslavije. Tako bo državno prvenstvo letos od 20. do 30. maja v Lescah.

● Krajevne organizacije zveze borcev NOV, športna društva in OZD Lipniške doline so razposlale skupni razpis za sedmi smučarski tek patrolj v spomin na narodnega heroja, predvojnega revolucionarja in člana CK KPS Staneta Žagarja, ki je pred vojno učiteljeval na Srednji Dobravi. Tekmovanje bo, če bodo snežne razmere dovoljevale, 14. februarja. Proga bo potekala na območju Spodnje, Srednje, Zgornje Dobrave in Prezrenja. Organizator TVD Partizan Podnart bo sprejemal prijave do 12. marca.

● Čeprav letošnja zima ni kdove kako radodarna s snegom, so bohinjska smučišča odprta. Cene letošnjih smučarskih kart so krepko višje od lanskih, kljub temu pa smučarjev ne manjka. Dnevna karta za odrasle je na Voglu 13 tisoč, na Kobli pa 10 tisoč din, za otroke pa devet oziroma sedem tisoč din. Za tedensko karto na Voglu je treba plačati 72 tisoč, na Kobli pa 50 tisoč din.

● Po pričakovanju sta bili lani dokaj uspešni pri gradnji cest, mostov in komunalnih objektov v radovljiški občini komunalna in cestna skupnost. Zahvaljujoč tudi sodelovanju obeh skupnosti s krajevnimi skupnostmi so z enotno prispevno stopnjo 1,2 % od bruto osebnega dohodka zaposlenih uspeli asfaltirati več cestnih odsekov v KS Radovljica, v Bohinju, na

Lancovem, Posavcu in v Mošnjah ter na vzhodnem delu objezerske ceste na Bledu.

● Izvršni svet občinske skupščine Radovljica je po temeljiti obravnavi posredoval v razpravo in potrditev zborom občinske skupščine osnutek odloka o ureditvi določenih vprašanj s področja zasebne obrti v občini Radovljica. Na prihodnjem zasedanju bodo vsi trije zbori občinske skupščine obravnavali predlog ukrepov za odpravo negativnih pojavov na področju prijavnosti — odjavne službe pri oddajanju zasebnih turističnih sob in pensionov, kjer je bilo doslej kar dosti zlorab in pomanjkljivosti. Predlagane ukrepe naj bi izvajale inšpekcijske službe, predvidene pa so tudi ustrezne sankcije.

● Na decembrski seji skupščine Kulturne skupnosti Radovljica so tudi delegati obeh zborov, kot že junija lani delegati občinske skupščine, sprejeli odlok o razglasitvi starega mestnega jedra Radovljice za kulturni in zgodovinski spomenik. Strokovne naloge v zvezi z izvajanjem odloka bo opravljal Zavod za spomeniško varstvo Kranj.

● V triglavskem narodnem parku na območju radovljiške občine je sedaj evidentiranih nad 150 črnih gradenj, pretežno počitniških hišic. Čeprav je radovljiška občinska skupščina na predlog oziroma pobudo družbenopolitičnih organizacij že pred desetletjem sprejela sklep o rušitvi, tega pristojni občinski organi niso doslej izvedli. Bržčas tudi zato, ker je med črnograditelji kar precej uglednih občanov (funkcionarjev), menijo tisti, ki se imajo za poznavalce kršitev zakonov in odlokov. Večina si obeta legalizacijo teh objektov!

● V avli osnovne šole prof. dr. Josip Plemelj na Bledu sta se prejšnji petek, 22. januarja, zvečer predstavila s celovečernim koncertom slovenskih narodnih in umetnih pesmi oktet LIP Bled — KUD Zasip pod vodstvom dirigenta prof. Matevža Fabjana in prvič ženski zbor osnovne šole Bled, ki ga vodi Slavko Mežek.

● Razen rednih udeležencev izobraževalnih oblik v sindikalnem izobraževalnem centru Radovljica in naključnih obiskovalcev tega vzorno vođenega objekta drugi ljubitelji likovne umetnosti najbrž niti ne vedo, da uprava tega centra v pritličnih skupnih prostorih redno, skoraj vsak mesec, postavlja likovne razstave. Od 8. do 20. januarja so bile na ogled krajine Izidorja Jalovca, člana Likovnega društva Kranj. Morda bi kazalo o razstavnem programu in razporedu v centru seznanjati javnost v kulturnih rubrikah sredstev javnega obveščanja, kar smo doslej pogrešali.

● Tudi v 14. krogu druge košarkaške lige Slovenije — zahod so igralci KK Radovljica zmagali. Tokrat so bili boljši od borbenega moštva KK Jesenice, rezultat pa je bil 82:73 (polčas 47:34). S to zmago so si vse bolj zagnani Radovljičani zagotovili načrtovano drugo mesto v svoji skupini in s tem tudi pravico nastopa v končni tekmovalni prvo slovensko košarkaško ligo. Prvak zahodne lige je Iskra Delta Ježica, ki je pred KK Radovljica brez poraza osvojila prvo mesto in je že član prve lige.

Telefonirati; želja neuresničljiva!

Na pragu 21. stoletja, v dobi nove tehnološke revolucije ali kakorkoli že hočete imenovati naš čas, je povprečnemu državljanu z Jesenic brez lastnega telefona (pa ne, da ga ne bi želel imeti) onemogočen stik s svetom.

Dobesedno tako! Ker so minili časi, ko je človeku zadoščal dober nasvet, prvi sosed ali v najslabšem primeru vsaj zadnji, se je treba včasih obrniti po pomoč kam dlje. In tu nastane težava, posebno če se to zgodi v nedeljo popoldne. Torej, kaj storiti v nedeljo, ko pošta ne dela, soseda pa tudi ni v ljudno neprestano nadlegovati? Pa saj imamo javne telefonske govornice! Problema torej sploh ne bi smelo biti, pa vseeno je, ker te naprave delujejo ali pa ne, kakor se jim zdi.

KOČNA: Moj prvi neuspeh. Tu že več kot mesec dni kovanja za 100 din ne moreš pripraviti do tega, da bi »zagrabil«, »rubrika« za 50 din je polna, 10 dinarskih kovancev, ki jih telefon prijazno sprejema pa za dostojen pogovor nikoli ne nabereš dovolj. Torej nič!

BLEJSKA DOBRAVA: Tu telefonska govornica stoji pred vrati Pošte. Ta telefon je še bolj pretkano pokvarjen. Šele ko dobiš zvezo in ves srečen zakričiš v slušalko svoj obvezen »halo« in v ljudnostni »zdravo«, ti zveza »crkne«. Telefon je pač alergen na glas.

JAVORNIK: Tukaj »signalizacija« sicer odgovarja predpisom, samo z uro je nekaj narobe. Ta ti nameste minut, ki so ti odmerjene za pogovor, izpiše šifro, ZOPO. Kaj naj bi to pomenilo, sam bog ve in tako tudi tu ni bilo nič z zvezo.

KOROŠKA BELA: Telefon je dovoljen do te mere, da ne izpusti niti glasu, saj ima porezane glavne žice. Najbrž nekočni vrnil se neizkoriščenega kovanja, pa mu je lastnik letnega pokazal, kar mu je šlo. Prav mu je, kaj pa kradel!

ŽELEZNIŠKA POSTAJA: Iz aparata se zasliši en sam ušesoloveč zvok, ki ti naježi vse dlake po telesu. Če ste ljubitelj samostrašenja, lepo položite slušalko nazaj na vilice, se pripravite, jo dvignite in krič strahu in groze je spet tu.

TOMŠIČEVA: Končno sem našel telefon, preko katerega se je bilo mogoče pogovarjati s klicanim. Pa še ta je na koncu vrnil ves denar. Sicer bi ga pa moral še nekaj več, saj preden na Jesenicah najdeš uporaben telefon, tudi lučka za bencin v avtu že mežika!

Pa naj še kdo reče, da je na Jesenicah dolgčas. Samo telefonirati naj se odpravi, pa si bo na še kako zanimiv način krajšal čas. Obenem pa

lahko v praksi preverja ali pregovori, ki jih uporabljamo Slovenci, drže ali ne. Tisti, da v nesreči nisi nikoli sam, pri teh telefonih drži prav sigurno, samo bolj, da ne zapišem sočnih izrazov, ki sem jih slišal od sotrpina ob enem izmed telefonov.

Naj bodo vzroki takšni ali drugačni, če hočete subjektivni ali objektivni, pri javnih telefonskih govornicah smo na pragu 21. stoletja »pogrnil« kot smo dolgi in široki.

P.S. Opisano se je dogajalo 24. januarja 1988.

Pavel Jamnik

Obiskovali smo tečaj avtogenega treninga

Pri DU Jesenice se je iztekel tečaj avtogenega treninga. Predavanja se je udeleževalo 12 kandidatov. To je tudi idealno število za delo v skupini. Vodi ga strokovna oseba — klinični psiholog. Tečaj je trajal dobre tri mesece.

Princip avtogenega treninga je zasnovan na avtosugestiji in razgovorih, ki jih z vsakim posameznikom vodi terapevt — psiholog. Vaje obsegajo sprostitve posameznih skupin mišic in telesnih organov (dihanje, srce, notranji-trebušni organi, glava). Z vajami se doseže večja telesna sprostitve in posredno s tem tudi duševno sprostitve. S tem človek lažje premaga vsakdanje življenjske obremenitve.

Namen avtogenega treninga je, da je človek bolj sproščen, komunikativen, da se zna obvladati, izogniti konfliktnim situacijam in da bolje obvlada svoje telo in s tem duševno ravnotežje.

Ob koncu tečaja so bile pri vseh kandidatih opazne občutne spremembe. To so izjavili vsi redni slušatelji tečaja. Bili so bolj umirjeni. To so dokazovali tudi rezultati psiholo-

ških testov, ki so bili opravljeni na začetku in na koncu tečaja.

Struktura tečajnikov je bila zelo pestra. Kandidati so bili različnih poklicev, spolov in starosti.

Pod pokroviteljstvom delavske univerze na Jesenicah je tečaj uspešno in s posebno pozornostjo vodila klinična psihologinja Zdravstvenega doma Jesenice prof. Staša Jensterle.

In nazadnje, komu je namenjen avtogeni trening? Primeren je za vse tiste ljudi, ki imajo tako v službi kot doma velike obremenitve poslovne, družbenega značaja (kadrovske, komercialne, vodstvene, pedagoške službe), primeren je za vse dejavnosti od industrijskih, zdravstvenih, prosvetnih, turističnih, obrtniških do športnih, saj avtogeni trening tudi vrhunskim športnikom pomaga k psihični stabilnosti, zbranosti in koncentraciji.

Tomaž Iskra

Članom DU Javornik — Koroška Bela

Društvo upokojencev Javornik — Koroška Bela obvešča vse svoje članice in člane, da bo članski sestanek društva v soboto, 6. februarja, ob 16. uri.

To bo tudi zadnji sestanek v tej mandatni dobi. Na sestanku bodo izbrani kandidati za nov izvršni odbor društva, ki bo izvoljen na volilni konferenci, ki bo predvidoma v mesecu februarju.

Uradne ure v društvu so vsak torek od 9. do 12. ure in v mesecih januar in februar tudi ob petkih od 15. do 18. ure.

Članarina za letošnje leto znaša 500 din, prispevek za vzajemno samopomoč 2.500 din, posmrtnina pa se izplačuje v znesku 80.000 din.

Prosimo, da člani društva skušajo biti pri plačevanju članarine in prispevka vzajemne samopomoči še naprej tako disciplinirani, kot so bili prejšnjega leta.

Vabimo tudi ostale upokojence, ki še niso včlanjeni v naše društvo, da to store čimprej, da bi tako jesen svojega življenja preživeli med sovrstniki v društvu in s tem sodelovali v razne dejavnosti obogatili te dejavnosti v društvu, na članskih sestankih pa s svojimi predlogi in mnenji obogatili delo društva in pomagali s tem pri delu izvršilnega odbora.

Odbor društva

Rasla je jelka do neba ... (foto: Irena Kučina)

Pionirski foto 88

Foto kino zveza Slovenije in Foto kino klub Hrastnik pripravljata 28. republiško razstavo pionirskih fotografij »Pionirski foto 88«. Razstavo mladih fotografov bodo odprli v soboto, 21. maja, ob 10. uri v osnovni šoli Heroja Rajka v Hrastniku.

Pravico sodelovanja na razstavi imajo vsi učenci osnovnih šol in člani foto klubov, ki so mlajši od 15 let. Tema razstave je svobodna, format fotografij naj bo 18 x 24 cm, vsak avtor pa pošlje največ šest fotografij. Sprejeta bodo samo dela, ki se niso bila razstavljena na republiških pionirskih foto razstavah. Vsaka fotografija mora imeti na hrbtici strani naslednje podatke: ime in priimek avtorja, starost, naslov fotografije ter naslov šole ali foto kluba. Fotografij, ki bodo kaširane ali večjega formata, organizator ne bo predložil žiriji. S sprejetimi deli bodo ravnali skrbno, ne odgovarjajo pa za poškodbe pri transportu. Priznanja za najboljša dela bodo podeljena v skladu s pravilnikom Foto zveze Jugoslavije. Fotografije bo ocenila žirija, katere odločitev je dokončna. Vsak avtor, ki bo sodeloval na razstavi, bo dobil katalog.

Dobro zavite fotografije je treba poslati na naslov: ZKO Hrastnik — Delavski dom, Log 2, 61430 Hrastnik, najkasneje do 15. aprila letos. Obvezno je treba priložiti tudi seznam poslanih fotografij. Fotografije bo organizator vrnil do 15. junija letos.

Lojze Kerštan

Obetajoč program dejavnosti foto kluba v letu 1988

V ponedeljek, 25. januarja, so se sestali fotoamaterji FK Andrej Prešern z Jesenic na delovni konferenci ter pregledali delo v preteklem obdobju. Delo pri vzgoji mladih na šolah, pionirska in mladinska tekmovanja so potekala po programu. Za delo z mladimi na šolah gre pohvala mentorjem Malenšku, Znidarju in Torkarjevi. Podmladek je obetajoč, le motivirati ga je potrebno. V preteklem letu je prejel član kluba Adi Fink najvišje priznanje Foto zveze Jugoslavije, naslov kandidat mojstra fotografije. Predsednik kluba Janko Mohorič mu je za njegov prispevek k napredku fotografije izročil zlato klubsko plaketo.

V preteklem letu je bilo dvaindvajset sej upravnega odbora kluba, kjer so sproti reševali vsa vprašanja. Foto klub združuje petinšestdeset članov. Dejavnost kluba — razstavljalci so lani pridobili klubu 361 točk, za organizacijo razstav 360 točk in še 70 točk za redno pobrano članarino.

Blagajnik Janko Avsenik je nazorno podal svoje letno poročilo. Član nadzornega odbora Tone Vončina je potrdil točnost vodenja blagajniške knjige.

Jože Varl, predsednik ZKO Jesenice, je pohvalil razstavno dejavnost in organizacijo razstav v občini. Obenem je nakazal ogromen delež kluba pri vzgoji mladih fotografov na šolah in v krožkih. Aktivnost mladih fotografov je na zgledni višini, tako v kvalitetnem kot kvantitetnem smislu. Mladi razstavljajo na vseh razstavah, beležijo s kamero kulturna in športna dogajanja v občini. Za praznik republike so mladi fotografi iz osnovne šole Karavanskih kurirjev NOB s Koroške Bele s petdesetimi fotografijami sodelovali na razstavi v Hrastniku. Tako krepijo medsebojne vezi in izmenjujejo strokovne izkušnje. Mentorji na šolah občasno povabijo v krožke znane fotografe, da se mladi v pogovoru marsikaj naučijo.

Predsednik kluba Mohorič je razgrnil pred konferenco načrt dela za leto 1988. Konferenca je predloge sprejela kot delovne sklepe. Letos bo razstavna dejavnost naslednja: samostojna razstava Adija Finka, In-

terclub 88, samostojna razstava Janca Juvana, občinska pionirska foto razstava 88, mladinska razstava 88 in samostojna razstava avstrijskega fotografa.

Za izobraževanje v foto klubu bodo pripravili debatne večere. Na teh debatnih večerih bodo letos sodelovali Jaka Čop — planinska fotografija, Franci Črv — žiriranje na razstavah, Janez Juvan — smeri v fotografiji, Edo Primožič — umetna luč v ateljeju, Franci Kolman — ocena del po snemanju z umetno razsvetljavo, dr. Avguštin — oblika in vsebinski značaj fotografije, Miha Podlogar — novosti foto tehnike in Oskar Dolenc — fotomodeli. Izobraževanje je dovolj ambiciozno zastavljeno, je pa vprašanje, če bodo v željenih rokih dobili proste strokovnjake za izvedbo teh večerov.

Člani kluba si želijo obiskati tudi letošnje bližnje medklubske razstave, kjer bi si z ostalimi avtorji izmenjali izkušnje.

Delo z mladimi zajema organizacijo občinskega pionirskega foto tekmovanja, ustaljeni program po krožkih na šolah ter izbor najboljših fotografov za republiško srečanje mladih.

Upravni odbor kluba se bo tudi v prihodnje sestajal vsakih štirinajst dni in sproti reševal poreda vprašanja.

Po koncu delovne konference je Adi Fink predaval sto barvnih diapozitivov s potepanja po Tibetu.

Slavko Tarman

Škoda, da ni več Vodnika!

Za nov' let' ne vem,
prineslo kaj bo;
ga mislim pregledat',
ob letu povedat',
kak dobro je bilo! V. Vodnik

Se čudite tej želji? Kdo bo celo odgovoril, da imamo sodobne pesnike, pisatelje, slikarje, glasbenike, pustvarjalce, vseh vrst umetnike, ki jih pozna Slovenija, Jugoslavija, celo svet, pa tudi take, ki jih poznamo bolj na Jesenicah, ki vihtijo svoje pero v umetniške ali bojevniške namene. Pa se zdi, da vidi vsak samo sebe, kot da ima plašnice na očeh in misli, da se umetnost z njim začne in konča. Če sem koga ujezila s to trditvijo, naj prebere sestetik dokonca in premišli, če le nimam prav.

Zakaj si želim Vodnika, tega peva alpske poskočnice, ko jo je že kdaj zasenčila sodobna moderna poezija, utegne kdo pomisliti. Pa še delno prav bo imel, čeprav se v družbi, ko nas prime recitatorska, pivska in pevska žilica, prej spomnimo raznik Trzink, petelinčkov, lešnikov... kot sodobnih meditacij in popevk... Jaz osebno cenim oboje, staro spoštujem in kar je lepega, občudujem. Pa tokrat sploh ne mislim na Vodnika pesnika.

Kot veste, se je ta mož ukvarjal s pesništvom, šolskim in jezikoslovnim delom, poljudno vzgojnimi izdajami, s prevajanjem in časnikarstvom. To slednje je vzrok moje bo-dice.

Naj vam rahlo osvežim spomin. Valentin Vodnik ni samo prvi slovenski posvetni pesnik, ampak tudi prvi slovenski časnikar. Tako je 4. januarja 1797 začel izdajati prvi slovenski časopis LUBLANSKE NOVICE, ki so do sredine 1798 izhajale dvakrat, posneje pa enkrat tedensko. Vodnik jih je od prve do zadnje strani sam prirejal in pisal, dokler niso po četrtem letniku prenehale izhajati zaradi premajhnega števila naročnikov. Ti so raje brali nemški časopis, ki je bil aktualnejši od Vodnikovega, saj so mu očitali, da prinaša zastarele novice.

Vodnik se je zavedal, da povsod orje ledino in da so njegovi ljubi Slovenci potrebni izobrazbe kot Sahara dežja. V tej veliki želji je bil bolj ali manj uspešen, trdim pa, da je bil kot prvi novinar zagotovo bolj zavzet in predan svojemu delu, kot so današnji. Govorim o novinarjih, poklicnih in amaterskih, tistih, ki izkoriščajo časopisni, radijski ali TV medij, pa tudi o tistih, ki se priložnostno oglašajo s poročili in ocenami, superkritikami in polemikami.

Zakaj bi bil Vodnik morda boljši od vseh omenjenih? Zato, ker bi vsaj z zamudo poročal o tradicionalnih dogodkih ob prelomu leta in januar-skem petku, ko so jeseni ki godbeniki pred polno dvorano tretjič ponovili novoletni koncert. Le ljubljanski radio je na dan koncerta poslal v eter intervju z dirigentom Ivanom Knificem.

27. in 28. decembra 1987 in 22. januarja 1988 je dvorano jeseniškega gledališča napolnila enkratna publika, ki je dala svoje priznanje vsem, ki so želeli tudi tokrat pripraviti Jeseničanom večer, poln lepih melodij

in dobrih besed. Vsega tega smo v časih naglice in celo površnih medčloveških odnosov še kako potrebni. Koncerte bi težko ocenila, ker sem jih soustvarjala, moram pa reči, da sem ponosna, da imamo tak pihalni orkester in posameznike v njem, da smo spet dobili plesni orkester, ki je tokrat doživel bučen ognjeni krst, pa nenazadnje, da imamo Koširja in njegovo trobento, ki je mnoge ganila do solz, da imamo vedno pripravljene Ivana Knifica, Branko, Vero, Pavlija, aranžerja Zarje, podjetja in posameznike in da imamo zvesto vedno številnejšo poslušalstvo. Vse to nas, orkester in mene, navdaja z dejstvom, da ne delamo zaman, čeprav bi o tem radi tukaj kaj prebrali: razmišljanje, oceno, kritiko, nasvet, željo... Kaj ga je treba res najprej polomiti, da prideš v časopis? Zakaj ne bi drug drugemu dali tudi priznanja? To daje novo energijo, pa še zastoj je!

Ne bi se rada poslovala kot jezni mož s televizije. Na koncertu smo med drugim dejali, da za dobre želje ni nikoli prepozno, zato se, oprostite zamudi, poslavljam z novoletno čestitko, v katero sem želela zlititi vse tisto, po čemer danes vsi hrepenimo in si želimo:

Stari prijatelji smo, dolga leta se srečujemo in kar težko bi si bilo predstavljati konec leta na Jesenicah brez tople čestitke, ki jo Jeseničanom namenijo godbeniki. Res smo nekako trdi, hladni in pusti, kot je trdo železo, ki daje kruh naši dolini, a pod kožo smo mehki in voljni, željni dobre in tople besede.

Čestitko zavijamo v najlepše želje, da bi živeli v miru, sožitju, prijateljstvu in ljubezni, vsem želimo ogromno volje in moči, da bomo zmogli prebroditi vse, kar nas še čaka, da nas bo prihodnost vodila spet k uspehom in napredku.

Želimo vam srečo in z njo veliko srce, da bo srečo spoznalo, zavest, da več, kot znaš, več sreče imaš, sposobnost najti srečo, ki nima leži okrog nas, in moč premagati samozadovoljstvo ali malodušje, da v tem svetu ni mogoče biti srečen. Želim, da bi vsak občutil besede: biti moraš srečen, da lahko koga osrečiš, in treba je nekoga osrečiti, da bi ostal srečen.

Štefi Muhar,
kronist pihalnega orkestra

Pihalni orkester jeseniških železarjev, dirigent Ivan Knific (foto: A. Malenšek)

Plesni orkester PO JŽ, dirigent Franc Košir (foto: A. Malenšek)

ČLOVEK

večnik
kozmič
mislek
nadmožganec
misloglavac
misleček
glavodel
oblečnik

bogohotec
človečnik
mislogledec
robotobog
dušonosec
pametnjak
govorečec
imenodel

Možnost zgodovinske razlage besede:

č l o v e k

rek —
oče, čelo, čok,
lov(ček), lov, lovke, kol, lok,
koče,
volk, vol,
ček, čvek(lo)
lek

vek: Človek spreminja svet in razvija sebe skozi dolga časovna obdobja.

oče: V skoraj vseh dobah je bil oče glavni družine.

čelo: Za visokim čelom človeka se skriva razum, ki mu usmerja pogled naprej — v prihodnost.

čok: Zavoljo upognjene drže je bil pri gibanju in hoji dolgo zelo neroden.

lov(ček): Po naravi je (bil) lovec. Lov mu je omogočal preživetje.

lovke: Živalim je nastavljal zanke in pasti.

kol: Pobijal jih je s koli. Kol in kamen sta bila njegovo prvo orožje in orodje.

lok: Veliko pozneje je izumil dobro strelna orožje.

koče: Takrat si je že znal zgraditi prijetna bivališča.

volk: Streho nad glavo so dobile tudi ujetje živali, ki jih je začel udomačevati.

vol: Udomačene živali postanejo njegove zaščitnice in pomočnice pri delu. Poskrbeti mora za njihovo hranilo. Kmalu spozna, da si življenje lahko izboljša z dobrim obdelovanjem zemlje. Kot priden poljedelec pridela več hrane, kot jo potrebuje, če skrbi za domače živali in si izdela prava obdelovalna orodja. Tako se začne delitev dela na: poljedelska, obrtniška in trgovska opravila.

ček: Trgovina je bila zelo dolgo le zamenjava blaga za blago. Denar, banke, menice, računi, čeki... šele omogočijo pravo trgovanje.

čvek(lo): Z novimi načini in oblikami življenja in dela človek spreminja in razvija svoj govor. Govor poljedelca se razlikuje od trgovčevega in obrtnikovega. Tako kot ima več poljedelskih pridelkov, obrtniških izdelkov, denarja in drugega blaga — kot ga potrebuje — kopiči tudi odvečne besede: za prazno govorčenje-čvekanje...

lek: Ker se zaveda sebe in je sposoben ocenjevati, presoja in razsojati svoja dejanja in početja drugih, je prisiljen razmišljati o življenju in njegovi minljivosti. Strah ga je smrti, zato išče možnosti in načine, ki bi ga čimdlje ohranili pri življenju.

ČLOVEK — UGANKA UGANK

Ne ve, kdo je,
ne ve, kaj je,
ne ve, od kod je,
ne ve, kam gre...

1. Skače, joče, se smeji,
poje, dela, se uči,
ko odraste, ga več ni...

2. Dela, misli in trpi,
svet podira in gradi.

3. Narava ga rodi,
delo ga gradi,
z mislimi sebe
in svet spremeni.

4. Sin narave je
pravičnik in lažnik,
med zlim in dobrim razsodnik.

5. Oblečnik brez obleke
je odrgal figor list:
in oblečen je ostal na veke...

6. Njegova glava se uči,
kar se spomni, naredi.

7. Kdar dobro misli,
se uči,
veliko znanja pridobi.

8. Vsemu, kar vidi,
da ime,
a vseh imen-
imenodel-ne ve.

9. Večnik večen ni,
enkrat se rodi,
večnosti otroke zapusti.

10. Kraljuje, gospoduje,
hoče biti vse,
a vsega ne dočaka,
prej umre...

11. Kadar človeči
žive — in mrtve stvari,
svojo dušo gradi.

12. Vsak dan ga vesolje mika,
kadar gor leti,
na zemljo pride slika.

13. Domovino kakor mater spoštuje,
jo varuje —
in se zanjo bojuje...

14. Z rojstvom postane zemljanec,
s smrtjo pade v večni spanec.

PODOBE

sin narave,
skrivnostna zvezda,
utrnjen košček sonca,
žareča raketa (na poti od tal do dna),
misleči ogenj,
sila narave,
pozabljeno seme vesolja,
suženj bogov,
govoreči dvonožec,
kozmični poštar,
misleči stroj,
živi računalnik

Podobe podob

Sin narave je skrivnostna zvezda.
Skrivnostna zvezda je utrnjen košček sonca.
Utrnjen košček sonca poganja žarečo raketo na poti od tal do dna.
V utrnjenem koščku sonca je misleči ogenj.

Sin narave je sila narave.
Sila narave je v utrnjenem koščku sonca.
V utrnjenem koščku sonca je pozabljeno seme vesolja.
V pozabljenem semenu vesolja je misleči ogenj.

Sin narave je suženj bogov.
Suženj bogov je govoreči dvonožec.
Govoreči dvonožec je kozmični poštar.
V kozmičnem poštarju je pozabljeno seme vesolja.
V kozmičnem poštarju je misleči ogenj.

Sin narave je misleči stroj — živi računalnik.
Živi računalnik je skrivnostna zvezda.
Skrivnostna zvezda je žareča raketa na poti od tal do dna.
V žareči raketi je misleči ogenj.

(Skupno delo literarnih krožkov — višje in nižje stopnje osnovne šole Jeseniško-bohinjski odred Kranjska gora)

Moški pevski zbor Društva upokojencev Jesenice o svojem delu v preteklem letu

Ob izteku preteklega leta so se sestali člani moškega zbora Društva upokojencev Jesenice. Pregledali so svoje delo v preteklem letu ter se dogovorili o načrtih in nalogah, ki jih čakajo v tem letu.

Že na začetku tradicionalnega sestanka je bilo vzdušje praznično, saj se je začelo novoletno praznovanje. Pevci so bili zadovoljni, ker so uspešno zaključili še eno pevsko in življenjsko leto, ki so ga nesebično vgradili v jeseniško ljubiteljsko dejavnost. Sestanka so se udeležili vsi pevci, kakor da bi bila napovedana pevka vaja. Med njimi sta bila tudi spoštovana in priljubljena zborovodkinja Mira Mesarič in tajnik Društva upokojencev Jesenice Jože Vehar.

Zborovodkinja Mira Mesarič

Za vsako drugo delo so večini moči pošle, pesem pa jih drži pokonci in jih mladi ter uvršča med koristne in tudi uspešne kulturne delavce Jesenic, ki se zavedajo svojih vrednosti. Tako so tudi obravnavali svoje delo v preteklem letu in načrte programa dela za leto 1988.

Pedantno vodena statistika pokaže, da so imeli v preteklem letu pevci 81 vaj. Na njih je 26 pevcev porabilo 2.738 ur, brez upoštevanja časa, ki jim je potreben za prihode in odhode z vaj. Že ta podatek govori o veliki prizadevnosti pevcev. Vsi skupaj so veseli, da jim je narava podarila toli-

ko moči, da so lahko v svojem tretjem življenjskem obdobju še vedno aktivni telesno in duševno. Čeprav se težje učijo in hitreje pozabljajo, vse nadomestijo z dobro voljo, kakor nekdanj ob težkem delu v Železarni, kjer so si služili kruh. V lanskem letu je njihova pevka dejavnost bila zelo pestra. Nastopali so: na občinski reviji pevskih zborov na Jesenicah, na regijskem srečanju pevskih zborov upokojencev v Škofji Loki, na republiškem srečanju pevskih zborov upokojencev v Velenju, na pevskem taboru v Šentvidu, na prvem srečanju z zamejskimi upokojenci v St. Jakobu v Avstriji. Petkrat so sodelovali na proslavah v domu Društva upokojencev Jesenice, v krajevnih skupnostih na Plavžu, v Podmežakli, na proslavah ZB NOV Podmežakla, Hrušica, Jesenice in Javornik. Peli so pri društvenih upokojencev v Trbovljah in Mojstrani. Dvakrat so nastopili na otvoritvah razstav v salonu DOLIK Jesenice, dvakrat v domu dr. Franceta Berglja na Jesenicah, dvakrat na celovečernih koncertih, petkrat na krajših koncertih in petkrat na komemoracijah. Skupaj 35 javnih nastopov.

Toliko javnih nastopov in žrtvovanih ur za vaje lahko zmorejo samo resnični ljubitelji prepevanja. Čeprav je povprečna starost pevcev 65 let in so med člani trije stari nad 80 let se še vedno v polnem številu udeležujejo vaj in nastopov. Pevci se zavedajo, da narava krepko posega po njihovih glasovih in jih krha dan za dnem. Zato si želijo pridobiti nekaj mlajših pevcev za obogatitev posameznih glasovnih skupin.

Zbor vodi že več kot pet let zborovodkinja Mira Mesarič. Za njen optimizem, prizadevnost, prisrčnost, potrpežljivost in dobro voljo so ji pevci iskreno hvaležni. Sami pravijo, da brez njenih človeških in humanih lastnosti ne bi mogli vztrajati. To tudi dokazujejo z delom in odnosi do priljubljene zborovodkinje. Razne ocene o njihovih nastopih doma in drugod še vedno govorijo o zadovoljivi kvaliteti. Strokovnjaki jih uvrščajo med boljše pevke zore upokojencev v Sloveniji. Takih priznanj pa

je deležna tudi njihova zborovodkinja Mira, saj ji je bilo zaupano vodenje združenih zborov upokojencev iz Slovenije in Hrvaške v Zagrebu ter združenih pevskih zborov Slovenije na tradicionalnem pevskem taboru v Šentvidu. Prav zaradi tega je stekel pogovor o vrednotenju in evidentiranju njihovega dela. Franc Jelenc je opozoril, da ZKO Jesenice ne vnaša v programe in statistiko njihovih nastopov na regijskih in republiških revijah niti njihove udeležbe na pevskem taboru v Šentvidu. Pevci menijo, da so njihovi nastopi enakovredni ostalim nastopom, zato jih naj upoštevajo v programih in statistiki ZKO Jesenice. Jože Vehar je v imenu IO DU Jesenice pozdravil pevce in zborovodkinjo in se jim zahvalil za uspešno sodelovanje in obsežno dejavnost. Še posebej je pohvalil uspešno organizacijsko in administrativno delo predsednika zbora Ludvika Smuka in Franca Jelenc za kompletno kroniko zbora. S financiranjem zborovskih aktivnosti so zadovoljni. Povedali so, da za honorar zborovodkinje skrbi ZKO Jesenice, stroške prevozov pevcev plačuje Društvo upokojencev Jesenice, prevoz na pevski tabor v Šentvidu je poravnala Železarna Jesenice, prevoz v Škofjo Loko DU Jesenice, prevoz v Velenje pa DU Slovenije.

Na sestanku so se pogovorili tudi o delu v tem letu. Koledarji kulturnih prireditev ZKO Jesenice, občine in krajevnih skupnosti predvidevajo številne kulturne prireditve, v katere so vključeni tudi pevci Društva upokojencev Jesenice. Tu so še občinsko, regijsko in republiško srečanje pevskih zborov, pevski tabor v Šentvidu in nastopi na raznih prazničnih prireditvah v občini in krajevnih skupnostih. Poseben poudarek so dali proslavi 40-letnice društva upokojencev, ki bo 8. avgusta, in prireditvam ob tednu upokojencev, ki jim bosta pokrovitelja občinski sindikalni svet in konferenca sindikata Železarne Jesenice.

Ob tako pestrem programu obveznosti se pevci zavedajo svoje odgovornosti, toda z dosedanj medsebojno povezanostjo in ljubeznijo do prepevanja ter ob pomoči zborovodkinje, bodo še naprej poskušali obdržati sedanj nivo prepevanja.

Okrepili so tudi svoj pevski odbor, ki šteje sedaj sedem članov. Kot predsednik ga bo še nadalje vodil Ludvik Smuk, pomagali pa mu bodo: Franc Pogačnik, Franc Jelenc, Viktor Svetina, Berti Bertonec, Jože Paletič in Franc Kejžar.

Ljubitelji petja jim želijo izpolnitev vseh pevskih želja. Prvi letošnji nastop na otvoritvi razstave umetnostnih livarskih izdelkov Aleksandra Matjaža in Bojana Stine v razstavnem salonu DOLIK potrjuje, da bodo še vedno uspešno posegali v kulturno življenje Jesenic.

Franjo Ropret

V Kranjski gori po večletnem premoru ponovno kulturno društvo

V Krajski gori je dokončno odpravljena bela lisa, ki se je pojavila ob prenehanju delovanja DPD Svoboda Slavko Černe pred več kot desetimi leti, kajti na občnem zboru so 22. januarja enoglasno sklenili, da se Pevsko društvo Marjan Vodopivec, ki je združevalo tudi ženski pevski zbor, preimenuje v Kulturno društvo Kranjska gora, ki bo združevalo oba zbora, odprlo pa tudi široke možnosti za osnove nove odsekov oziroma dejavnosti.

Zelo dobra udeležba na občnem zboru in številni gostje, med katerimi so bili predstavniki Kulturne skupnosti in Zveze kulturnih organizacij Jesenice, krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih in društvenih organizacij, KUD Podkoren, šolskega kulturnega društva Josip Vandot osnovne šole Jeseniško-bohinjski odred Kranjska gora in nekaterih gostinstvo-turističnih in drugih organizacij združenega dela, sta najzgovornejši dokaz potrebe po razširitvi kulturne dejavnosti in snovanja v Kranjski gori in gornjem delu Doline in hkrati priznanje kulturnim in družbenopolitičnim aktivistom, da to uresničijo z osnove Kulturnega društva Kranjska gora.

V uvodnem poročilu je predsednik Pevskega društva Lojze Jakelj povedal, da je moški pevski zbor po večletnem premoru zborovske dejavnosti začel delovati leta 1971, še v okviru DPD Svoboda Slavko Černe. Ko je dejavnost Svobode popolnoma zamrla, se je zbor leta 1976 oblikoval kot samostojno društvo. Uspešno je nastopal na domačih prireditvah, jubilejih in proslavah in občinskih srečanjih odraslih pevskih zborov, žal pa je zaradi premalo načrtnega pomlajevanja leta 1985 skoraj za celo leto prekinil z delovanjem. Zbor pa se je znova postavil na noge in pridobil precej novih, mlajših pevcev in tudi kakovostno napredoval. Po smrti zborovodja Marjana Vodopivca, po katerem se je zbor tudi poimenoval, je zbor prevzel prof. Dane Škerl, ki ga še sedaj uspešno vodi. Pomladi leta 1987 se je osnoval še ženski pevski zbor in se priključil pevskega društva. Čez petdesetletni glasbeni kolektiv je začutil potrebo po nadaljnjem širjenju dejavnosti in tako je ob vsestranski podpori krajevnih dejavnikov prišlo do predloga, da pevsko društvo nadomesti kulturno društvo, ki bo odprlo nove in dodatne možnosti za razvoj kulturnih dejavnosti v Kranjski gori.

Številni govorniki, ki so se zvrstili v razpravi, so z zadovoljstvom in navdušenostjo pozdravljali ustanovitev kulturnega društva in zagotavljali vsestransko pomoč, kar so nekateri tudi izkazovali že zadnja leta. Oba zbora in morebitne nove dejavnosti bodo poleg pokrivanja širše kulturne ponudbe za prebivalstvo krajevnega

skupnosti in širše lahko dopolnjevale turistično ponudbo na tem območju. Zato sta bila zbora že doslej, po zagotovitvi pa bosta ob novih dejavnostih tudi v prihodnje deležna moralne in materialne podpore Turističnega društva Kranjska gora in nekaterih organizacij združenega dela. Tudi glede boljših pogojev delovanja se jim obetajo boljši časi. Po besedah predsednika Turističnega društva Jožeta Borštnarja mora Kranjska gora do februarja 1989 dobiti večnamensko dvorano, ki bo nudila več možnosti tudi kulturnemu delovanju.

V razpravi je bila poudarjena tudi potreba po čim tesnejšem sodelovanju novega društva s šolskim kulturnim društvom Josip Vandot osnovne šole Jeseniško-bohinjski odred Kranjska gora zaradi zagotavljanja čim bolj kontinuiranega razvoja kulture v kraju. Izraženih je bilo tudi več ponudb za osnove novih odsekov društva, kot so: kino sekcija, gledališka in lutkovna dejavnost, kar so pred leti že imeli, nadalje sekcija za ohranjanje starih običajev, seg in navad, varstvo naravne in kulturne dediščine, folklorna dejavnost, izražanje ples in podobno. Pri tem se bodo morali nasloniti zlasti na domače kadre, ki jim Zveze kulturnih organizacij Slovenije in občine tudi nudita vse možnosti za strokovno usposabljanje in izpopolnjevanje znanja.

Na uspešnem občnem zboru so oblikovali tudi program dejavnosti obeh zborov v letu 1988. Oba zbora načrtujeta pripravo samostojnih koncertov z več kot polovico novega programa, koncerte in nastope v domačem kraju, sodelovanje na občinskem srečanju odraslih pevskih zborov '88, na slovenskem pevskem taboru v Stični, nastope za turiste, srečanje s slovenskim pevskim zborom iz Loč na avstrijskem Koroškem in drugo. Obsežen program, ki ga bodo uresničili le z veliko disciplino in odgovornostjo vseh pevcev.

Na občnem zboru so izvolili upravni odbor Kulturnega društva Kranjska gora s predsednikom Francem Žerjavom, tajnikom Janezom Mlakarjem in blagajničarko Lenko Žerjav in nekaj odbornikov. V odboru bo za moški pevski zbor odgovarjal Anton Merti; za ženski pa Vera Dulmin.

Nove knjige Male Čufarjeve knjižnice

Več kot dve leti je že tega, kar si je kulturno-umetniški klub tone Čufar pri DPD Svoboda Jesenice zadal nalogo, da obnovi knjižnico Mala Čufarjeva knjižnica, v kateri je v prvi polovici sedemdesetih let izšlo deset leposlovnih knjig domačih, v glavnem jeseniških avtorjev.

Vztrajno prizadevanje kluba je ob finančni podpori občinske kulturne skupnosti obrodilo tudi že prve sadove: izšlo so tri nove knjižice MCK, drobne po obsegu, a bogate po vsebini in tudi lepo opremljene — pesniška zbirka Vena Dolenca »Strasti in odpuščanja«, zbirka proznih utrinjkov Milana Kristana »Izpiski« in zbirka črtic Damjana Jensterle »Po-

tovanje klobca volne«. Prve ocene v sredstvih javnega obveščanja (v Naših razgledih, Dnevniku, Gorenjskem glasu...), kakor tudi recenzije uglednih književnikov Petra Božiča, Francija Zagorčnika in Toneta Pretnarja dokazujejo, da je uredništvo na pravi poti in da so se vse tri knjige enakovredno vključile v mozaik slovenske lepe besede.

Vabimo vas, da z nakupom knjig MCK ustrežete vaši želji po dobri knjigi in obenem podprete jeseniško založniško dejavnost, ki pomembno prispeva k policentričnosti slovenske kulture. Vse tri nove knjige MCK lahko kupite v jeseniški poslovalnici DZS, kakor tudi v vseh ostalih večjih slovenskih knjigarnah, lahko pa jih naročite tudi po pošti s plačilom po povzetju, in sicer na naslov: Občinska knjižnica Jesenice, Čufarjev trg 4, 64270 Jesenice. (Cena Dolenčeve knjige je 2.200 din, Kristanove 3.000 din in Jensterlove 4.500 din.)

DPD Svoboda Tone Čufar — literarna sekcija in galerija Kosova graščina

vabita

v četrtek, 28. januarja, ob 19. uri na literarni večer v Kosovo graščino. Avtor Damjan Jensterle bo predstavil 13. knjigo MCK »Potovanje klobca volne« in dva pesniška lista, ki sta izšla v samozaložbi.

Vabljeni

Jensterle damjan
potovanje klobca volne

Občinska pionirska foto razstava 88

Foto klub Andrej Prešern z Jesenic in šolsko kulturno društvo osnovne šole Prežihov Voranc na Jesenicah organizirata občinsko pionirsko foto razstavo za leto 1988. Odprli jo bodo ob letošnjem prazniku dneva žena na osnovni šoli Prežihov Voranc na Jesenicah.

Razstave se lahko udeležijo pionirji, člani in nečlani foto krožkov osnovnih šol jeseniške občine, ki niso stari več kot 16 let. Tema razstave je svobodna, priporočljive pa so fotografije mater, žena in otrok. Posameznik lahko predloži največ osem fotografij. Tri fotografije lahko označi s »K«. Ocenjevalec bo tako vedel, da avtor predlaga kolekcijo. Vsi člani krožka na razstavi sodelujejo z največ 80 fotografijami. Velikost fotografije mora biti 18 x 24 cm in ne sme biti nalepljena na karton. Fotografije, ki so že bile razstavljene na občinski pionirski foto razstavi preteklo leto na Koroški Beli, bodo zavržene. Na hrbtni strani vsake fotografije naj bodo naslednji podatki: ime in priimek avtorja, naslov fotografije in ime šole. Dobro zavite fotografije je treba poslati na naslov: Šolsko kulturno društvo OŠ Prežihov Voranc, 64270 Jesenice, s pripisom »za foto razstavo«, najkasneje do 29. februarja letos.

Za razstavo bo fotografije izbral Adi Fink, kandidat za mojstra fotografije in član jeseniškega foto kluba Andrej Prešern. Podelil bo tudi priznanja za posamezne fotografije in kolekcije. Posebno praktično nagrado bo podelilo šolsko kulturno društvo osnovne šole Prežihov Voranc za najboljšo fotografijo matere, žene ali otroka.

Počitnice so tu, časa bo tudi na pretek, zato, mladi fotografi, fotoaparate v roke in na lov za dobrimi posnetki.

Lojze Kerštan

Srečanje bivših nogometašev in nogometnih delavcev

V preteklem letu je jeseniški nogomet skromno praznoval 75 - letnico svojega delovanja. Ob tako visokem jubileju je Zveza telesnokulturnih organizacij Jesenice 17. decembra lani pripravila srečanje nogometašev in nogometnih delavcev, ki so med obema vojnoma položili temelje jeseniškemu nogometu.

Nekdanje nogometaše in nogometne delavce (22) je v imenu Zveze telesnokulturnih organizacij Jesenice pozdravil njen predsednik Srečko Strajnar. Prisotnim je pojasnil dejavnosti ZTKO Jesenice, posebno pa uspešno in prizadevno delo Nogometnega kluba Jesenice. Več o delu, težavah in uspehih Nogometnega kluba Jesenice je povedal Zvonko Kovačič, podpredsednik NK Jesenice. Po izčrpnem in zanimivem poročilu, ki so mu prisotni prisluhnili z vso pozornostjo, je Kovačič v imenu kluba izročil bivšim nogometašem in nogometnim delavcem spominsko zastavico in značko, kar je veterane zelo razveselilo. Oglasil se je tudi eden od dolgoletnih aktivnih nogometašev, član skoraj vseh organiziranih nogometnih selekcij na Jesenicah, Viktor Brun, avtor knjige 60 let nogometa pod Mežaklo in feljtona 75 let nogometa na Jesenicah, ki pravkar v nadaljevanjih izhaja v tedniku Železar. Tudi Brun je na kratko orisal nekdanje in sedanje nogometne težave na Jesenicah, pa tudi svetle trenutke jeseniškega nogometa. Kot pobudnik srečanja se je v imenu prisotnih zahvalil ZTKO Jesenice za pripravo srečanja in podelitev jubilejnih simbolov nogometnega kluba. V tovariškem kramljanju so sodelovali skoraj vsi prisotni.

Vsak je povedal kaj iz zgodovine jeseniškega nogometa. Največ seveda o težavah, pomanjkanju, o medsebojnih odnosih klubov, o vedno slabih finančnih pogojih, o ljubezni do nogometa, o težkih potovanjih na tekmovalna, o nakupu lastne nogometne opreme in o vsem, kar je nekdanje nogometaše pritegnilo k tej vedno popularni športni igri. Mnogo spominov imajo Jože Knific, Avgust Jelen, Vinko Kozjak, Rinaldo in drugi. Izrečenih je bilo tudi nekaj pripomb na slab odnos do nogometa na Jesenicah. Jože Knific je posebno poudaril veliko tovarništvo med nogometaši, čeprav je bilo v moštvi vedno mnogo igralcev iz Srbije in drugih krajev Jugoslavije. Prav dobro tovarništvo je v povojnih letih ustvarilo zelo plodno obdobje jeseniškega nogometa. Kot spomin in potrdilo na uspešno obdobje in tovarništvo je bila zložena tudi himna jeseniških nogo-

metašev, v kateri se prepleta slovensko in srbohrvaško besedilo. Tudi to naj bi prikazovalo bratstvo in enotnost v povojnih časih, saj različni jeziki niso nikogar motili, da ne bi bil navdušen nogometaš. Tisti, ki so to pesem še znali, so jo pod vodstvom Jože Knifica tudi zapeli. Po zapeti »himni« je nekdo pripomnil: Eh, to so bili zlati časi jeseniškega nogometa.

Ker sem bil tudi sam eden od prvih nogometašev v letih 1926 in 1927 pri takratnem delavskem kulturnem in telovadnem društvu Svoboda Jesenice, sem na tem srečanju tudi jaz obudil spomine na do sedaj še nezane in neobjavljene začetke mladih ljubiteljev te vedno čarobne žoge, ki so stanovali na takratni ulici »švedrgase«. Danes ta ulica nosi ime jeseniškega prvoborca Franca Benedičiča.

Mladi iz tega kraja, v glavnem otroci revnih delavcev Železarne, smo radi brali žogo, ki pa je bila takrat sešita iz starih cunj ali še napolnjena z žaganjem. Okrog leta 1926 smo prvič brali žogo. Mirko Benedičič jo je iz Beograda poslala sestra Angela, ki še živi v Beogradu. Vesele ob pravi žogi pa je pri nekaterih splahnelo, ker je Mirko odločal, kdo, kdaj in koliko časa je lahko sodeloval pri brcanju na dva gola. Nastale so tudi »tehnične« težave. Napihnje na žoga je odskakovala, pa smo naše znanje in spretnost pri igranju morali tej žogi šele prilagoditi. Naši »treninzi« so bili na Drakslarjevem travniku nad senožeti ob železniški progi. Danes na tem zemljišču stoji nekoliko družinskih hiš.

Ob takem navdušenju za nogomet smo mladi iz »švedrgase« in okolice kmalu »ustanovili« precej močno moštvo, ki je bilo za naše vrstnike iz drugih delov Jesenic nepremagljivo. V Vrbi ob Savi pod »pešngo« na zemljišču, ki je sedaj nasuto s tovarniškim nasipom, smo si za treninge in tekme ustvarili igrišče. Pozneje je »naše« igrišče postalo prvo nogometno igrišče Svobode. Ker je večina mladih nogometašev iz »švedrgase« in okolice že bila pri Svobodi, v telovadni in drugih sekcijah, smo moštvu dali ime SK Svoboda. Ker nismo imeli enakih srajc ali majic (bili

smo skoraj vsi otroci revnih staršev), smo si »barvo moštva« izbrali tako, da smo na tekмах igrali brez majic (glej sliko). Mame so nam sešile črne »športne« hlačke, za čevlje in ostalo pa smo skrbeli sami. Igranje v čevljih smo skrivali pred starši, ker je bilo škoda trgati čevlje za igranje »fuzbala«. Doma smo trdili, da igramo bos, kar je bilo večkrat tudi res, saj je bilo odvisno, ali so naši nasprotniki igrali v čevljih ali bos. Sestavni del naše športne opreme je bila še črna čepica, narejena iz starih ženskih nogavic. Na čelni del čepice smo našli bel pravokotnik z vžitimi začetnicami Svobode »SKS«, kar je za žandarje, ki so nas enkrat »obiskali« v Vrbi, pomenilo SK Slovenan.

Za naše »delo in zmage« so zvedeli tudi pri Svobodi, ki se je prav 1927. leta pripravljala na ustanovitev prve nogometne sekcije. Po različnih »konzultacijah« smo dobili prvega mentorja Pavla Štravsca (padel v NOB), takrat zelo aktivnega člana Svobode in kasneje prvega vratarja nogometne sekcije Svoboda. Priljubljeni Pavel nas je tudi poučil, kaj naj odgovorimo, če bi nas kdo vprašal, kaj pomenijo začetnice na čepicah. Zato smo ob že omenjenem »obisku« žandarjev v eni sapi vsi zavpili SK Slovenan. Naše »tekme« in »treninge« je prihajalo gledat vse več starejših svobodasov, med njimi Jože Gregorič, Andrej Pleš in drugi člani, ki so pripravljali ustanovitev nogometne sekcije. Ker smo že sami »deklarirali« kot svobodasi, so nas imeli kar za svoje in smo tako nogometaši iz »švedrgase« postali prvo mladinsko nogometno moštvo Svobode Jesenice.

Ko je bil leta 1927 ustanovljen nogometni klub Svoboda, so bili iz našega moštva v prvo moštvo Svobode vključeni: Slavko Oman, Franc Justin, Milan Rösner, Nande Rejc (vsi na sliki) in še nekaj fantov iz našega kraja: Avgust Jelen, Karl Verglez, Vinko Kozjek in drugi. Člani naše »švedrgase« skupine so bili še: Čopov Lenči, Benedičičev Mirko, Drešarjev Mirko, Grintov Ciril, Mencingerjev Gustl, Ravnikarjev Franci, Štravsca Gustl in Karl, Ženov Maks...

S tem mojim pripovedovanjem se je »uradni« del srečanja končal, stari znanci in nekdanji nogometaši pa so še kramljali in brskali po spominih.

Ker »biograf« jeseniškega nogometa Viktor Brun nima avtentičnih

virov o ustanovitvi nogometa pri Svobodi, mu s tem prispevkom in edino fotografijo nogometašev iz leta 1927 želim pomagati, da dopolni svoj bogat oris jeseniškega nogometa. Nogometna sekcija pri jeseniški Svobodi je bila tako ustanovljena jeseni 1927. leta. Tista delavska mladina, »katero je bilo potrebno pridobiti«, kot omenja kronist Viktor Brun v četrtem nadaljevanju »75 let jeseniškega nogometa«, smo bili prav mi iz »švedrgase«.

Pred ustanovitvijo nogometnega moštva pri Svobodi sem 1927. leta odšel z Jesenic v vojaško glasbeno šolo v Vršac in tako prekinil z nogometom na Jesenicah, toda tudi drugod nanj nisem pozabil. Bil sem igralec moštev v Vršču, Kruševcu, Kumanovu in Beogradu. V Beogradu sem opravljal pomembne nogometne in sodniške naloge na republiški in zvezni ravni. V Beogradu sem postal tudi zvezni sodnik, kasneje pa zvezni inštruktor.

V feljtonu Viktorja Bruna so v osmem nadaljevanju naštet in pod fotografijo imenovani igralci Bratstva, med katerimi je tudi priimek Ropret, vendar to nisem jaz, ker nikoli nisem bil član Bratstva.

Franjo Ropret

75 LET

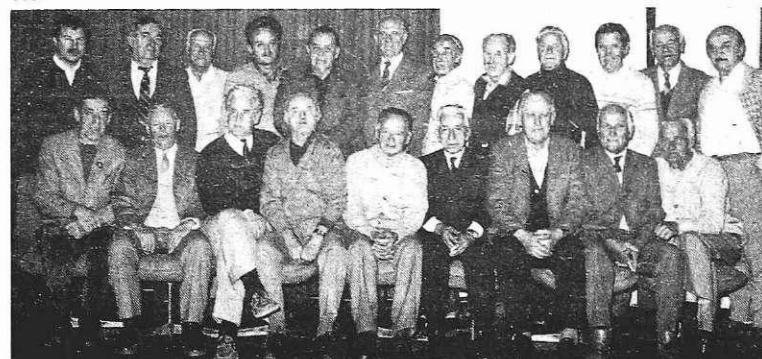
NOGOMETNI KLUB
JESENICE

1912

Ta edina originalna fotografija mladih nogometašev iz leta 1927 je last Franja Ropreta. Od leve strani stojijo: Karl Čop, Franjo Ropret, Alojz Ravnik, Slavko Oman, Franc Justin, Maks Ravnik, Milan Rösner, Mirko Rozman, France Čop. Kleče od leve: Nande Rejc, Zdravko Ravnik (sedi) in Ciril Višter.

S srečanja bivših nogometašev in nogometnih delavcev (foto: Franc Črv)

Viktor Brun:

17

75 let jeseniškega nogometa

Nekaj nogometne kronike za obdobje 1972 — 1987

Kaže, da so uspehi in neuspehi, težave in problemi, zvesti sopotniki jeseniškega nogometa.

Ob 60 - letnici se člansko moštvo Jesenic ni posebno izkazalo. V jubilejni sezoni 1971/72 je namreč izpadlo iz slovenske conске lige (SCL). V pomladanskem delu nogometnega prvenstva 1971/72 so začeli drseti proti dnu prvenstvene lestvice in končno pristali na 11. mestu ter izpadli. Vrnili so se v člansko ligo gorenjske nogometne podzveze (GNP). V novi nogometni sezoni 1972/73 je moštvo kar uspešno začelo in po jesenskem delu tekmovalja v GNP vodilo. Zbrali so 13 točk in razliko v zadetkih 25 : 9.

Uspešni so bili tudi mladinci Jesenic. Prekosili so jih le vrstniki Triglava in Save iz Kranja. Dosegli so razliko v zadetkih 34 : 14 in iztržili 8 točk. Enak uspeh, 3. mesto, so dosegli jeseniški pionirji. Nasprotnikom so nasuli 21 golov, iz svoje mreže pa so žogo pobrali 15 krat in nabrali 15 točk.

V pomladanskem delu prvenstva leta 1973 je članskemu moštvu Jesenic zmanjkalo sape za sam vrh prvenstvene lestvice. Osvojili so 2. mesto: razliko v zadetkih 54 : 23 ter 22 točk.

Tako je člansko moštvo Jesenic s spremenljivimi uspehi tekmovalo v GNP celih sedem nogometnih sezon. V višji rang tekmovalja so napredovali v sezoni 1979/80. Nekaj dogodkov iz tega obdobja bomo skušali predstaviti kot prispevek za podrobnejši opis 75 - letne zgodovine jeseniškega nogometa.

V teh zadnjih 15 letih je bilo nekaj zanimivih in tudi izjemnih nogometnih dogodkov.

Člansko moštvo je v sezoni 1973/74 doseglo zelo spremenljive rezultate. Uspešnejši so bili od naslednjih tekmecev:

Naklo : Jesenice 1 : 3
Jesenice : Lesce 7 : 1
Jesenice : LTH Šk. Loka 4 : 0
Jesenice : Bohinj 2 : 0

Točki so v gosteh delili z nogometaši Primskovega 3 : 3.

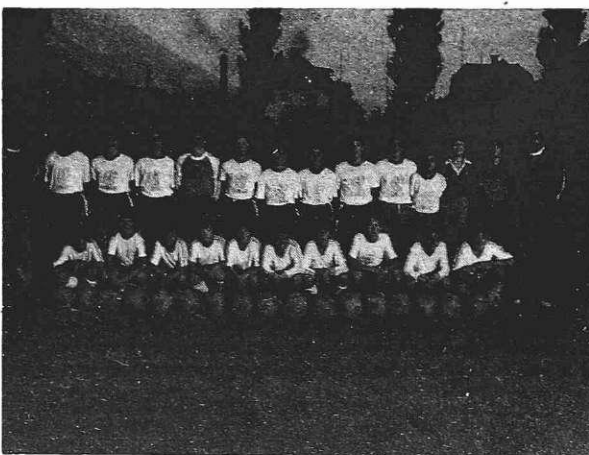
Neuspešni pa so bili z moštvi:

Jesenice : Predvor 0 : 1
Bled : Jesenice 5 : 1
Šenčur : Jesenice 6 : 2

Sezono so končali na 3. mestu z 21 točkami in s pičlo razliko v golih 35 : 32.

Bolje so se odrezali mladinci. Osvojili so 24 točk in prvo mesto ter dosegli visoko razliko v zadetkih 72 : 8. Enako uspešni so bili tudi pionirji. Nasprotnikom so nasuli kar 87 golov, v svoji mreži pa so jih našli le 14. 15. julija 1974 je bil na centralnem stadionu Olimpije v Ljubljani sklepni del nogometnega prvenstva Slovenije za mladince, na katerega so se uvrstili: Olimpija, Koper, Jesenice in Vozila Nova Gorica.

Našim žreb ni bil naklonjen. Že v prvi tekmi so za nasprotnika imeli mladince Olimpije. V prvem delu igre so se Jeseničani enakovredno merili z gostitelji, a so bili na koncu poraženi z 8 : 0, tako da so bili šele tretji.

Velja povedati, da bi to tekmovalje moralo biti v Novi Gorici, vendar so si na NZS premislili. Mladinci Vozil se zato iz protesta tega tekmovalja niso udeležili.

Za Jesenice so nastopili: Vukalič, Hribar, Ibrahimović, Samardžija, M. Kramar, Sulejmanović, Kovačič, Trobič, Mlačnik, Ilič, Radič in Čatak. Večina teh mladincev je v naslednjih sezonah igrala v članskem moštvu Jesenic.

Člansko moštvo je tudi v sezoni 1974/75 doseglo tretje mesto na lestvici GNP in razliko v zadetkih 49 : 37 in 29 točk. V nogometnem premoru je člansko moštvo 31. julija 1975 na domačem igrišču odigralo prijateljsko tekmo z moštvom NK Valpovo Osijek in izgubilo z 8 : 0.

Tudi naslednje leto sta se 9. julija moštvi spet pomerili. Domači so se ponovno slabo odrezali in izgubili z rezultatom 6 : 0.

Nogometaši iz Podravine so bili na letnih pripravah za novo sezono v Kranjski gori, pa so tekme z Jeseničani izkoristili za dober trening.

V pomladanskem delu prvenstva GNP v sezoni 1976/77 je člansko moštvo doseglo naslednje rezultate:

21. maja — Lesce : Jesenice 2 : 1 (0:0)
28. maja — Jesenice : Tržič 3 : 2 (1:1)
5. junija — Jesenice : Kropa 5 : 1 (2:1)
12. junija — Bohinj : Jesenice 3 : 6 (2:2)

V sredo, 24. avgusta, so Jeseničani gostovali v Beli peči (Italija) na mednarodnem turnirju »Tri meje«. Jeseniško moštvo je premagalo AC Tarvisio s 3 : 1 (3:0) in se uvrstilo v finale s BSV Kelag (Avstrija). Kakšen je bil rezultat te tekme, pa nisem našel podatkov.

V nogometni sezoni 1977/78 je člansko moštvo pred začetkom pomladanskega dela prvenstva GNP odigralo nekaj prijateljskih tekem:

— 6. marca so gostovali v Kranju in se s Triglavom razšli z neodločenim izidom 1:1. Za Jeseničane je bil uspešen Komel.

— 9. marca so bili v gosteh pri nogometaših LTH v Škofji Loki in izgubili z 0:1.

— 16. maja so gostovali v Trbižu — Italija. Gostitelje so premagali s 4 : 0 (2:0). Za Jeseničane so bili uspešni strelci: Jereb, Cuznar, Kovačič in Komel.

Leto 1983: pod vodstvom Zdravka Freliha in Enverja Kesaroviča raste novi rod nogometašev Jesenic.

Razpis

2. zimskih iger upokojencev Gorenjske v veleslalomu in smučarskih tekih

Pokrovitelj bo Zveza sindikatov Slovenije — občinski svet Jesenice. Zimske igre bodo na smučišču ob žičnici v Mojstrani v četrtek, 11. februarja. Tekmovanje v veleslalomu se bo začelo ob 10. uri in v smučarskih tekih ob 11. uri.

Poimenske prijave z navedbo letnice rojstva, starostno skupino in tekmovalno disciplino je treba poslati najkasneje do četrta, 4. februarja, na naslov: Zveza društev upokojencev Jesenice, Pod gozdom 13, za organizacijski odbor 2. zimskih iger upokojencev Gorenjske.

Vsi tekmovalci tekmujejo za svoja matična društva upokojencev. Nepravilnih in prepozno prispelih prijav se ne bo upoštevalo.

Pravico do nastopa imajo člani društev upokojencev Gorenjske z veljavno člansko izkaznico društva. Število tekmovalcev posameznih društev ni omejeno. Tekmovanje je izbirno za sestav 41 - članske tekmovalne ekipe regije Gorenjske za 5. ZIU Slovenije, ki bodo v četrtek, 18. februarja, ob 11. uri na Arehu na mariborskem Pohorju.

Tekmovalne discipline:

- smučarski tek za ženske 2,5 km;
- smučarski tek za moške nad 65 let 2,5 km;
- smučarski tek za moške 5 km;
- veleslalom za ženske in moške — do 20 vrtic.

Disciplina šteje, če tekmujejo vsaj trije tekmovalci oziroma tekmovalke.

Starostne skupine:

Ženske

- do 55 let (letnik 1933 in mlajše)
- od 55 do 60 let (letniki 1928, 1929, 1930, 1931 in 1932)
- nad 60 let (letnik 1927 in starejše)

Moški

- do 60 let (letnik 1928 in mlajši),
- od 60 do 65 let (letniki 1923, 1924, 1925, 1926 in 1927)
- nad 65 let (letnik 1922 in starejši)

Tekmovanje je samo za posameznike. Kolajne dobijo posamezniki za prva tri mesta v veleslalomu in tekih. Podeljenih bo 36 kolajn po skupinah in disciplinah.

Podelitev kolajn bo pol ure po končanem tekmovalstvu na smučišču.

Vodje tekmovalnih ekip društev upokojencev ob prevzemu štartnih števil položi za vsako številko varščino v znesku petsto dinarjev, ki bo ob vrnitvi vseh prevzetih števil v celoti vrnjena.

V tekaških disciplinah je dovoljen le klasični korak.

Organizator ima pravico do spremembe programa in do odpovedi tekmovalstva zaradi višje sile. Društva, ki so prijavila svoje tekmovalce bodo o tem obveščena najkasneje do torka, 9. februarja.

Za tekmovalce se uporabljajo določila mednarodnega tekmovalnega pravilnika.

Stroške organizacije in izvedbe tega tekmovalstva nosijo društva upokojencev, ki po sklepu posveta 18. decembra 1987 tudi prispevajo po 30.000 din, ostalo organizator ZDU Jesenice.

Predsednik org. odbora Janko Burnik

Dežurni trgovini

V soboto, 30. januarja, bosta na Jesenicah od 7. do 18. ure odprti trgovini:
DELIKATESA, Kašta 2, Titova 21, Jesenice in
DELIKATESA, Kašta 3, V. Svetina 3/a, na Koroški Beli.

Dežurna lekarna

V januarju je za občino Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

Hitropotezni turnir

Šahovska sekcija pri DPD Svoboda France Mencinger

Javornik-Koroška Bela vabi vse ljubitelje šaha na hitropotezni turnir, ki bo v četrtek, 28. januarja, ob 17. uri v Delavskem domu na Javorniku.

Prizadевна ribiška družina

Delovno področje Ribiške družine Jesenice sega od Zelencev do sotočja obeh Sav v bližini Šobca. Predsednik družine je Franc Rozman, tajnik Sandi Kotnik, blagajnik pa Miro Ulčar.

S težko prigrisanimi sredstvi so z dolgoletnim varčevanjem in seveda s prostovoljnimi deli na Zgornjem Plavžu ob Jesenici zgradili svoj dom, na kraju, kjer je nekoč stala dotrajana baraka Lesnogalanterijskega obrata. V domu imajo seje, pod njim, kjer teče Jesenica, pa imajo valilnico potočnih postvri. Ko se ribe izvalijo jih položijo v potoke, kjer so približno dve leti. Potem jih z električnimi napravami za omamljanje poberejo iz potoke in spustijo v Savo Dolinko.

Ribiška družina je precej močno, saj ima 170 članov. Ribiške karte prodajajo pri Šobcu, na Jesenicah pri frizerju Hudriču, v Gozd Martuljku, pri Kompasu v Jasni in v Integralovi pisarni v Kranjski gori.

Branko Blenkus

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

28. januarja, amer. barv. akcij. film THRASHIN ob 18. in 20. uri.
29. januarja, ital. barv. western film SARTANA PROSI ZA SMRT ob 18. uri, ob 20. uri premiera nem. barv. erot. filma VROČE NOČI JOSEFINE MUTZENBACHER. FILM NI PRIMEREN ZA OTROKE!

30. januarja, nem. barv. erot. film DEKLETA ZA UŽIVANJE ob 18. in 20. uri.

31. januarja, nem. barv. erot. film DEKLETA ZA UŽIVANJE ob 18. in 20. uri. FILM NI PRIMEREN ZA OTROKE!

1. februarja, jug. barv. film VEDNO PRIPRAVLJENE ŽENSKO ob 18. in 20. uri.

2. februarja, sloven. barv. mlad. film ČISTO PRAVI GUSAR ob 18. uri, ob 20. uri špan. barv. glasb. film CARMEN.

3. februarja, sloven. barv. mlad. film ČISTO PRAVI GUSAR ob 18. uri, ob 20. uri ital. barv. erot. film KALIGULOVE SUŽNJE. FILM NI PRIMEREN ZA OTROKE!

4. februarja, amer. barv. šport. film YOUNGBLOOD ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

28. januarja, amer. akcij. športni film (hokej) YOUNGBLOOD ob 17. uri.

31. januarja, amer. barv. komedija NORČIJA NA KOLESIH ob 19. uri.

2. februarja, amer. barv. pust. film NILSKI DRAGULJ ob 17. uri.

KINO KRANJSKA GORA

28. januarja, amer. pust. film NILSKI DRAGULJ ob 17. uri.

29. januarja, ital. barv. western film TEX VILLER ob 17. in 19. uri.

30. januarja, hongkon. pust. film NORA MISIJA ob 17. uri.

1. februar, amer. barv. komedija DIRKA CANONBALL II., ob 17. uri.

2. februarja, franc. barv. akcij. krim. film PLAVI PEKEL ob 17. in 19. uri.

3. februarja, amer. barv. akcij. film TOP GUN ob 17. uri.

4. februarja, amer. barv. film TAM, KJER REKA POTEMNI ob 17. uri.

Razstavni salon Dolik Jesenice

V razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 23. januarja do 3. februarja na ogled razstava umetnostnih livarskih izdelkov Aleksandra, Matjaža in Bojana Štine.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Počitniška matineja

v kinu Železar na Jesenicah

28. januarja amer. fant. pust. film VRNITEV V PRIHODNOST.
29. januarja amer. komedija DIRKA CANONBALL II.
30. januarja amer. komedija NORČIJE NA KOLESIH.
31. januarja amer. fant. film SUPERMAN III.
1. februarja amer. pust. film NILSKI DRAGULJ.
2. februarja amer. pust. film SHEENA — KRALJICA DŽUNGLE.
3. februarja hongkonški akcij. pust. film NORA MISIJA.
4. februarja amer. akcij. športni film YOUNGBLOOD — SRDITI FANT.
5. februarja amer. mlad. pust. film TAM, KJER REKA POTEMNI.
6. februarja amer. novozel. pust. film DIRKA S SMRTJO.
7. februarja amer. risani film ČUDEŽNI GOZD.

Cena vstopnic 800 din!

Kino Kranj

Članom društva upokojencev Jesenice

Društvo upokojencev Jesenice vabi svoje člane v soboto, 6. februarja, ob 16. uri na članski sestanek, ki bo v domu društva na Jesenicah, Pod gozdom 13.

Na sestanku bomo obravnavali:

- priprave za volilni občni zbor društva in evidentiranje kandidatov za organe društva,
 - območne zimsko športne igre upokojencev Gorenjske v Mojstrani,
 - revijo pevskih zborov društev upokojencev Gorenjske na Jesenicah,
 - aktualnosti iz zadnjih števil glasila Vzajemnosti.
- Članice in člani društva, udeležite se sestanka v čim večjem številu.

Zahvale

Osnovni organizaciji sindikata TOZD Vzdrževanje se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni, prav tako tudi sodelavcem, ki so me obiskali na domu.

Mirko Smolej

IO OOS Žičarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč za odpravo škode ob poplavi v stanovanju.

Betka Strmšek

Sindikalni organizaciji sindikata obrata Transport se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Robert Dugar

Zahvaljujem se sindikalni organizaciji Hladne valjarne Jesenice za prelepo darilo ob odhodu v pokoj.

Vsem delavcem želim še veliko delovnih uspehov.

Marija Gasar

Razstava ptic

Društvo za varstvo in vzgojo ptic Jesenice vas vabi na ogled razstave ptic v osnovni šoli Prežihov Voranc od 28. do 31. januarja. Razstava je odprta od 9. do 18. ure. Pripravili so posebno presenečenje: srečelov za obiskovalce razstave.

Upokojencem jeseniške občine

V torek, 19. januarja, je bil organiziran krajši posvet o problemu letovanja v počitniškem domu DU Slovenije v Izoli. Na tem sestanku so sodelovali vsi, ki se ukvarjajo z organizacijo letovanja v domu; skušali so rešiti vrsto problemov, ki vplivajo na ugodno počutje gostov v počitniškem domu.

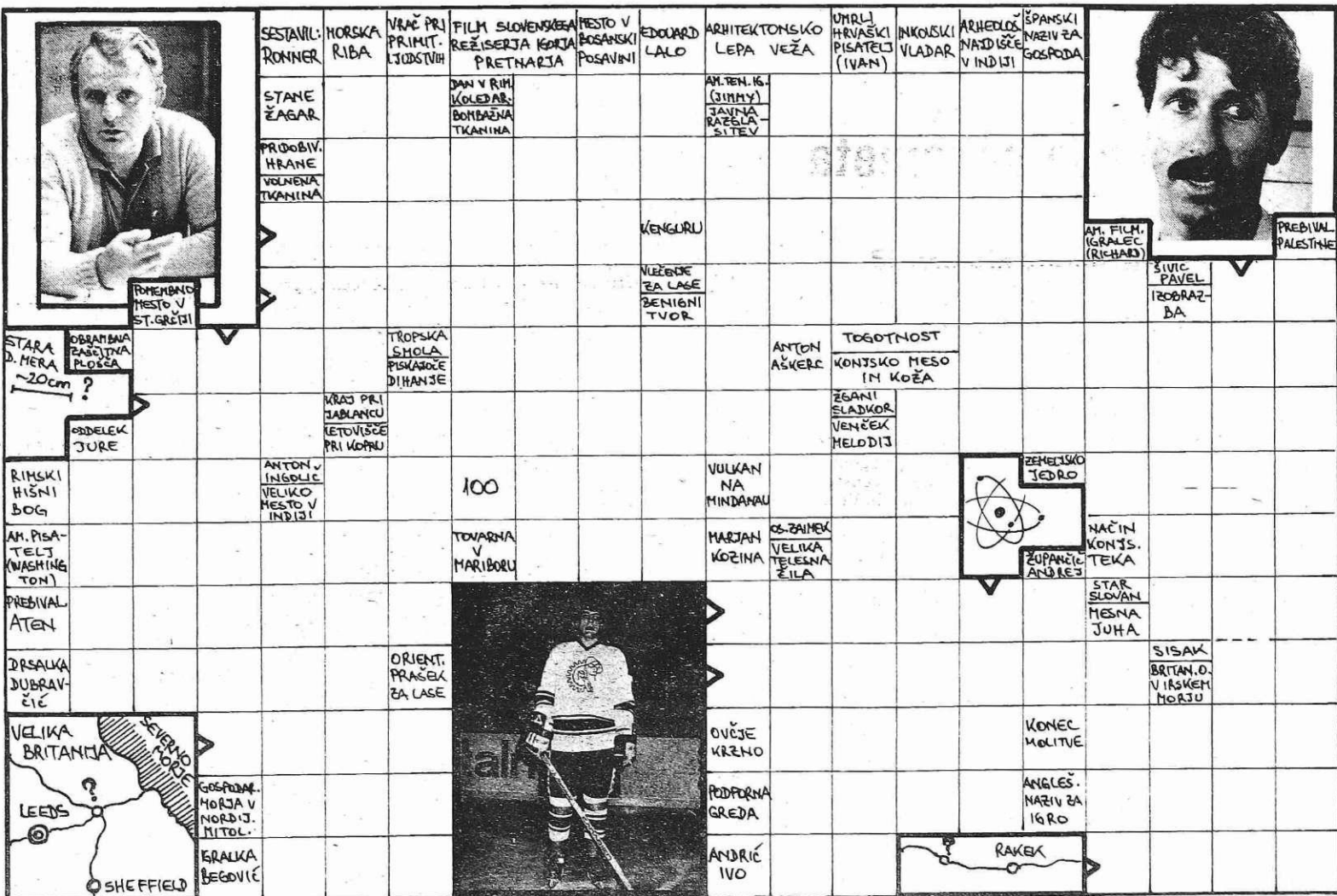
Cena dnevnega penziona v prvih treh mesecih letos bo 12.800 din, regres pa 1.800 din. Bolj bi se naj povežali z zdravstvenimi delavci za fizioterapijo, za goste organizirali krajše izlete in družabne večere; uvedli bodo stalno brezplačno merjenje krvnega pritiska, itd.

Seveda bodo vse to lahko izvedli le, če se bo dovolj upokojencev odločilo za letovanje v domu v prvih treh mesecih.

Lahko se odločite tudi za krajše bivanje v domu, to je sedem ali pet dni. Tudi za letovanje v juliju in avgustu bomo zbirali prijave dovolj zgodaj, da bomo nezasedena mesta lahko pravočasno oddali drugim. Pri prijavi za več mesecev vnaprej ni potrebno takoj vplačati rezervacije. Rezervacijo plačate en mesec pred nastopom letovanja.

Zasedenost doma v prvih treh mesecih bo prav gotovo vplivala na cene v naslednjih treh mesecih, zato se odločite za bivanje v našem domu. Prijavite se v svojih društvih ali meni.

Stane Torkar:
odgovoren za letovanja pri
ZDU občine Jesenice

HOKEJSKI PREGLED

Tekmovanje v zvezni hokejski ligi je pred svojim razpletom, saj v trenutku, ko to prebirate, ostajajo do konca rednega dela prvenstva le še tri kola. Prihodnji teden (do sobote, 6. februarja) naj bi bila znana odločitev, kateri dve ekipi se bosta v superfinalu potegovali za letošnji naslov državnega prvaka. Morda bi lahko zapisali tudi drugače: katero moštvo se bo pomerilo z ljubljansko Kompas Olimpijo, ki si je praktično že zagotovila mesto v superfinalu.

Hokejisti Jesenic si z remijem proti Vojvodini sicer niso napravili vseh možnosti, so pa seveda poskrbeli, da je prvenstvo še vedno zanimivo, obenem pa dali tudi povod za nekatere »zakulisne« račune, zaradi česar tudi neodigrana tekma s Partizanom še vedno ni registrirana v našo korist. Vsekakor pa ostaja odločilno sobotno srečanje v PODMEŽAKLI med Jesenicami in Medveščakom. Sicer pa poglejmo razpored zadnjih treh kol:

18. kolo (30. januarja) — Jesenice : Medveščak, Cr. zvezda : Olimpija in Vojvodina : Partizan

19. kolo (2. februarja) — Partizan : Jesenice, Medveščak : Olimpija in Vojvodina : Cr. zvezda

20. kolo (6. februarja) — Jesenice : Vojvodina, Olimpija : Partizan in Cr. zvezda : Medveščak.

Mladinci so začeli tekmovalje v finalni skupini državnega prvenstva. Ekipa Kranjske gore Gorenjke je v prvem kolu visoko izgubila v Ljubljani, kjer pa so za ekipo Olimpije nastopili vsi, ki sicer igrajo za prvo moštvo, pa imajo še pravico igrati v mladinski konkurenci.

Pionirji Jesenic pa so praktično že republiški prvaki, potem ko so ugnali sovrstnike iz Ljubljane. Pionirski ekipi Jesenic in Kr. gore Gorenjke v teh dneh sodelujeta na velikem mednarodnem turnirju v Bolzanu (Italija).

Vojvodina : Jesenice 1:1
(1:1, 0:0, 0:0)

Novi Sad, 19. januarja — prvenstvena tekma ZHL (prva skupina); sodniki: Ilič (glavni), Priboj in Siler; kazni: Vojvodina 4 minute, Jesenice 8 minut. Strelci: 0:1 Ščap (8), 1:1 Saliji (12).

Jesenice : Slavija 4:4
(2:0, 0:3, 2:1)

Jesenice, 19. januarja — prvenstvena tekma mladincev (druga skupina); sodnik: Razingar; kazni: Jesenice 2 minuti,

Slavija 6 minut. Strelci za Jesenice: Smolej 2, Pretnar in Beravs po 1.

Olimpija : Kranjska gora Gorenjka 5:5 (1:1, 1:2, 3:2)

Ljubljana, 19. januarja — prvenstvena tekma za slovensko prvenstvo; kazni: Olimpija 4 minute, Kr. gora 10 minut. Strelci za Kr. goro: Smolej 2, Knific, Jeklič in Kamšek po 1.

Crvena zvezda : Jesenice 0:5
(0:1, 0:2, 0:2)

Beograd, 23. januarja — prvenstvena tekma ZHL (prva skupina); sodniki: Grepl (glavni), Vidič, Juloski; kazni: Cr. zvezda 6 minut, Jesenice 8 minut. Strelci: 0:1 Raspet (5), 0:2 Smolej (Tišler 22), 0:3 Tišler (Kelih 25), 0:4 Tišler (43), 0:5 Macholda (Kopitar 59).

Jesenice : Olimpija 7:3
(3:0, 3:1, 1:2)

Jesenice, 23. januarja — prvenstvena tekma pionirjev za republiško prvenstvo; sodnika: Rozman in Razingar. Strelci za Jesenice: Omerzel 2, Varl, U. Škofic, Pretnar, Smolej in Vukčević po 1.

Tivoli : Kranjska gora Gorenjka 7:4 (2:2, 1:0, 4:2)

Ljubljana, 23. januarja — tekma pionirjev za karavanški pokal; kazni: Tivoli 0, Kr. gora 4 minute. Strelci golov za naše: Karahodžić 2, Beravs in Škrt po 1.

Kranjska gora Gorenjka : Maribor 5:0 (brez boja)

Jesenice, 23. januarja — prvenstvena tekma za slovensko prvenstvo. Mariborčani so prispeli samo z 12 igralci, zato so odigrali le prijateljsko tekmo, ki pa je bila v 40. minuti pri rezultatu 8:2 prekinjena, ker so gostje zaradi nešportnega vedenja ostali še brez dveh igralcev. Sodnika Vister in Pristov; kazni: Kr. gora 16 minut, Maribor 37 minut. Strelci za naše: Jeklič 2, Smolej, Tušar, Podlesnik, Lah, Kuncič in Jan po 1.

Olimpija : Kranjska gora Gorenjka 11:0

Ljubljana, 24. januarja — prvenstvena tekma mladinskih ekip za državno prvenstvo; sodnika: Lešnjak in Pohar; kazni: Olimpija 10 minut, Kr. gora 12 minut.

PROGRAM

Sobota, 30. januarja, ob 11. uri
Kranjska gora Gorenjka : Slavija
(tekma za prvenstvo SRS)

Sobota, 30. januarja, ob 18. uri
Jesenice : Medveščak
(Tekma ZHL)

Nedelja, 31. januarja, ob 11. uri
Kranjska gora Gorenjka : Triglav
(pionirji za karavanški pokal)

Nedelja, 31. januarja, ob 17.30
Kranjska gora Gorenjka : Partizan
(mladinci za državno prvenstvo)

Jože Špolak izboljšal državni rekord kegljačev v metu na daljavo

Naša reprezentanca kegljačev na ledu se je udeležila evropskega prvenstva v metu na daljavo, ki je bilo v Ossiachu v Avstriji. Zaradi preskromnih pogojev in možnosti za treninge doslej naši tekmovalci na teh prvenstvih niso dosegali vidnejših uvrstitev. Letošnji nastop reprezentance, ki so jo sestavljali: Stane Koprivnikar in Jože Lubej iz Mislinje ter Jože Špolak iz Kranjske gore, pa vendarle ni ostal neopažen. V metu posameznikov je zelo dober rezultat dosegel Jože Špolak. Med 30. tekmovalci je zasedel 16.

mesto, keglj pa je vrzel 232 metrov daleč. Ob tem velja poudariti, da je s tem za več kot 50 metrov izboljšal naš dosedanji državni rekord. Tudi za evropskim prvakom Hermanom Gogelem iz Italije, ki je dosegel znanko 267 metrov, ni zaostal preveč. Stane Koprivnikar je dosegel 21., Jože Lubej pa 22. mesto, oba pa sta vrgla keglj 202 metra daleč.

Ekipno je naša reprezentanca zasedla peto mesto za Avstrijo, Italijo, ZRN in Švico. Prvič so se tako pomembnega tekmovanja v metu na daljavo udeležili tudi pionirji, in sicer Jani Mohorič, Rudi Šapek in Zeljko Ristić z Jesenic. V družbi mnogo boljših sovrstnikov sicer niso posegli po boljših uvrstitvah, njihov nastop na pomembnem tekmovanju pa je vsekakor vzpodbuda za naprej.

OBVESTILO!

Nogometni klub Jesenice obvešča pionirje in kadete, da se začne vadba v telovadnici v Podmežakli v ponedeljek, 1. februarja, oziroma v četrtek, 4. februarja, po naslednjem razporedu:

- v ponedeljek od 17.30 do 18.30 kadeti in od 18.30 do 19.30 pionirji A (trener: Freljih);
- v četrtek od 16. do 17. ure kadeti in od 17. do 18. ure pionirji B (trener: B. Kobentar).

Vabljeni tudi vsi ostali, ki bi se radi vključili v klub.

UO NK Jesenice

NAMIZNI TENIS

Pred državnim prvenstvom na Jesenicah favoriti Kalinič, Lupulescu, Primorac in Fazličeva

Letošnje 41. državno prvenstvo za članice in članice v igrah posamezno in v dvojicah bo pokazalo, ali je mladi jugoslovanski rod že prekosil slavno generacijo zadnjih deset in več let. Predvsem je potrebno računati na mladega Zorana Primorca pri moških in Jasno Fazlič pri ženskah, čeprav imata oba zelo hudo konkurenco pri članih v Kaliniču, Lupulescu ali celo v slovenskem predstavniku Urhu, pri članicah pa v Perkučinovi ali v obeh slovenskih predstavnicah Vesni Ojsteršek in Poloni Freljih. Vsekakor je pričakovati zelo ostre borbe, velika presenečenja pa niso izključena. Lanskim državnim prvakom Primorcu pri članih, Perkučinovi pri članicah, pri moških dvojicah Primorcu in Kariniču, pri ženskih dvojicah Perkučinovi in Gopičevi ter v mešanih dvojicah Lupulescu in Perkučinovi gotovo ne bo lahko ponovno osvojiti naslov prvakov.

Na prvenstvu bo nastopilo omejeno število najboljših, le 48 članov in 32 članice iz štiridesetih klubov iz vse države, ki so si priborili pravico nastopa na republiških prvenstvih. Žreb je določil, da se v polfinalu srečajo — če ne bo predhodnega presenečenja, Lupulescu in Primorac ter Kalinič in Urh pri članih, pri članicah pa naj bi polfinalna para bila Fazlič-Vesna Ojsteršek in Perkučin-Freljih. Tekmovanje, katerega del bo posnela tudi ljubljanska RTV, bo v dvorani CSUI in bo trajalo tri dni. Prireditveni odbor ima polne roke dela z organizacijo te prireditve, da bi čim bolje uspela in da bi gostje odnesli z železarskih Jesenic najboljše vtise.

/Š/

NOGOMET

II. zimski nogometni turnir

V soboto in nedeljo je bil v telovadnici OŠ Tone Čufar drugi zimski nogometni turnir. Na turnirju je sodelovalo 19 ekip z Jesenic in okolice. Tekme so bile na dokaj visoki kvalitetni ravni, pa tudi strelci so bili učinkoviti, saj so v 17 tekmah dosegli 111 golov, kar je šest in pol gola na tekmo. Omeniti je potrebno tudi to, da je bilo v 17 tekmah le pet izključitev, saj so se igralci obnašali zelo fer in športno. Vse tekme sta sodila Trobič in Kovačič in to dokaj uspešno.

Rezultati četrtfinala:
Hrušica 2 : Kdo je naslednji 2:11
Složna brata : Suljo i Mujo 0:13
OOS CDV : KS ZSMS ZJ 4:5
Pume : Bosna 2:3 Polfinale:
Bosna : Kdo je naslednji 0:1
KS ZSMS ZJ : Suljo i Mujo 2:8

Turnir se bo nadaljeval v soboto, 30. januarja. Ob 15.30 bo tekma za 3. mesto med KS ZSMS ZJ in Bosno, ob 16.15 pa bo finale med ekipo Suljo i Mujo ter ekipo Kdo je naslednji. Vse ljubitelje malega nogometa vabimo, da si tekmi ogledajo.

N.O.

Namiznoteniški klub Jesenice vabi prijatelje bele žogice na ogled

DRŽAVNEGA PRVENSTVA ČLANOV IN ČLANIC V NAMIZNEM TENISU,

ki bo od petka do nedelje, od 29. do 31. januarja, v dvorani CSUI na Jesenicah. Tekmovanje bo od 9. do 13. ure in od 15. do 21. ure. Finalne igre pa bodo v nedeljo od 14.30 naprej.

Pohod na Kriško goro

Obveščamo vas, da Planinsko društvo Križe organizira v nedeljo, 31. januarja, prvi zimski pohod na Kriško goro. Izhodišča bodo v Križah in Golniku. Preko vasi Gozd se bomo povzpeli na vrh gore. Zadnji start bo ob 12. uri.

RAZPIS

PRVENSTVA ŽELEZARNE V VELESALOMU IN TEKIH ZA LETO 1988

Pokrovitelj prvenstva je komisija za športno rekreacijo, organizator pa Športno društvo Mojstrana. Vodja tekmovanja bo Matevž Podrekar.

Tekmovanje v veleslalomu bo v soboto, 13. februarja, v Mojstrani ob 10. uri.

Tekmovanje v smučarskih tekih bo v soboto, 13. februarja, v Mojstrani ob 12. uri.

VELESALOM:

Tekmovanje je ekipno in posamezno ter poteka v ženski in moški konkurenci.

Kategorije (moške in ženske):

- do 30 let (letnik 1958 in mlajši),
- od 30 do 40 let (vključno letnik 1957 do vklj. 1948),
- od 40 do 50 let (vključno letnik 1947 do vklj. 1938),
- nad 50 let (vključno letnik 1937 in starejši).

Ekipo šteje po enega tekmovalca — tekmovalko iz prve in druge kategorije in boljšega tekmovalca — tekmovalko iz tretje ali četrte kategorije. Vrstni red ekip se določi s seštevkem doseženih časov. Število tekmovalcev je neomejeno. Tekmovalci starejših letnikov lahko nastopajo v mlajših kategorijah, vendar so v teh kategorijah tudi uvrščeni.

TEKI:

Tekmovanje je ekipno in posamezno in poteka v ženski in moški konkurenci.

Kategorije moški:

- do 30 let (vključno letnik 1958 in mlajši) — 4 km,
- od 30 do 40 let (vklj. letnik 1957 do vklj. 1948) — 2 km,
- od 40 do 50 let (vklj. letnik 1947 do vklj. 1938) — 2 km,
- nad 50 let (vklj. letnik 1937 in starejši) — 2 km.

Ženske:

- do 35 let (vklj. letnik 1953 in mlajše) — 2 km,
- nad 35 let (vklj. letnik 1952 in starejše) — 2 km.

Za ekipo štejeta po 2 tekmovalca iz prve kategorije in boljša iz druge ali tretje kategorije pri moških, pri ženskah pa iz vsake kategorije po 2 tekmovalki.

Poimenske prijave z delavsko številko pošljite na sindikat Železarne do 9. februarja do 10. ure, ko bo v sejni sobi žrebanje startnih števil.

Organizatorje rekreacije prosimo, da se žrebanja udeležijo!

Startne številke bodo vodje ekip prejeli na cilju tekmovalne proge. Kavcije ni, vendar bo vodstvo tekmovanja vza vsako nevtrno startno številko zaračunalo 3.500 dinarjev.

Na tekmovalni dan bo organiziran prevoz tekmovalcev z avtobusom. Prvi avtobus bo odpeljal s Koroške Bele ob 8.30. Avtobus se bo vračal ob 15. uri.

RAZGLASITEV REZULTATOV BO TAKOJ PO KONCU TEKMOVANJA V CILJNI ARENI.

Prosimo, da prijavite le tiste tekmovalce, ki se bodo tekmovanja udeležili.

Po pravilniku o DŠRI Jesenice se tekmuje na lastno odgovornost.

Velik uspeh jeseniških sankočev na državnem prvenstvu

Sankaški klub Jesenice je bil ob koncu preteklega tedna po treh letih zopet prireditelj državnega prvenstva v sankanju na naravnih progah, ki ga je združil s petim tekmovanjem v spomin na Joža Jelovčana, prezgodaj preminulega dolgoletnega predsednika kluba.

Kljub neugodnim vremenskim razmeram so člani kluba z veliko truda izvršno pripravili tekmovalno progo pri Savskih jamah.

Na obeh tekmovanjih je sodelovalo 71 tekmovalcev iz petih klubov: iz Trbovelj, Železnikov, Idrije, Tržiča in z Jesenic. V soboto so tekmovali za memorial Joža Jelovčana v kategorijah moških, žensk in dvosedov. Domači tekmovalci so dosegli

naslednje rezultate:

Moški: 1. Mirko Klinar, 7. Vinko Lavtižar, 8. Janko Meglič, 20. Matej Šebjanič, 26. Ivan Kuvek, 28. Grega Špendov, 33. Damjan Tramte, 34. Boštjan Cesar, 35. Marko Cesar, 38. Sebastjan Vilman, 40. Janez Tarman, 42. Bogdan Vilman, 46. Orce Cekovski, 50. Mirko Klinar ml., 51. Uroš Lakič.

Dvosedi: 2. Meglič — Klinar.

Nedeljski rezultati so se skupaj s sobotnimi upoštevali za državno prvenstvo. Domači tekmovalci so v moški kategoriji dosegli izjemen uspeh, saj so od osmih možnih osvojili kar pet naslovov državnih prvakov. Prijetno so s svojimi voznjami presenetili mladi tekmovalci Uroš La-

kič, Mirko Klinar ml., Orce Cekovski, čeprav niso osvojili medalj. Posebno moramo pohvaliti sedemletnega Tadeja Megliča, ki se je izkazal kot pogumen predtekmovalac.

Rezultati:

Mo. pionirji: 1. Grega Špendov, 2. Marko Cesar, 3. Bogdan Vilman, 4. Orce Cekovski, 5. Uroš Lakič, 8. Mirko Klinar.

St. pionirji: 1. Damjan Tramte, 2. Sebastjan Vilman.

Mo. mladinci: 1. Matej Šebjanič. St. mladinci: 4. Boštjan Cesar, 10. Janez Tarman.

Člani: 1. Mirko Klinar, 5. Janko Meglič. St. člani: 1. Vinko Lavtižar. Dvosedi: 2. Meglič — Klinar. SS

Za Kekčev pokal

V snežni oazi v Podkorenu je Alpski smučarski klub Kranjska gora v nedeljo, 24. januarja, organiziral že tradicionalni slalom za Kekčev pokal. Pokrovitelja tekmovanja za cicanke in cicanke sta bila Turistično društvo Kranjska gora in Zičnice Kranjska gora. Nastopilo je 170 smučarjev iz 20 klubov Gorenjske.

Rezultati:
Cicibanke: 1. Silvijska Hašimović, Blejska Dobrava; 2. Špela Bračun, Alpetour; 3. Linda Berčič, Triglav Kranj; 4. Uršula Oitzl, Kranjska gora; 5. Polona Polajnar, Bohinj.

Cicibani: 1. Jure Podlipnik, Alpetour; 2. Rok Smolič, Triglav Kranj; 3. Mitja Valenčič, Triglav Kranj; 4. Andrej Jerman, Tržič; 5. Grega Kočjan, Blejska Dobrava.

Najmlajši smučarji Kranjske gore (foto: Jože Kotnik)